

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

AK357/34

EMBLEMATICA,
ET ALIQVOT
NUMMI ANTIQVI OPE.

RIS, IOAN. SAMBUCI
TIRNAVIENSIS BIBLIOTHEQUE
PANNONIE.

QUARTA EDITIO.

Cum emendatione & auctario copioso
ipsius auctoris.

ANTVERPIÆ
Apud Christophorum Plantinum.

M. D. LXXXIII.

Os, oculos pictor sambuci reddidit, aptum
Ingenij munus fingere solus amat.

IOANNES CRATO MEDICVS
IMPERATORIS.

*Me pictura tenet, retinet gravitate poemæ:
Libera Sambuci sic tenet arte liber.*

DE EMBEMATE.

QUOD Emblematum, quæ ferè κατὰ πάσων operibus, pro materię lociq. ratione, ornamēti atq. varietatis causa inferuntur, genera sint tria, notū est. Quorū exēplo quæ præsertim ad morū doctrinam pertinent, figuris quibusdam poetarū ut modo delectent, magisq. accendant, obduci vera inuoluiq. solent, ut ὡς ἐν τύπῳ ποτα, ac signa ὁραστὰ sint, καὶ κατανοητὰ. Nam τὸ ἐμβέλλειν iniicere, ac proponere aliquid obscurius, quod explicationē, atq. cogitationē requirat, etiā Græcis significat, sed sine dubitatione, aut interrogatione melius fuit, ac problematis obscuriora, & dilemmatis, ænigmatis apertiora videntur.

SYMBOLA autem seu παράσημα, ipsæ rerū picture, ac imagines dici, quasi resseræ, verius possunt: cognata lectamē, & vix ut ἰκόν, καὶ μεταφορά, dissidēt. Ac cū hæc ut problemata vniuersa constitui possunt: triū tamen præcipuè sunt generū, quomodò & ipsorū expositio; & intelligentia. Nam & de moribus, & natura, & historica fabulosaq., διὰ γαρχηρησιμῶν, καὶ συμβημάτων cōmodè fingūtur: sed imprimis vitā, ut historię, volo erudiāt, ut quæ admodū illæ sunt Philosophiᾶς ἐδωλοποιός, ita hæc in oculos notis quibusdam incurrant, animumq. auditoris agunto, quod nō secus, quā Poësis τὸ σύνολον τα λήμματα μέμναι εἶσι. Itaq. recta, arguta, iocunda, & variè significantia sint, μύησιςq. illa tria genera vim, figurasq. impertiantur. Ipsa rerū simulacra si vulgaria sunt, abdiu innuant sensum, obscuriora, non tam ἐκλήρητα, aut κενήματα, aut ἀριθμὰ (cuiusmodi vel in Virgilio & Homero diligētia conquirās, & Aristophane, qui nubes inducit loquētes) doceāt apertius dū analoga sint. Interpretatio verò, ut fabularū, triplex adhiberi potest, eadē quippe sedes atq. loci vtriusq. sunt. Siquidē & μυθικῶς & ῥητορικῶς & φυσικῶς ἰκῶς, quo & ἀπομνημονεύματα pertinent, expositionem admittunt: cū non omnia tam latè pateant, quōq. sunt angustiora, hoc magis delectant, in dīcīōq. & sapientiā nituntur, ut epithesēs poetarū propriæ, & ἀπτα, vel ὑποφωτιστές, & συγκαλύμματα, ut Phalericus appellat.

NON satis ergo vident, quid Emblemata sit, qui quauis sententiās, historias, fabulas vulgò tritas, vmbreis figurarū, res eodem experimentibus modq. aut quodlibet herōū dīsum lemmate inornatur, emblemata existimant. Quis enim hoc pacto non poetarum γράμματα, fabulas, exēpla historiarū omnia, prouetbia, apophthegmata non suffigurarit? Ut si semiputatā vitem, pro negligentī patrefamiliās: muscam contra ele, hātem, pro temeritate: laterem lotum, pro inani labore: Curtij votum, Horatij factū, pro fortitudine,

dine, & quæ huius generis de Valerio, & aliis circumferuntur, adducam; nisi aliquo adiuncto dissimulentur, & ἐμφανὲς sint, quis miretur, aut laudem tribuat? Quare selecta, & ὀγκώδης erunt, nec minus, quàm cæcæ, & singulares Aegyptiorum, & Pythagoræorum illæ notæ mentem exerceant: sed nec multitudine figurarum, pictorisq. magis artificio, quàm potestate has res metimur. Quâ obtem in omnibus sit aliquatulum versatus, qui ἀπὲρ παρὰ δόξαν ἐπεὶ comminisci velit atq. in rerum natura quorumvis formam, causas, proprietates, ac ipsam denique ἰδωλοποιητικὴν teneat, si legi, atque posteritatem consequi iustam studet, necesse est: nec sit stomachus, qui non quiddam, quod sapiat, inueniat.

C A E T E R U M quid hoc in genere argumenti adhuc quidā præstiterint, non meum est pronūtiare. nec parum præstiterint oportet, quod quidam totos quadraginta annos sua cudant, coquant, denique extrudant: nec diligentiam vitupero, πότου γὰρ χωρὶς οὐδ' ἐν εὐτυχίᾳ: ac scio Platonem octuagesimo ætatis annos suos dialogos non deposuisse: sed ista dico, vt τούτων ἡμετέρας ἀκυτόκων dies ferè totidem cum illorum annis conferā, meisq. incultis, & ineptis veniam impetrem benignam. Agnosco enim quædam esse vulgaria, sed aliter tamen exposita, nec omnino diffido ex hoc numero aliquot fore insignia, & luce, memoriæque digna, si amicorum me iudicium non fallit. Audiam igitur prius quid alij de hoc meo subito consilio, præproperoq. fortu sentiant. quod si mihi bilem mouerint, vel animum his collaudatis addiderint, meliora his, & grauiora quæ in manibus habeo absoluam. Constitui enim, quæ imitatione inter Homerum & Virgilium cōueniunt ὑποτιτυπωμένα, multa Athenæi, plura Philostrati, & Pausaniæ, vnā cum posticis vetustorum nummorum partibus, lapillis variè insignibus, interpretatione non ingrata, cum bonis, & harum rerum studiosis breui cōmunicare. Interea hæc, Lector, fidei pignorisque nomine habeto, ac vt citius reliquæ prodeant, cum venia laudato. Quod verò aliqua clarissimorum virorum nomina addiderim, non ambitiosè factum putes: nec enim hos noui solum, qui omnem adhuc ætatem apud externos traduxi: sed vt pro meritis, memoriæque, & opinione de me publicè, scriptisque eorum testata, gratiam hac saltem occasione aliquam haberem: id verò spectavi, ac deinceps epistolis variis, mutuisque & in obseruationibus meis, vel erga mortuos quàm plurimos, ὅθις cūmulatiùs idem præstabo. Vale, Gandauī Kalend. Ianuarii, Anno salutis omnium M. D. L X I V.

MAXIMILIANO II.
IMPERATORI AVGVSTO,
Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ,
Croatiaq. Regi optimo, Archiduci Austriæ,
Duci Burgundiæ, Comiti Tirolis, &c. Domino
suo clementissimo.

QVIS tibi tam iuveni diuinos fundit honores,
Ausisq. immensis compleuit pectora, Regum
Maxime! non leuiter tribuit mortalibus ista
Munera, qui calum, ac terras Deus ordine torquet.
Nam volucris latè totum fama intulit orbem,
Te triplici insignem diademate, dotibus auctum.

Te sibi Roma parens legum, imperiique Latini
 Conscia nunc dominum legit noménque decusq;
 Addidit Augusti, & titulos, renouatq; triumphos;
 Casareas laudes cumulat prasaga futuri.
 Te quoque Partionia fines tot cladibus usque
 Afflicta, Regem poscunt, donant ve corona:
 Vt Geticis tandem releneatur cadibus, atque
 Nutu respirare tuo queat, hostibus obsit,
 Qua toties luxit crudeli funere, passim
 Tot riuis auxit longinquum sanguinis Istrum.
 Cincta iugis Regem arborais quoque Boëmia dudum
 Obtinet, in decus, ac vires reditura priores.
 Hac pariter pro te certant, tua iura verentur
 Regna, ducem in casus sperant tot fortibus omnes
 Vixibus intrepidè ruiturum, pristina cunctis-
 Vt reuoces populis subito decora, aurea sccla:
 Sub te ut pax coëat terrarum iudice solo, &
 Vindice te vigeant, totus latetur & Orbis.
 Tu regere imperium potes sis, discordia cesset
 Religionis amore tui: te auctore secundum
 Quique Deum numen veneretur, adoret idémque.
 Hac optant sani, prædicat conscia fati
 Turba, simul gaudet fama immortaliter auctum.
 Indole iam prima docuit moderamen Iberi,
 Et necis auersa exemplum venaticus error
 Quam capiti sacro intentabat, quid valiturum
 Ingenium, ac vires essent: fore te caput Orbis,
 Delicias hominum, quem cuncti semper amarent,
 Et puro canerent certatim pectore vates.

Ergo

*Ergo Deus summo tibi munera donat Olympo,
 Ille regit, fouet, imperioque ornauit amœno.
 Nam Iouis est ales triplex diademaminiſtrans,
 Qua inter præcipuum eſt Romanũ, quod Dea veſtit
 Cuſtos, nam Lupa nutriuit miſerata gemellos
 Vberibus fratres, & Roma præbuit orſus.
 Hac olea ramum dextra, pacẽmque reuinctam
 Deſert, ac vigili cura iubet omnia ſerues.*

*Sunt fluuij Hungaria ſeptem tua ſceptra verẽtes,
 Qui ſibi prouideas orant, curſuq; perenni
 Ritẽ monent curarum molem incumbere regis
 Nunc humerus, te ſollicitum debere caducis
 Partibus obuiſcere ex animo, ſaluamq; tueri.
 Hac pult, ac petit arma gerens, nec lata puella.*

*Parte alia eſt domitrix Virtus, leo duxq; ferarũ
 Candidus, hunc Boẽmi ſubmittunt, Maxmiliane,
 Imperio, fortem ingeminant, dominumq; ſalutant,
 Sed breuib; repetam ſpes qua patriam tenet agram.*

*Depoſita ac toties miſerẽ concuſſa reſurget
 Pannonia, exitiique modum te Rege futurum
 Sperat, conſtitues Byzantiũ ſirma trophæa.
 Deſinet impietas, te Caſare, furus iniquẽ
 Poſthabituſq; Deũ cultus, probitasq; redibit.
 Diffugient nimbi, ſublatis nubibus ær
 In medio cunctis ſplendeſcet, te feret unum
 In terris Regem populus: compage ſoluta
 Corporis, ad Superũ ſedes, ſtellaſq; reuiſes.
 Ornabĩſque aliquod ſictus, propriumque dicabĩs.*

Iam tu magnorum decus, & Rex maxime Regũ,

*Paucula quæ mitto placida simul accipe fronte,
 Quoque favore soles minimum cumulat clientem
 Sambucum: meritò tanti qui incensus amore
 Principis, hac offert domino non digna potenti.
 Sed mitem noui, facilem expertusq; subinde,
 Oro, clementi aspicias minuscula vultu,
 Quæ lusi nuper, postponens seria nugis,
 Gandavi in clara generosis ciuibus urbe,
 Hospitio celebri, secessu & semper amico.
 Suscipe dum maiora paro, tua facta tubaque,
 Et pleno memorem virtutes gutture summas.
 Vndique nam curo, laudi quod seruiat olim,
 Non ullis ego, quod possum, nec sumptibus, Heros,
 Nec grauibus parco, nec cedo laboribus vsquam.
 Aut terra, aut pelago, mihi bibliotheca paratur
 Dum exigua, & veteres nummōs, & marmora cogo;
 Vt valeam ingenti prodesse clientulus, atque
 Illustrem patria res gestas, commemor aui.
 Quidquid erit studiū quod colligit, optime Princeps,
 Subijciam rediens ego tanta numinis aura.
 Quæ, precor, aspires cœptis, & littore sistat.
 Viue, vale, Hesperij, Eoi & mirentur, amēntque.*

*T. M. Clientulus minimus
 Sambucus.*

Memor

Memor utriusque fortunæ.

QVÆIS peperit dignas olim victoria laudes,
 Solemni pompa hos excipiebat amor.
 Roma suos voluit Capitolia celsa subire,
 Atque triumphantes concelebrare Duces.
 Currus at appensum crotalon tulit, atq. flagellum,
 Possit hic aduersa sortis ut esse memor.
 Bulla etiam collo βαλῆς, rerumq. salubre,
 Quæq. cauere decet, symbolon utile erat.
 Tres quoque Alexander nolas, sauiumque Leonem
 Gestabat, ne esset strenuus absque metu.
 Quàm facile in luctus mutat fortuna triumphos,
 Es victor serui conditione venit?

*Fortuna esto memor semper fortuna in utraque,
Non facile est aqua commoda mente pati.*

In copia minor error.

*CALLIDA verrit humum longa vulpecula cauda,
Irrisit nimium sinia ἀπ' ὧν ὄνυξ.
Subiicit at vulpes prolixè turpia malle
Abdere quàm nudas semper habere nates.
Causa fuit melior vulpi: superesse quod ornat,
Et prodest, satius quàm caruisse nimis.
Prodigus in vitio minus est, quàm prorsus avarus,
Virtutis potius congruit ille modus.*

Con-

Conscientia integra, laurus.

PRONA virens calum spectro, nec fulmina terrèt,
 Ob scelus excelsa quæ iacit arce pater.
 Quin etiam foliis crepito, Daphnèmq; perusta
 Nomino, quam domini sollicit auit amor.
 Conscia sic munit virtus, & labe remota
 Conditio superis grata, virènsque diu est.
 Haud voces hominum metuit, non ignea tela,
 Qui niueo mentem cinxit amore suam:
 Non hanc Eumenidum furor, aut agitabit iniquè
 Tristis, & insonzi non adeunda domus.
 Candidus hoc etiam senio confectus inertis,

*Nos monet, ut presso gutture cantat olor.
Purus concreditur socia, mox perluit unda,
Et cano mores ritè colore refert.
Penitet illicita quem vita, & conscius error,
Non perit, aternis concinit ille modis.*

Vera

Vera amicitia.

ET calo & terramanibus cor utrinque tenetur,
 Externa nunquam quæ dirimuntur ope.
 Est in amicitia suavis concordia rerum:
 Nec potis est fictos, aut violenta pati.
 Nam virtute coit, simulat nec enormia lucra:
 Hæc ubi deficiunt, debita nulla fides.
 Nullus amor durat, nulli comitantur honores,
 Et quamvis causa dissolvere leues.
 Sed nec in humanis consensus firmat amicos,
 Sint opus æterna religione pares.
 Quis sua committat Turcis, quo fœdere tutus,
 Qui diuersa colit Numina, fingit idem?

Quæ

Quæ profunt non temeranda.

V T I L E quod vitæ est, semper honores,
 Et meritas laudes ritè meretur,
 Nec leuiter cinis proiiciendum:
 Quæ sacra sunt porcis, manen cura,
 Nec pretium norunt quid vili cura
 Sunt segetes, tantum bestia opimum
 Saginam cumulant, ventris onusque
 Ergo suas rectè sacrificabat
 Frugifera quondam grata verustate
 Semper ex æ bobia continuit se
 Agriculis, quorum maximus usus.

Nil

Nil omni parte securum.

ALIGEROS Ibis colubros auertit ab oris,
 Tetrrior ex ouo sed basiliscus adest.
 Hanc adeò Ægyptus coluit, sibi præsidiumq;
 Delegit contra lethifera Æthiopum.
 Nil est perpetuum, nil omni parte beatum:
 Et venit utilitas concomitat à malo.
 Si prohibet longè qua tristitia fata minantur,
 Adiicit è proprio non leuiora sinu.
 Vera salus calo: hic nullius & integer usus:
 Istic non cessat ver, viget amne decus.

Ma-

Malum interdum simili arcepdum.

QV AE mutatio, quæ vicissitudo
 Rerum & mixtio? frigus en calorem
 Gignit, humidâque igne sicciora
 Nobis è pelago feruntur. ingens
 Amorum Dea Cypris exstitisse
 Vndis dicitur, hæc Iouem, poloque
 Quotquot numina, vertit in furores:
 Gnati tot properis, foco subinde
 Accensis leuiter suis sagittis.
 Num tale Africa prodidisse monstrum
 Quiuit? si soboles potest aquarum

TAMMUS

*Tantum, quid facient foci perennes?
 Quanam frigora sopient perustum
 Cor, & membra liquore temperabunt?
 Sed nunc consilium patet roganti,
 Exortum unde malum est, leuationem
 Quæras, hac medicina tot periculis
 Multos atque siti leuauit olim.
 Ignis nam perimit, se editque tandem,
 Quando pabula non habet suprema.
 Amores igitur regas amore,
 Flammas & facibus neces seueras.
 Sic ortam Venerem mari fatebor,
 Et contraria noxiis fugari.*

Cur Venus è spuma?

*Sunt bilis atra flamina,
 Qua nos cient Venerem, sed in breuissimam.
 Sic bulla gignit Cypridem;
 Breuis est enim cupidinis suauitas.
 Vel salsa, quod salacia,
 Vel quod venustum, ac elegans salsum vocant.*

B

Super-

Superfluum inutile.

Ad Vitum Rechinicz.

DIVITIAS reputo veras quas exigit usus,
 Et sortem insignem, quam dat habere Deus.
 Porrigit en quantam hos lassus ponderelinguam,
 E linguis nulla est sed crocodile tibi.
 Est gruibus, cygnis, anser tibi care, πλάγους
 Collum, non sitiens an opus ales habet?
 Cuique suum tribuit varium qui condidit Orbem,
 Quisque dedit totum, parte deesse nequit.

Quæ

*Quæ sequimur fugimus, nosque fugiunt.
Ad Philip. Apianum.*

*QVĪD semper querimus deesse nobis?
Cur nunquam satiat fames perennis?
Haud res nos fugiunt; loco solemus
Ipsi cedere sed fugaciorē.
Mars nos arripit antè quàm lucremur
Tantum quod cupimus, Deum & precamur.
Vel si rem fateare confitendam,
Res & nos fugimus simul fugaces.
Ne sint diuitiæ tibi dolori:
Ac veram statuas beatitatem
Primis rebus, in asperaquē vita.*

B 2

Vni-

Vniuersus status, ἡ λαοκρατία.

FORMICAS homines factas dixere poetæ,
 Sensus inest aliquis, prouida cura mouet.
 Sed sine iudicio concurrunt lege soluta:
 Et glomerat montes paruula turba suos.
 Comouet has quiduis trepidas, Duce, Rege carentes:
 Ordo tenet nullus, sollicitatque furor.
 Has turbant sonitus, apibus dum rusticus aptam
 Constituit sedem, & conuocat alueolis.
 Quum coeunt ciues sine legibus, imperiumque
 Omnibus aequale est; ius, gladiusque silent.
 Et nisi seditio populum vexatque tumultus;

Premia

*Pramia nulla bonis, libera pœna malis.
Ut tempestates turbopraludit arenis,
Horum conditio mobilis, atque status.
Hos fuge, tranquillas si quaris figere sedes,
Nempe nihil firmi res popularis habet.*

B 3

Forti-

Fortuna Duce.

Ad Hieron. VVolsium.

SVNT binæ hic cista, quarum tenet altera plumbum,
 Auro sed gravis est altera, neutra patet.
 Optio si fallat, plumbum ut pro diuite cæcus
 Arripias auro: quis tibi caussa mali est?
 Hinc quibus ingenium est, multos fortuna retardat,
 Non dignisque refert præmia iniqua viris.
 In domino non est semper ditare fideles,
 Culpa, nec immeritos tot cumulasse bonis.
 Nam quos fata premunt, metas contingere fixas,
 Et misera nequeunt se releuare mora.
 Sed neque Fortuna est quidquam, nisi opinio vana:
 Quam merito spernis, vincis & ingenio.

Pietatis vis.

MAIOR sit pietas sanguinis, atque amor
 Fratrum, quam imperij dimitis & Tegi.
 Illis hac etenim præmia seruiunt,
 Et dignis decorant laudibus affectus.
 Virtutes opibus quis neget omnibus
 Prestare, & superas inferioribus
 Auras esse magis numine laudæque
 Completas, nisi sit cæcus, & impius?
Lycurgus voluit tradere posthumo
 Fratri sceptrum, sibi debita procius.
 Sed duxit satius subdit a legibus
 Firmanda, imperij quam esse caput sui.

Plus quàm Diomedis & Glauci permutatio.

Ad Paschasium Hamelium.

N V P E R *Astrologus satis peritus
Iussus nomine Principis videre
Cælum, mox pluuias fore, ac tonitru
Dixit: sic remoratus est volentem
Venatum proficiscier iuuentam.
Sed cùm nec pluuia, minus tonitru
Venisset, properant foras subinde,
Mendacemque adeo increpant Magistrum.
Princeps in reditu videns arantem,
Qui rastris minuebat & cylindro
Glebas, num pluuias breui futuras*

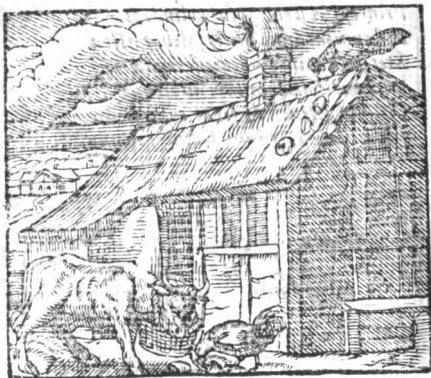
FINIS

*Putaret, rogat. ille mox petenti:
Viginti nihil his ait diebus.
Euentus quoque dicta comprobauit.
Princeps Astrologi sui cylindros
Instrumentaque queis solebat astra
Metiri, rapit, & dedit ferenda
Vastæ ruricola domum: iubetque
Vicissim istius hic ferat cylindrum
Pro aëtris, rastraque sedulo colenda.*

B 5

Quæ

Quæ ante pedes.

QVÆ gallina sibi cœncredit a viderat oua
 Exsorbet, nullo pignore spēmque leuat.
 Hac sibi, non aliis inseruit, nulla futuri
 Cura minus sensum posteritatis habet.
 Hoc vitium est multis, qui nullo parta labore
 Consumunt, reliqui temporis immemores.
 Vbera quæ sugunt vacca mulctris proprium & lac
 Præripiunt; cur his pabula lata feras?
 At nos non solum nobis, sed viuimus ortu
 Nostri, & patria: secula quosque ferent.

Mole-

Molestia vana.

Michaëli Sophiano suo.

MYRMECIDEM nemo potuit superare molestis
 Inuisoque opere: at commoda parua tulit.
 Quadriungos tenui curru forma, arteque finxit,
 Quos alis tezeres paruula musca tuus.
 Quique apis alarum minimo sub tegmine vela
 Abdidit, infandum, sed leue fecit opus.
 Quid iuuat artifice tantum valuisse labore,
 Ni profuit, oculos effugiant æternos?

Ninium

Nimium sapere.

Cui spectat lumine Phœbū,
 Sine, cactus abis.
 Cuius calidioris adlucere lucem,
 Cuius oculis sollicitare Deum?
 Cuius locales præstare Tonantis,
 Cuius sum acut, non superare solet.
 Cuius inane, Et donat a sorte beatum
 Cuius inane velis esse, fuisse puta.
 Cuius inane Phæton tibi regna suprema,
 Cuius inane descendit atque polis.

O;

Οὐ χεὶρ παννύχιον ἔσθαι, &c.

EXERCITVS curam gerens somno levis

Est nec profundè dormiens:

Agotiosus semper, & paratior

Ad arma primus prodiens.

Varias celebres tulit Macedo vigil,

Audes, trophæa maxima.

Renunquam passus est se comprimi:

Ad altera globus manu

Incus. areum incidebat vasculum,

Nox se colligens.

Etur minus nec Casar,

Ilas vigili vices.

Consilium.

NIL firmum sine lege stetit, studiisq; verendis
 Consilio pacem, bellaq; iusta rege.
 Quod sine iudicio prudenti, & suscipis arte,
 Exdera sint, moueas seu quoque bella perit.
 Militia doctrina valet, sanctusq; Senatus,
 Atque domum tut a conditione tenet.
 En brevis à rixis concordia, dissidiúmque
 Fit longum è socio pectore, ni caueas.
 Attica concessit belli sua sceptr a Pericli,
 Tyriao, & Sophocli sic quoque Sparta Duci.

Pax

Pax melior cunctis, te copia pascit amœnam:

Tu reparas animos, te sine mœre æger.

Ergo secessus Cadmi, culta q̃q̃ sorores

Et vivant quosq̃uq̃ litera docta fouet.

Peri-

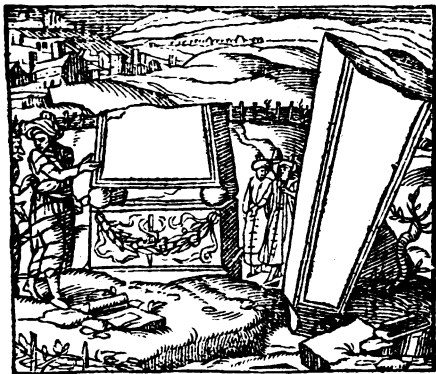
Periculum in promptu.

S A E P E malum expertus tacta torpedine conto est
 Piscator, rigidam dum trahit ille manum.
 Sit licet in fundo piscis, nec corpora tangat,
 Per quod contiguum est frigore, sauit iners.
 Sic latitans leuiter, pradam quoque cogit arenis,
 Dum reliquos pisces illa rigere facit.
 Fatales veniunt casus, sperataq; nunquam
 Damna, licet caueas, effugiásque procul.
 Nil sine fraude agitur: quauis latet anguis in herba,
 Nec metuenda solent impedisse magis.

Inte-

Causæ investigandæ.

MACHINA cur obelo fundetur, quaris amico,
 Et velis inuerſa conſpiciet facie?
 In promptu cauſſa eſt, ſe celſa cacumina propter
 Faciam, parte tamen ſed meliore premi.
 Nemo ſuſtineat quid molem penſat ab imo,
 Et mouet hic tantum conſpiciendus apex.
 Vera hac ſi ignoras, ſunt fundamenta laborum,
 Hiſque veruſtatis poſt decus attribue.
 Non forma ſolum nos, & ſpectacula vulgò
 Commoueant, cauſſas ſed quoque ſcire velis.

C

Impor-

M A G N V S Alexāder patulū qui subdidit Orbem,
 Vt natus esse crederetur è polo:
 Illius effigiem insignem picturus Apelles,
 Addidit adulator trifurca fulmina.
 Sed nimium fuit hoc, & res suspecta mode Regis
 Habuit reprehenses negotij leuis.
 Lysippus plastes qui Regem duxerat are,
 Hastam decere nam magis Reges ait.
 Iulius exceptus victor, non Regis honores,
 Vult imperatoris sed usque nomina.
 Fulmina mortales terrent; sunt fulmina calo.

Beni-

*Benignius Reges agunt, & Principes.
Conuenit his agis, prestans & Palladis hasta,
Insigne verum herois istud inclyti.*

Vtilitatis ergo, limax.

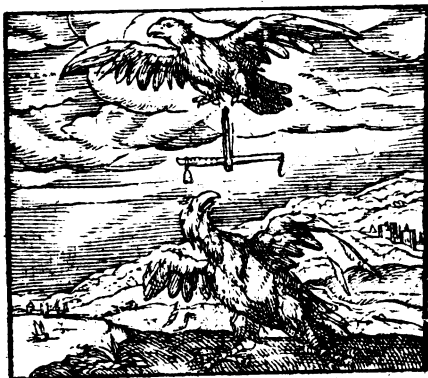

*D V M latitans domi porta vagor, mensasq; paratus
Orno, vel in Venerem luxuriosa vocor:
Omnes certatim redimunt, me colligit usus,
Delitiis nequeo tum exsaturare famem.
Deposui quando concham, (qua grata voluntas)
Proteror, aut risu sapè reuoluo humi.
Donec profueris, se quilibet addit amicum;
Casibus aduersis mox violatur honos.*

C 2

Modo

Ad Andream Sbardellatum Episcopum.

Q V A E volat aereos montes, super ardua tecta,
 Findit, & ancipiti fertur, abitq; via.
 Nunc sublime petit, medium nunc aduolat oris,
 Er Iouis imperio digna videtur avis.
 Prae senio morbis, aut litibus altera nuda
 Nititur & superascendat adire plagas.
 Sed frustra tentat, licet hac onerantibus alis
 Libera sit, quamuis illa minusq; levis.
 Alatus potus est nubes, aquaréve calum,
 Implamnis nusquam sed Iouis ales abit.
 Non leuitas tollit, nec onus nos deprimat omnes,
 In medio tutum conditionis opus.

Beni-

Benignitas.

*Ad Georg Draconitib Episcopum
Quinqueecclesiens.*

QVANTO plus terra effoditur, scrobs crescit hia-
 Et tumulus maior prominet indicio. [tu,
 Diuitias alius si quis communicat amplas,
 Non fit pauperior, statq; benigna manus.
 Dispereant quorum numi pro numine habentur,
 Vicinisq; negant omine fontis aquas.
 In tenebris cur non capiat sibi lumen egenus,
 Num fit flamma minor? num quoq. terra sativ?
 Κοινὰ φιλόδοξας, si Cræsi ingentia tractes,
 Aut bona Pactoli, possideasve Tagum.

I. SAMBVCI
 Subitæ diuitiæ obliuioſæ.

CUM nos diuitia erigunt superba,
 Et fortuna beat vel otiosos,
 Obliniscimur impij Deorum,
 Nec sors adiuvat indigos sodales.
 Ara thure vacant, fæco & decenti,
 Nec venturaq animus videre cæcus
 Dignatur, tumidi aut maris procellas.
 Securi nimiam sed in profundam
 Labantur foueam, grâtiæque pœnas.
 Si fortuna igitur sonet secunda,
 Illam discite temperare metu.

*Vt prorsus dubiam, & rota volucres:
Sic posthac lenius feres non ercam.*

Ars deluditur arte.

INSIDIAS Nili Varus dum tendit inanes,
Et metuit pradam se fore vana, canet.
Quippe statim accurrens, ubi copia arundinis extat,
Dentibus accisam praripit, ore tenet.
Sic pressam à Varo pradam transuersa tenetur
Cannula, sic inhians luditur arte fames.
Haud igitur veterem repetit limosa querelam:
Decipit & magnos infima turba viros.

I. SAMBVCI
Sobriè potandum.

MONSTRALIT Ægyptus, Niloq̃ latentia passim
Sunt mala, non tutum ut sit posuisse sitim.
Id canis expertus, simul ut sitis urget amara;
Non properat gelidis mergere guttur aquis:
Sed leniter fauces adhibet, lambitq̃, cauendo
Noxia ne potans amne venena trahat.
A multo refugit potu, & tetigisse paludes
Sufficit, hoc vitam sustinet ille modo.
Fœdiùs hîc peccant, sine qui discrimine semper
Implentur cyathus, brutaq̃ se efficiunt.
Ingenium euertunt, rixis agitantur iniquis,
L'ormare; est homines, sed rationis egent.

Sors

Sors audaces inuat.

VT ira segnes interim leuis ciet,
 Audentius ruant in hostes ut suos:
 Sic sors mouet minus feroces impete,
 Ut promptius fortes magis se deterant.
 Quis Hectori se opponere ingenti studet?
 Haud Nestor annis obsitus, lingua potens,
 Nec inclytus Gracorum Achilles optimus,
 Qui tot trucidarat sibi hostes obuios:
 Ajax sed est, cum lectus inferior, statim
 Armatus effert in superbum se Hectora:
 Nec cedit, ambo donec astu sint pares,
 Vterquo fessus symbolum alteri daret.

Minuit præsentia famam.

NIX stat inaccessa qua montis vertice, nullis
 Sint licet urgentes, funditur à radiis.
 Ut valeant vires, iusto est opus intervallo;
 Fitque repercussus fortior usque calor.
 Quid, quod in humanis minuit præsentia famam,
 Profuit obscuro ac delituisse loco?
 Prodidit ignaros audacia, quosve philautus
 Dicimus, at timidis nec licet esse nimis.
 Multi quos studium, & commendat Pallas amica,
 Dum tacere vigent, publica scripta premunt.

Laus

Laus in fine.

LAVDEM tulit non qui incipit, aut mouet
 Insigne opus, nam quilibet id potest:
 Finem sed imponit supremum,
 Hic meritos referet triumphos.

Vlysses Homerus sic πρῶτος εἶδον, ὅς
 Victorem, Achillem nec vocitat grauem.

Ajax licet sit strenuusque,
 Non tamen hos dedit illi honores.
 Exercitum unus nam insuperabilem
 Turbabit, at qui composuit Deus
 Est solus, hic nam saeuientes
 Imperio moderatur equo.

Res

Res humanæ in summo declinant.

IN medio librat Phœbus dum lumina calo,
 Dissoluit radiis, quæ cecidere, niues.
 Cùm res humana in summo stant, sapè liquefcunt:
 Et nihil æternum, quod rapit atra dies.
 Nil iuuat ingentes habitare palatia Reges,
 Conditio miseros hæc eademq; manet.
 Mors æquat cunctos, opibus nec parcit in horam,
 Verbaq; dum volitant, ocyus illa venit.
 Heu, leuiter ventus pollit nos omnis inermes,
 Concidimus citiùs quàm leuat aura rosas.

Sus lutulenta sequitur.

VNCTIS trahuntur qui culinis, aut penis,
 Veniunt libenter ad paratas & dapes :
 Mores heri, & vocantis hos opus sequi.
 Blandis adulator modis nam pascitur,
 Consuetus & libidinum suauibus
 Coire coetibus : videntur haud secus
 Agere, fues quam qui domum emptas promouent,
 Pedibus ligatas : nam sin. ul. vestigia
 Coguntur hinc & inde per cœnum, lutum, &
 Quasunque per vias vocantur, consequi.
 Si vis probatus esse, amato quæ bona,
 Et pura : non mendaciis beabere.

Semper

Semper ignavus.

B V F F A L V S à stimulo nequicquā motus acuto,
 Lentus ad Agricola verberare pergit opus.
 Indocilis semper densa cute spernit habenas,
 Et prater molem nil naxōdēquē habet.
 Quem vis ingenij præstans, studiumq₃, laborq₃
 Desiciunt, num quid crebra flagella iuvant?
 Cochlea sit gressu malo, quā penniger ales,
 Quem cogas, leporem aut fuste sequare canis.
 Mitigat haud ullum tempus quæ prandia lambit
 Muscam, nec minus ac semper hirundo fera est.

Poëti.

QVID VIS cūm recitem, conſectet ſeria, ludos:
Nil eſt tamen proprium, imitor ſed omnia.
Et veris ſoleo ficta, his miſcere viciffim
Vera, ut queam pulchra eſſe ſerio, & iocis.
Nec, quod propoſui, narro ordine: verba, figura
Sunt libera nobis magis, quàm cateris.
Non mihi materia aut pannus, deeſt unica forma,
Veſtuſq; ſingularis, induor tamen.
Ars ſed enim maior variè aptam neſcere veſtem:
Videor iners, ſed artiſticiſſima.
Non mea ſum, ſingor, caeleſtis ſpiritus intus
Agit, nec omni quod velim ſum tempore.

Ποδ.υ.

SIMIA dum laqueos imitari stulta dolosos
 Instat, se insidiis concipit illa suis.
 Singula qui inquit sine causa, turpiter errat,
 Et πολυπράγμοσύνη se in sua damna vocat.
 Quid iuuat excipere hos illos, confingere velle,
 Ac leuiter nugis prandia opima sequi?
 Magna licet tulerint interdum munera cura,
 Immodica fatuis sed nocuere magis.
 Sutoris natus quoque simia stulta taberna,
 Pracidit propriam, ficta sequuta eulam.
 Qua tua conditio poscit, moderare libenter:
 Dumq; iuuas alios, sit tibi cura tui.

Diui-

Diuitiæ inutiles.

QVÆ celebris fama cunctorum pervolat ora,
 Est Platanus Xerxis, nulla cicada later.
 Aurea quid prosunt, si non pandantur in usum,
 Atque ferant miseris subsidiumq; malis?
 Non ego delicias reputo, nec munera rara;
 Condita sint, imis si lateantq; locis.
 Ex opibus tantis cur nolim parte socialem,
 Et notum cana iure leuare fide?
 Heu stultos, qui se inuisos scire negando;
 Magnus enim, qui dat, si capit inde nihil.
 Viscera si terræ scruteris, copia quanta
 Se offeret, indignè quam premit omne specus?

D

Docti

Docti ignavos reprehendunt.

INTERPRES Diuūm Latonam ad sicca fluentia
 Corripit, ac victam cedere posse monet.
 Armis nam exuerat Iuno, lachrymosa querelam
 Dedecus ad magnum pertuleratq; Iouem.
 Mercurius valet ingenio, mandata per auras
 Diem memor eloquio nuntiat usque potens.
 Immemor at contra Diana obliuio nomen
 Indidit, humida enim & frigiditate leuis.
 Quod vero ad Xanthum fuerit lis orta, docemur,
 Sit potior mixtis humiditate calor.
 Spiritus è tenui fomento nascitur, humor

Algi-

*Algidus aſt prohibet, vel remoratur eos.
In cunctis etiam ſuperet vis ignea, vitam
Hac largitur enim, non ſine temperie.*

Remedium tempeſtivum ſit.

*QVAE nocitura putas cohibe, nã occaſio calua eſt,
Seròque prauis ſape fenestra patet.
Per rimam inferuit quando caput anguis hiantem,
Quid prohibet caudam quin etiam ille trahat?
Præcipuè à tergo ſi inſteſ, noceâsque cauendo,
Et primis addas partibus auxilium.
Occurras ſubito, tardè medicina paratur,
Cum paries ardet proximus, uſta ruunt.*

D 2

In

In secundis consistere laudabile quoque.

ORPHEVS *lyra valebat,*
Olor sacérque semper
Fuit, suaue cantans.
Post hunc bonúsque Homerus,
Philomela cui dicata est,
Tanquam loco secundo.
Sed rectius secundum
Illi locum dedissent:
Nam ut Psittacus meretur
Primas, loquax secundas
Pica, iste vincit illum.

Hoc

*Hoc Symbolum referri
Ad eos potest, gradum qui
Laudémque non tenero
Primam queunt: sed inde
Virtute mox sequentem.*

D 3

Προ-

CAEEVS amor nunquam ratio quid dicet ho-
nesta,

Et quid conueniat, quid noceatq, videt.

Sed ruit, ac fertur, pronum illatabile fatum

Donec corripiat, perdat & omne genus.

Quid Niso imperium rapuit, Minoaque Regem

Auxit, quàm nata consceleratus amor?

Impia quid lucri tulit, an Cretensis amore,

Tot curis tandem fessa, potita fuit?

Hostem qui patria fouet, atque libidinis ergò

Omnia postponit, spretus ubique iacet.

Qua spe soletur metuentes proditor hostes,

Quem cuperet nunquam se genuisse parens?

Indu-

Industria naturam corrigit.

TAM rude & incultum nihil est, industria possit
 Natura vitium quin poluisse, labor.

Inuentam casu cochleam, temerè que iacentem
 Instruxit neruis nuntius ille Deum.

Informem citharam excoluit: nunc gaudia mille,
 Et reddit dulces pectore mota sonos.

Curigitur queraris, naturam & singis ineptam?
 Nonne tibi ratio est? multa loquuntur, abi.

Rurè fit è concha testudo, seruit utrinque:
 In Venerem hac digitis, sapius illa gula.

D 4

Do-

Dolus Inevitabilis.

QUAMVIS centum oculos habeas, totidemque
ministros,

A specie veri fallimur, arsque capit.

Fraudibus obscuras poteris removere latebras,

Nihil adeo firmum quin violare queas.

Quam vigil est Argus sepelitur carmine bando,

Callidus ingreditur pectora Mercurius.

Quis sibi ab insidiis caueat, si fraude regantur?

Non ficta quantum prestat amicus opus.

Sed tales (mirum) paucos hac protulit atas:

Quisque sibi vivit, cuncta regitque dolus.

Die

*Dic simul occisum custodem, nam solet osor,
Sint oculi ignauum quatlibet, esse Deus.
Denique segnitie mota, & torpore reciso,
Æternis certat gloria sideribus.
Inde suam ornauit caudam Iunonius ales,
Perpetuus tristi splendor ab ense venit.*

D 5

Ridi-

Dolus Inevitabilis.

QUAMVIS centum oculos habeas, totidemque
ministros,

A specie veri fallimur, arsque capit.

Fraudibus obscuras poteris removere latebras,

Nisquæ adeo firmum quin violare queas.

Quam vigil est Argus? sepelitur carmine blando,

Callidus ingreditur pectora Mercurius.

Quis sibi ab insidiis caueat, si fraude regantur?

Non ficta quantum præstat amicus ops.

Sed tales (mirum) paucos hac protulit ætas:

Quisque sibi vivit, cuncta regisque dolus.

Die

*Dic simul occisum custodem, nam solet osor,
Sint oculi ignauum quatlibet, esse Deus.
Denique segnitie mota, & torpore reciso,
Æternis certat gloria sideribus.
Inde suam ornauit caudam lunonius ales,
Perpetuus tristi splendor ab ense venit.*

D 5

Ridi-

I. SAMBVCI
Ridicula ambitio.

Quid non ambitio persuadet dedita vanis,
 Dum ex leuibus certum captat inepta decus?
 An non ex auium cantu, quas gutture nomen
 Fingere consuevit, notior esse cupit?
 His igitur tandem missis ut spargere in Orbe
 Nomen heri possent, atque sonare procul:
 Pristina continuo repetebant carmina syluis,
 Annonis & votum docta fefellit auis.
 Ficedulas etiam religatas pertrahit esca,
 Stamina si rumpant, libera rura petunt.
 In leuibus quaso firmam neponito laudem:
 Sola fugit virtus tristia fata rogi.

Cur

Cur fues cancris vescantur.

*Sus capitis curat grauiorem sæpè dolorem,
 Dum canculos, fluuiis qui generantur, edit.
 Collige verborum quæ sit sententia paucis,
 Singula nam prosunt moribus apta bonis.
 Qui vitiis sese dedunt, & praua sequuntur,
 Ad frugem nunquam mens nisi versa redit.
 Est opus inflectat vitam contrarius ordo,
 Atque gradus retrò quomodò cancer, eant.
 Hac medicina lenas lutulentos neccare morbos,
 Consilio ut liqueat permituisse mali.*

Vfus

Vfuslibri, non lectio prudentes facit.

Ad Fulvium Vrsinum suum.

N O N doceo semper, non est cur sapè reuifas:

Lectorem memorem pagina nostra facit.

P ossidet ingentem numerum qui vendit auarus,

Doctior at nunquam bibliopola fuit.

P erpetuò si nos verses, relegásque seuerus,

Sinon utaris, contineasve memor:

N unquam proficies, periit labor, atque lucerna.

Officij hoc nostri, ut te moneamus, erat.

I d quoniam rectè noras doctissima Fului,

Imprimis veteres te erudiere libri:

H orum tu numerum insignem rarumq; tueris,

Ingenio

*Ingenio multos restituisq; libros.
Id quoque del. etat Sambucum. & tota vetustas
Prosimus, quibus est copia fortè minor.*

De obliuione & ferula Baccho dicata.

Odi memorem compotorem.

*ODI symposij memorem, dubia & simul
Litis: nam calices volo, verbaque libera,
Ludos atque iocos niue pectora candida.
Baccho rectè igitur veteres Ferulam dicant,
Oblitumque cor, ut penitus sileant, suos
Aut lasi socios leniter modo puniant.*

Vel minima cffendunt.

P A R V A E etiã caussa magnos in damna vocarũt,
 Scrupulus inceptum nõne moratur iter?
 Ingens e Ponto piscis defertur in Istrum,
 Husonem vulgò Pannonis ora vocat.
 Parvulus aduerso nare hunc quoque flumine cogit
 Sturiolus, nostras hoc cumulãtque dapes.
 Quãm leuiter prada potitur piscator amœna,
 Dulcibus aquoreas dum Huso relinquit aquas.
 Sic furem, longis artem qui exercuit annis,
 Mica salis meritam cogit adire crucem.

Varij

Varij hominum sensus.

Ad Franciscum Forgarz Episc. Var.

Quid aedam anus in sacrum portabat collē,
 Ossibus humanis ne minnatur honos.
 Sed titubans aegris pedibus cū verticem adiret,
 Concidit, ac varium crania versat iter.
 Illa videns labi diuersè cuncta retrorsum,
 Quodque aded discors semita ferret onus:
 Quid mirum si tot sensus, quot in orbe figura
 Sunt, ait, in viuis, num ossibus una via est?
 Nonne iecur Tityi restat, subitoque renascens
 Exercet variè quæ laniabat, auem?
 Sic dum nos tellus indutos mole dolorum
 Detinet, arripiti mens vaga fertur equo.

Teme-

Temeraria ignorantia.
Ad Bartholom. Marlianum.

*MVS CAE sunt temeraria, & molesta,
 Lambunt prandia, nec mouentur acta.
 Has ut fortis, & inclytus repellit,
 Nec suffert; ita litteras colentes
 Constantes studiis, loquacitatem,
 Ignaros, temerariosque vitant,
 Audaces temerè mouere quiduis,
 Aurèsque obruere elegantiores.
 Ceruus cornibus abdidit relictis
 Se, marèmq; piget, mage est pudicus.
 Sic quos expoliunt nouem sorores,*

Et

*Et florent solida eruditione:
Hos sanos videas, parùm & loquaces,
Nec nugas modò venditare inanes.*

Spes certa.

*PASSIM mortales spe seducuntur inani,
Luditur & vanis non temeranda fides.
Quid magis est ovis dubium, sint candida quamuis,
Nónne mouent stomachum, damnaq; saepe ferunt?
Si gallina tamen genitali his incubet igni,
Ac foueat prasens subdita dona calor,
Certius an quidquam pullis, & fœnore vino?
In tutis igitur spémque decúsque loca.*

E

Inte-

Interiora vide.

F O R M A tibi praestans, oculi cum sidero certant,
 Atque habitat toto corpore pulchra Venus.
 Sed vitii animus, mens undique, corpore toto
 Atque sinus pleni, mixta venena latent.
 Est manus ad eadem prompta, ad periuria lingua,
 Lumina, frons meretrix, nec pede tutus ades.
 Quàm male Mercurius dotes cum Cypride iunxit,
 Quàm male, ut videtur, nil color intus habet.
 Ergo puer multum soli ni fide colori:
 Ni probat hunc virtus, qui mihi pulcher eris?

Virtus

Virtus vnita valer.
Ad Principes Vngaria.

N I L mare corrumpit, salsum à putredine tutū est,
 Multaq; perpetuis motibus acta, vigent.
 Si tamen in fossas deriuēs, atque paludes,
 Vim patitur, dotes nec tenet inde suas.
 Dulcibus amittit vires nitrūque vapores
 Exhalant, quoties mutat origo noui.
 Plus vnita potest virtus, dispersa labascit,
 Atque suo durant qualibet apta loco.
 Pignore commutat suauiteranslat a veneno
 Persicus, & tutis carpitur illa gulis.
 Fluctibus in mediis patria tui cladibus acta

*Concordi proceres subueniatis ope.
Nec vos exosa mentes, propriaq, salutis
Oblita exagitent, & nota turpis alat.
Hæriadis memores, ac Regis quaso Mathia
Estote, ad quorum nomina Turca tremit.
Diuersum ne vos studium disjungat iniquè,
Colligat in patria vos amor unus opem.*

Impe-

Imperatoris virtutes.

QVÆ ratio belli sit, qua virtute Ducemque
 Instructum cupiam, si præstet fortibus ausis,
 Ni piget, en breuibus declarat symbolon istud.
 Consilio celerem decet, eloquiove potentem
 Esse Ducem, ut caueat, tardos, Martisq; perosos
 Exacuat, regat, inflectat sermone suavi.
 Cum proprium est paret arma nocet cunctatio vana,
 Infractu q; animo reliquis præcurrat in hostem.
 Anguib; & studium pacis, fœdusq; notatur.
 Nil tamen hac profunt, vacua est q; scientia belli,
 Si fortuna nocet, pulchros confundat & orsus.

*Absit auarities, dominetur nulla cupido,
Principis ut sequier possit vestigia miles,
Quem videat propriis parentem legibus usque.
Hunc fore victorem credas, dignisq; triumphis
Imperióque ferentem aui venientis honores.*

Phy-

Physicæ ac Metaphysicæ differentia.
Ad Carolum Vtenhouium.

NATVRAE multa est cognatio mobilis, atque
Prodiit æternis, illaq̃, nosse monet.

Est etenim fœtus velutigenitricis amica,

Sed patitur, soluit tempus edax q̃, breuem.

Quidquid enim regitur, proprio nec nititur ortu,

Compositus abeunt partibus, atque iacent.

Illas excelsa manet, & stat sede perennis,

Temporis ac nullis motibus obiicitur.

Otiæ amat, mentem pascit, non utilis omni,

Huius tu sobolem sed cole præcipuam.

Viq̃, solens t' in vitam cumulare benignè,

Τοῖς μετὰ σὶς φυσικοῖς praefero ego φυσικόν.
*Illa tibi effigies monstrabit dextra, manusque
Accipitre aërio prouida templa Deum:
Altera pars grauis est elementis atque caducis,
Et Vesta templo qua tibi Terra siet.
Attamen his potior cunctis sit religionis
Semper honos, mentem dirigat illa tuam.*

Dum

Dum potes viue,
Ad Achillem Boebium, tanquàm
parentem, de sepia

SEPIOLAM dum venatur piscator auarus,
 Hac ludit fuco prompta liquore manus.
 Obscuri latices sic condunt, cernere tectam ut
 Atramenta vetent, abdita tuta natet.
 Sic quibus in promptu modus est defendere vitam,
 Cur non effugiunt, seque tuentur ope?
 Donec qui calo hanc animam demisit ab atto
 Nos vocet, ac tenebras mutat honore graues.
 Displicet immatura Deo mors, nulla potestas
 In vitam, supera quod datur arte, tibi.
 Polypus euadit, vario dum ad saxa colore

*Se induit, atque alias iniicit vsque moras.
Tu qui praestiteris tantùm, possisque, libenter
Ingenij nobis des monumenta tui.*

Dulce venenum.

DVM coit in suauem mas usum, vipera hiulco,
Si non vana fides, excipit ore caput.
Post ubi se satiant, & consuetudine longa
Impleuere, viri praefecat ore caput.
Luxus suauem malum, non sentis, pascit edendo,
Cumq; bonis vitam sustulit ante diem.
Quid mihi post mortem natorum illa ultio prodest,
Quod matrem nixus corripuere necesse?

Gene-

E M B L E M A T A.
Generosis DD. Marco & Ioanni
Fuggeris fratribus.

75

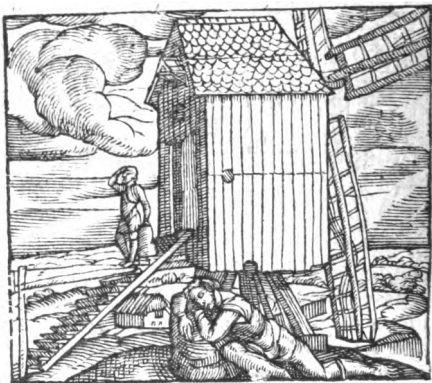

LILIA Fuggeris donant certissimus autor,
Hac, ait, aternum non modò vere tuli.
Quicquid & addiderit virtus, tempusq; serenum,
Compositis sit idem ius, sit honosq; volo.
Spes fuit, hanc cumulant virtus, & fama perennis,
Arma domus propria hac nobilitatis habet.
Diuitias virgo dedit, haud temerarius error
Fortuna, idq; docet largior usus opum.
Nam quibus haec causis veniunt, commercia digna
Orsibus, & laudis nomen habere solent.
Vivite concordēs linguarum dotibus aucti,

Crescite

*Crescite multiplici semper honore pares.
Inuideat nemo, noceat minus o sor iniquus:
Assiduos meritis vesper, & ortus amet.*

Otium sortem expectat.

*COLLE molendinum paruo statuère parentes,
Ventus ut exagitet, farra terántque mola.
Omnibus ut vitam auxilium ars protegat, ornétque,
Opprimat incautos ne diuturna fames.
Ast ratio melior quàm suppetit vnda perennis,
Flabraq; dum desunt, ne rota cesset iners.
Ventifona ignavis similes, quibus otia cordi,
Dum sortem sperant, ingenioque vacant.*

Epidemiaz

Epidemiæ potior caussa.
Ad Ioan. Baptistam Rozarium.

TETRAM nimis describit, ac luem grauem
 Graiugenûm procures trahentem amarulenter, &
 Exercitum in dies magis voracibus
 Faucibus, atque odio prementem Homerus optimus.
 Apollo nam infestus suis radiis potest
 Inficere aërias plagas, nocere plurimum.
 Est medicus & simul solet depellere
 Noxia, cùm libuit, salutis auctor integro.
 Sed quod cadebant bestia primùm solo,
 Tardius atque homines sensere tabem post malam,
 Erectior quia ambulas, nec spiritus

Pestiferos

Pestiferos subito traxere terra in intima.

*Calo hac Achiuis pœna dignè venerat,
Dum nimium cupidi videntur ultionibus.*

*Sed nos Deum precemur, auertat malum hoc,
Et meritos grauius monere leniter velit.*

Mens

Mens immota manet.

*DICITUR interna vi Magnes ferra mouere:
 Perpetuò nautas dirigere inq, viam.
 Semper enim stellam firmè aspicit ille polarem.
 Indicat hac horas, nos varieq, monet,
 Mens utinam in calum nobis immota maneret,
 Nec subito dubiis fluctuet illa malis.
 Pax coëat tandem, Christe, unum claudat ouile,
 Lisquetui verbi iam dirimatur ope.
 Da, sitiens animæ excelsas sic appetat arces:
 Fontis, ut ortui ceruus anhelus aquas.*

Iniuria

Iniuria grauis est omnibus.

Ad Hadrianum Gulielmum Neapolitanum

D V M mollis, bibula & scopulis auellitur undis
 Spongia, vim veluti sentiat illa, tremis.
 Quo magis est viuis iniuria, visque dolenda,
 Hinc odium cades, ultio maesta, furor.
 Vel leuiter contrà nitenti verba minantur,
 Et cessisse parùm dedecus esse putant.
 Haurit at ut patiens, multa hâc distendit & vnda,
 Tristia non meritò sic toleranda bonis.
 Iustus erit vindex cunctorum crimina quarens,
 Se huius qui patitur sustineat monitis.
 Reddet pro factis quantumlibet ille modestis,
 Impia

*Impia iudicio fex peritura Dei est.
Nil ominis studeo benè de quocunque mereri,
Officio vincam sic stimulum inuidia.*

Ambitio.

*Quos leuis ambitio inflauit, populiq; fauorem
Muneribus captant, gloria vana subest.
Hosq; vtri pleno assimiles, ventoq; tument.
Nam arbitrium vulgi semper inane sonat.
Qui tribui veram sibi laudem querit, ineptos
Contemnat plausus, iudicioq; regat.
Virtus àternùm celebrat, pietas q; tuetur:
Laus & laudatis est placuisse viris.*

F

Deum

Deum velle, non cogere.

Ad Ioan. Auratum.

QVICQVID inest nobis, venit altis sedibus, omne
 Teq; iuuat, gratus si modo suscipias.
 Nam velut è calo si pendeat atheris hamus,
 Si fugis, auerso non trahet esca loco.
 Scire libet verum, è nihilo qui cuncta creauit,
 Os homini, & mentem cernat ut astra dedit.
 Hanc aliis sobolem prafert, aeterna tueri
 Atque velit semper iussa paterna sequi.
 Premia proponit largus, poenasque luendas,
 Non beat inuitos, lenta sed vsque monet.
 Ni propria, & nobis ignota mente legantur

Felices

*Felices, & quos Tartara dira vorent.
At nos, summe pater, tua sit quacunq; voluntas,
Calesti immeritos sede locato, precor.*

Consuetudo praua.

*REBUS in humanis præpostera opinio vulgi est,
Ac sequitur morem, quem semel obtinuit.
Scindit enim panem ferro: quid mollius illo?
Dentibus at duras frangit ab ore mices.
Ista quidem, fateor, sunt consuetudine facta:
Si tamen excutias, quid nisi stultitia est?
Noxia paulatim repunt, nec protinus omne
Funditur in laeso corpore virus atrox.*

F 2

A Escu-

A Esculapius.

Ad Volfgangum Lazium polyhistorum.

QV AE cernis Medici referunt insignia veri.
 Noctua, cum baculo serpens, dextraque salutis
 Effigies, pullus, proluxa & barba, galerus.
 Hac Asclepiadi tribuebat docta vetustas.
 Vim medicinarum teneat, moderetur & arte.
 Sitque valetudo ante oculos, non sordida lucra,
 Hinc vigil & norit casus pradicere morbi.
 Est sacra gallina, ut visum praescribat amicum,
 Et succo tenerum, vires ut conferat agro.
 Γλαυξ monet & fieri grauiores nocte dolores.
 Ac licet imberbi fingatur Apollinenatus,

Ipse

*Ipse gerat barbam, iuuenis nunquam ausit adire,
Suscipere agroti aut curam, ne ladat ineptè.
Dicitur imberbi natu quoque barbiger, ortum
Vt subita morbum credat mutarier hora.
Ergo provideat, fugiat'ne occasio segnem,
Currit enim hac praeceptis, momēto & perdidit agrū.
Pileus insignis quia morte eliberat atra.
Hac sciat Hippocrati cupiens iurare magistro.
Hac adeò Lazi custodis, clara Vienna
Artis Apollinea decus ut te pradiçe, ornet,
Et sese tanto securum iactet alumno.*

F 3

Nc-

Neminem fors continet sua.

Ad se ipse.

NEMO sua potius est contentus vivere sorte,
 Alterius semper fortunam laudat abundè.
 Illiusque locum petit, ac lucrari optat.
 Cacum odium proprij, quid non mortalia cogit
 Pectora? quas curas prater rem una ingerit hora?
 Mercator leuibus tentatus fortè periclis,
 Miles, ait, potior: cur non mage castra sequamur?
 Belli pertasus nummosas predicat arcas,
 Agricola docti, quos magna negotia vexant,
 Gramineas iactantq; casas, victumq; modestum.
 Hi contrà læsi, cùm iurgia dira fatigant,

Vel

Vel calo segetes tanguntur, mœnibus omnes
 Felices clamant, & iugera parua queruntur.
 Quod si caelestes illorum vota, phrenesim
 Audirent, rueret subitò in contraria vulgus.
 Iidem eadem reprobant, properis mutàtur & horis.
 Sed Deus omnipotens deceat quid quemq; parauit:
 Nec furor, aut stultus leges diis ponere quarat.
 Naturam paucis reficis, nec diues egeno
 Plus habet: excruciat qui se mercator ad Indos,
 Non adeò fruitur partis, nec pramia grata,
 Sint maiora licet, quàm cura domestica portat.
 Pignore syluestris mites superat quoque pomos.
 Caprificius cumulat ficus, non illa sapore
 Sed tamen has aequat, cultus quas educat hortus.
 Tu, quodcunque venit diuino munere, lauda,
 Cræsus an Iruu non te coquat: omnia prater
 Quàm pietas Christi, vaneſcent puluere in auras.

Generosa vestigia.

Ad Iulium Comitem à Salmis.

PENNA aquila non fert alias, corrodit edendo,
Et nocet admixtis è propiore loco.

Quis neget alitibus diuina munera fortis
Non eadem, & variè distribuisse Deum.

Ante solet tempus teneros depellere nido
Pullos, & fortes protinus illa facit.

Aduersum cogit solem quoque sollicitare
Luminibus, lachryma ne temerè officiant.

Quo quid nobilius, vestigia parte tuetur:
Naturam retinens reliquia'uo parem.

Sic

*Sic quos commendat genus alto à sanguine Regum,
Conspicitur, signum & nobilitatis habent.
Fortis equi proles denso sic pulvere gaudet,
Degener haud aquilas vlla columba tulit.
Sic atavos, proavósque tuos imitatus & ornas,
Iuli Salmorum suspiciende Comes.*

F 5

Amor

Amor dubius.

A M O R venustis imminet,
 Venustiores separat,
 Secutus haud semper capit.
 Ciens cietur mutuo,
 Moratur & spe subdola,
 Amaror hoc suavior,
 Et nullus est amarior.
 Habens habetur lubricus,
 Quantum addit aufert flammula,
 Cor alterat saepe & die.
 Ut foliis est in flamine,

Non

Non dat prius, ni acceperit.
 Mora est amor solubilis,
 In spe timorem copulans,
 In gaudio fallacibus
 Ludens, inanes ebrians,
 Plenos leui vacuans modo,
 Vicens calore frigidus,
 Præter nihil dans spem & metum.
 Nudum caue puellulum,
 Nam vulnerat sauissemè,
 Sed curat haud tantissimè.
 Mellitus & subblandulus
 Subegit omnes calites.
 I, post tribuas cupidini
 Incertior certissima
 Dolore qui torquet graui,
 Grauem tamen nec senseris:
 Virtutis ast amor sibi
 Constat, nec aufert premia.
 Ornans suos laboribus,
 Memoriam nec immemor
 Fraudans, beatæ aggregat.
 Sollicitet hic nos postea,
 Sequamur, & sequentibus
 Annis secuturum ævus.

Nul-

Nullus dolus contra casum.

Ad Stephanum Gentilem, nobilem Genuensem.

QVIS non miretur nouaque spectacula nuper
 Danubio sunt visa soluto?
 Bruma gelu pingues latè compresserat agros,
 Plaustra vehebanturque per Istrum.
 Accidit ad Regenspurgum, qua libera floret
 Imperio vrbs, ut vulpis oberrans
 Per glaciem & ludens concreto tergores aquarum
 Deciperetur, & vda veniret.
 Fortè etenim frigus medio dum Phæbus in axe
 Versat equos, dissoluitur unà,
 In partésque abiit glacies, vulpecula praeceps

Cor.

Corripitur, frustóque residet.

Atq. ea dum metuit liquidum contingere flumen,

Hoc iter insolitúmque natare,

Per medium fertur glacie alueum, donec anhela

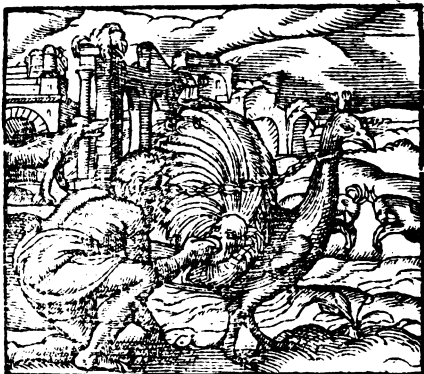
Vendobona capiatur in oris.

Iam dic, qua casus contra vigilantia proſit,

Qui dolus hac caueátque futura?

Empta

Emta dolore voluptas.

STELLATAM ostentat caudam Iuncinus ales,
 Sed natibus monstrum celat, inestq; vorax.
 Ducitur à tergo vinculus qui pascit edacem,
 Quisquid erat lucri prodidit inq; feram.
 Cui meretrix forma placet, utq; colatur inescat,
 Perpetuò ad turpes cogeris esse nates.
 Has a! is, & semper veneraris donec abundas:
 Pauperior cùm sis, pellit amica foras. [1 as.
 Heus fuge scorta procul, nocet cincta dolore volup.
 E Venere & Baccho, semina mortis eunt.
 Necesse.

Necessitas dociles facit.
Ad Ioan. Panithy sororium.

NECESSITAS quid non docet, fames simul?
 Natura saepe his nam solet mutarier.
 Formare vocem Psittacus consueuerat,
 Hero & salutem dicere, ac molestias
 Lenire Caesaris: loqui necessitas
 Coëgit & Cræsa parentis filium.
 Auiculas cernis sitim, ut leuant suam,
 Trahendo quas appendis urnulas aqua,
 Clausum penique rostro ut inquirant suo.
 His discite tu prudentius loco, & foro
 Servire, qui ratio est, sagaxque dictio.

Sera

Sera parsimonia.

S E M P E R eris pauper, reditus si sumptibus aques,
 Et larga dones munera cuique manu.
 Enumera census, subduc ratione superfit
 An multum, lapso & mense quid addideris.
 Tempore prouideas, vacua ne sede morere:
 Mar supio restet, quantula summa vido.
 Ne senium, morbi, duris & rebus egestas
 Quando urgent, ludat fundus inanis herum.
 Nec tamen insidias partis, non crastina verses
 Sollicitè: fructus fit mediocris opum.

Sapien.

A CEREBRO sensus manant in corporis artus,
Sed tamen exhibitumuneris auctor eget.
Quod mouet est expers motus mirabile dictu,
Viuidus & vacua spiritus arce datur.
Haud secus ac cotis ferrum, licet ipsa secandi
Exors, communit, donat acumen hebes.
Qui sua distribuunt, aliisq; cauere videntur,
Cur sapere hos dicas? re sine nomen habent.
Proximus esto tibi, vicinum deinde iuuato:
Sic potes alterna commoditate frui.
Ne cuius credas; mores Arnolde vetustos,
Cum libris frustra quarimus Orbe leui.

G

Tem-

Tempore cuncta mitiora.

PRAETERIENS quidam vites, nondumq; calore
 Maturum arripiens gustat, damnatq; ueracemum.
 Quinetiam pedibus contriuit, nullus ut inde
 Austero imbueret succo sua labra viator.
 Iudicium prauum est hominum, nec tempora norat
 Expectare, minus capiunt subisse labores.
 Ardua sunt aditu primo, qua pulchra fatemur,
 Tempore sed sunt opéra, & post mitia cuncta.
 Sed refugit penitus botrum formosa puella,
 Casta & castus enim, siue nec palmiti amicum est.

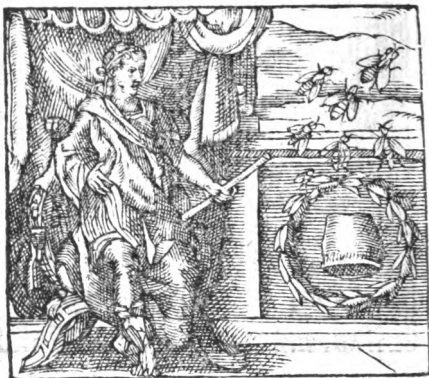
Ver-

EMBLEMAT.A.
Versura inexticabilis.

VERSURAM facio, quod soluo debeo semper,
Promouet & quantum pes, tenet alter item,
Nomina conficiens mihi non, sed lucror amicis;
Pro me, proque aliis angor, utrumque uacet.
Alterius qui vult opulentiore esse crumena,
Non sua conuenerat, pars ea maior abit.
Quanto esset satius curarum demere partem,
Ac tenui, modo sit commoda, vestet, gi?
Quid mihi si plumis alienis induor, intus
Nil proprium quod sit postmodò possideam?
Turgida nunc Phœbe lucet, nunc indiga prorsus
Fit: nam quod monstrat, fratri ab orbe tulit.

Mixtus status ἐκ ἀνδ' ἀρχοντ' ὁ πρῶτος.

FLORILEGAE quod apes faciunt astate vagantes,
 Illarum mixtas more sequamur opes.
 Hæ Regesq; Ducesq; colunt, his semina mentis
 Æterna, & parent legibus, arma cient.
 Observant proceres, & quæ meliora videntur,
 Unanimes cunctis ritæ præesse volunt.
 Nil sine consilio Princeps, reliquusve senatus
 Suscipit, ingestum sicq; tuentur opus.
 Exercent Martem, sunt his simulacra quietis,
 Ignavos pellunt, pramia dant que bonis.
 Hæc tibi proponas: nisi sit pietate Monarcha,

Qui

*Qui sine re tantum nomen habere velit.
Ipse quæ non minùs ac alijs sua iussa capeffit,
In quibus est æquum, & publica damna canet.
Talem si quisquam sperat, tu Maxime Cæsar
Es Fernande, tuus Maxmilianus erit.*

E 3

Non

Non dolo, sed virtute.

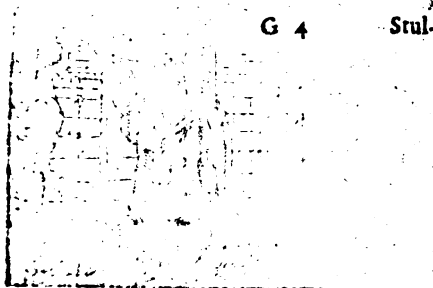
BERGAE (est oppidum mari propinquum
 Ad pingues patet unde iter Zelandos)
 Nuper simiola edidit notandum
 Exemplum, simul & dolo iocosum.
 Nam cùm castaneas foco sepultas
 Vidisset, cinerem institit mouere:
 Prunas sed metuens, statim catelli
 Stertentis pede surripit coacto.
 Res est digna fide recentiori.
 Laus est alterius malo cauere,
 Sed fraus est alij dolo nocere.

FRAN-

*Fraudes neſtere qui ſolent malignè,
Quarunt commoda ſic malis bonorum.
Deſervant quoque Reguli, Ducéſque,
Sed pœnam luit innocens popellus,
Huius ſanguine diſidunt ſeriores.*

G 4

Srul-

[illegible]

Stultitiam patiuntur opes.

M V L T I quos opibus Deus beavit,
 Aut Fortuna, solent leues abuti
 In res prodigialiter nocentes.
 Ut quæis ingenium foret benignum,
 Et doctas sequier velint Camænas,
 In fastus abeant, opes morentur,
 Nulli ut consuluisse, nec innuare
 Dignentur, premit ut bonos egestas.
 Nollem diuitia mihi darentur
 Ista, quæis decus, & perenniores
 Laudes impediuntur, ac mouentur.
 Quare stultitiam pati venustus

*Vates dixit opes, nec expetendas,
Fortunatus eris, sed haud beatus.*

Vita irrequieta.

Ad Ioan. Tonner. I C.

INDIA fert apodes, quas tantum sustinet aer,
Nusquam confidunt, perpetuo error agit.
Parturiunt intra ventrem si credere fas est,
Ingens diuini muneris istud opus.
Hic certent miras vates euoluere causas,
Ne sileant, coepia qui proficuntur, habent.
Qui requiete caret, curis nec edacibus unquam
Proficit, hunc auibus dic similem esse nouis.

Partium τῆς οἰκουμένης symbola.

Ad Hubertum Goltzium Antiquarium.

EST regio quavis climate certo
 Aëre distincta, & commoditate.
 Qualibet haud quidvis terra feretque.
 Africa monstrosa est semper habendo
 Antea quod nemo viderat usquam.
 Fert Asia immanes frigidiora
 Nempe solo apros, & nimbiger a vrsos:
 Sed reliquas vincit viribus omnes
 Belua, quam Europa temperat aër,
 Taurus ut est fortis, bufalus unà.
 Ergo sit Europa taurus alumnus,

Afri-

*Africa at index sit recta Chimera.
Sint Asia immites, vrsus, apérque.*

Imprudens facinus.

INSIDIIS captat mures, sequiturq; nocentes
Triticeo felus pellat ut à cumulo.
Fecit at interdum furem malesuada cupido,
Murmure sed furtum prodidit ipse suum.
Non minus ingenio vitium quàm recta teguntur:
In cruce supplicium non bene cautus habet.
Illicita & quamvis lateant nos saepe rapina,
Serior at duplici pœna dolenda venit.

Qui-

Quibus Respublica conseruetur.

NON satis est Regum titulos, in signe, coronam,
 Atque Magistratus gerere, ut Respublica firma
 Stet, maneant leges, pulchris ac rebus abundet,
 Artibus efficitur, qua & non vulgaria dicas.
 Nempe suos redamet ciues, patris induat artus,
 Praesentemq; statum foueat, nec mutet iniquè.
 Legibus, ut reliqui, propriis & pareat author.
 Protegat infontes, vitiosos pellat abusus,
 Hostibus occurrat, valeat subiecta tueri,
 Vnde sit, accipias: quid enim imperium sine neruis?
 Praecipue studeat cultum retinere Deorum,

Inde

*Inde suis promptè, atque aliis tribuisse benignè
Quod decet, atque æquum iuris præferre rigori.
Qui moderantur onus, prudentes, quàm sapientes
Sint magis, exemplis dignos testentur honores.
Laus virtutis enim non scire, sed actibus, & usu
Et præstare: decus sequitur, sic paxve perennis
Rectorem, ac ciues longum servantur in ævum.*

In

In morte vita.

Ad Paulum Manutium, &c.

QV I vigiles studiis noctes egere diésque,
 Parcere non oculis, nec voluëre sibi:
 Hos celebres lato nomen disseminat Orbe,
 Ac simul incalum fata suprema vehunt.
 Mortua non mors est, qua etiam post funera viuit:
 Hoc decus à Musis, pramia tanta ferunt.
 Id cutenudatum caput, & tuba, vitra, libelli,
 Hora refert, laurus, nuntia fama, globus.
 Ista ferè Brugis, Vines Lodouice, sepulchro
 Addita sunt vestro symbola marmoreo.

Præ-

PRAECOCIA si carpas, & quæ matuna colore.
Non bene sunt, hora spes alie exigua.
Nempe cadunt fluida, atque sua putredine lucem
Momento simul hac, interitumq; vident.
Bechion id medicos docuit, quod flore superbo
Ante diem emissa cula statimque perit:
Vt multis Robur inceptum in nouis herbis,
Hæc duo namq; soleas pignora ferre sibi.
Floridas hæc rursus est properans quoq; amygdalus
Gloriam præcepit vno tridua uiges.
Hæc namque natura subito uis carpitur igni,
Et viduus sese conficit ipso calor.

Par-

Partes hominis.

P R A E C I P V A S nostri partestrihuere vetustis.
 Diis, quorum ambigua vertitur ordo via,
 Linguam Mercurio, cuius facundia pacem
 Nuntiat, & Divum bella minatur ope.
 Splenem Saturno, tetra nam bile fenescit,
 Tristibus & vitam sustinet ille modis.
 Iuppiter adest hepax proprium depascit, amoris
 Namque putabatur fons, & origo novi.
 Sanguinis est cupidus Manare in praelia ducons.
 Cor, cerebrum, Phœbi quippe calore vigens.
 Sed stomachus Luna, quia debilis, humidiorque.
 Renes & generis membra Cupido fouet.

Mu-

Iulorum, ex antiquis numis Q. Pomponij, veræ
effigies, & etymologica vis ex Virg.
Ad Hannibalem Crucium.

CLIO gesta canens transacis tempora reddit.
Melpomens tragico proclamat mœsta boatu.
Comica lasciuo gaudet sermone Thalia.
Dulciloquos calamos Euterpe flatibus urget.
Terpsichore affectus citharis monet, imperat, auget.
Plectra gerens Erato saltat pede, carmine, vultu.
Carmina Calliope libris heroica mandat.
Vranie calimotus scrutatur, & astra.
Signat cuncta manu, loquitur Polyhymnia gestu.
H. Mentis

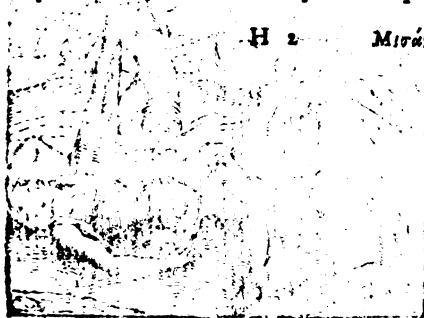
*Mentis Apollinea vis hac mouet undique Musas:
In medio residens complectitur omnia Phœbus.*

Casus interdum naturam supplet.

DICITE mortales si quid mirabile dictu
Vidistis, vel visuros vos creditis unquam.
Multa ferunt casus, natura impletur & ordo,
Quo sit cumque modo. Porcam venatibus urgens
Quidam consequitur, transfigit cuspide acuta,
Vulnere de medio labuntur pignora, onustam
Interimens matrem foetus eliberat aluo.
Atque ita quod nixu vix effecisset anhelu,
Porca suam sobolem dat casu mortua vinam.

*Sic genitus fertur materno funere Bacchus,
Sit licet ille bimater, at hi gemina quæque foetus
Eduntur matre: & grauida & qui perforat hæsta.
Sic pariter lucem perdit sus, datque soluta.
Vbera sic dolitura Atalanta præbuit vrsa:
Læthiferum & casu mox commoda portat utrique.*

1. The first part of the book is a general introduction to the subject of the history of the world, and is divided into two parts, the first of which is a general history of the world, and the second of which is a general history of the world.

ODERAT hic cunctos, nec se, nec amabat amicos,
 Μισῶν ἀνθρώπους nomina digna gerens.
 Hoc vitium & morbus de bilina scitur atra,
 Anxiat hac curas suppeditatq; graues.
 Quapropter cecidisse piro, fregisseq; crura
 Fertur & auxilium non petisse malo.
 Suauibus à sociis, & consuetudine dulci
 Qui se subducunt, vulnera sana ferunt.
 Conditio hac misera est, tristes suspiria ducunt,
 Cùmque nihil causa est, occubuisse volunt.

At

*At tu dum poteris noto sociere sodali,
Subleuet ut pressum corq; dolore vacet.
Quos nulla attingunt prorsus commercia grato
Atque sodalitis subsidisq; carent:
Aut Dys sunt proprij, aut falsus peruertit inanes
Sensus, ut hos stolidos, vanaq; corda putes.
Tu verò tandem nobis dialectica sponte
Donata, in lucem mittito, si memor es.*

H 3

Volu-

QVI nimis exercet venatus, ac sine fine
 Haurit opes patrias, prodigit inq̃ canes:
 Tantus amor vani, tantus furor usque recurſas,
 Induat ut celeris cornua bina fera.
 Accidit Aëtaon tibi, qui cornutus ab ortu,
 A canibus propriis dilaceratus eras.
 Quàm multos hodie, quos paſcit odora canum vis,
 Venandi ſtudium conficit atque vorat.
 Seria ne ludis poſtponas, commoda damnis,
 Quod ſupereſt rerum ſic ut egenus habe.
 Sape etiam propria qui interdum vxore relictâ
 Deperit externas corniger iſta luit.

Inſignia

Insignia Mercurij quid?
Ad Adrianum Turnebum.

H A E C insignia nuntij Deorum
Sunt quem Maiatulit, citum & volucrem.
Est caduceus anguiger, crumena,
Cancer, & lyra, vespa, gallus, ala,
Hircus, & canis, hac notent quid audi:
Promptus ingenio satis, memorque est.
Prudentem eloquio, vagum, sagacem,
Et furem, vigilem, ille fraudulentum
Dat rebus temerarium, ac seneris.
Hircus vim eloquij monet stupendam:
Serpentes, lyra, pacis atque alumnum:

H 4

Ne

*Ne damnis cumulet canis loquelam:
Reddat, est trutina, ut suum cuique:
Est ferrum, insidias necémque viteti
Caussis eloquio locus, foroque:
Punitur gladio scelus, nefásque.
Concors ut lyra, veritatis eius
Verba ut consona sint, loquantur apta.
Hac Atlantiadis feruntur ortu
Natis munera parte non petenda.
Hic mercator habens opus fruatur.
Credo Mercurium praesse multis:
Namque hac symbola habent suos sequaces,
Et possunt studiis simul dicari,
Quod Turnebe facit, suos monésque.*

Tem-

Temporis iactura.

Ad Pilulam.

PARVULA cur fallus iuvenes tua signa secutos?
 An reficis vires, munera nūmve refers?
 Retia dum volucrem faciunt, an viribus usa
 Tu proprius extra limina salua fugis?
 Mox inuenta places, iterumq; redempta moueris,
 Ac solita toties isq; redisque via.
 Ægris haud verita es certam spondere salutem,
 Qua sanos prius, inq; furore noces.
 Exhaustis numos, aliena laude triumphas:
 Conueniunt nuga, fictaque verba tibi.
 Non hac lex olim pilula, nec abusus istis

H 5

Caupo

*Caupo tuam implebant atria trita manum.
Aut igitur sumptus minuas, & tempora multis
Restitue, aut nunquam sufferat aura leuem.*

Dij cœpta secundant.

*IN terram pila qua iacitur cornisa resultat,
Et leuat in medium se aëra, prona redit.
Excipit hanc densis qua apparet nubibus apta,
In calum & rapiunt conscia vota manus.
In Superis quisquis solitus spem ponere cura
Audeat, en cœptis protinus astra fauent.*

Simul

Simul & semel.

QVAERITVR, & tantum iactatur lite perenni
 Virum prius fuerit, grauis
 Incus, an duro qui verbere malleus illum
 Fatigat. Hanc discordiam,
 Nobis, quod causas ignorat, prodit ineptum
 Vulgus, nec audit candidos.

Quippe Deus mentinostra simul indidit usus,
 Postcebat illa cum dno:
 Omnia momento potuit perfecta creare,
 Dedit & simul minutula.
 Non spatium, aut tempus tum partibus intercessit,
 Cor,

*Cor, hepar item copulat,
Nemini hac igitur curarum separet ardor,
Nos superes hac opinio.*

*Pretiosum quod vile.
Ad Achillem Maphæum.*

*MULTA solent homines pretio dignarier alto
Rara, quod & longis aduehat vnda locis.
Vana superstitio, communi dignaque risu,
Hoc rarum cornu sed probat utilitas.
Nam quibus est animus poculis miscere venena,
Omne malum presens hac medicina vetat.
Regum thesauros ornat, pretiumq; rependit:
Hi sumptus laudem non meruere leuem.*

Tem.

Tempestiua profunt.

Errico Memmio.

Hyemem hircus deponit quolibet anno.

Induitur pellem mox iterumque nouam.

Hircus si persequeris, qua se solet exuere hora;

Pellu non manibus praedap. s. ita venit.

Atque is a frustratus longas remeabis ad ades;

Bellia horiacis nulla venena dabit.

Vile qui sequitur, discernat tempora, causas.

Anne mille negant, hora quod omnia tollit.

Quid quo suum possit tempus, sunt munera Veris,

Aurumni, atque Hyemis, sit videribus, calor.

Colchica Ver, Aestas segetes Autumnus racemos

Das, vrensque typhas Bruma regignit aquis.

Inter

Interdum requiescendum.

Ad Petrum Ligorium.

Est cupietis requie tribuenda, nec omnibus labores
 Horis sunt repetendi, animus simul otio levandus.
 Sic pingues olea sua pignora non ferunt quot annis,
 Alternis sed, & arua noualia per vices quiescunt.
 Nil durare potest sine commoditatibus remissis.
 Arcum si nimium, subitoq; velis, diuq; tensum,
 Frangetur, feret haud alias volucres, dem sagittas.
 Laxas nec nimium tamen, otia plurimum nocere
 Quippe solet, faciuntq; habiles minus vsibus foueris,
 Ergo est optima temperies, mediumq; utrinq; ductu.
 Nullum

Nullum malum solum: vel,
Vno malo sublato, mille existunt.

HERCVLEIS quanquā manibus fortissima quaque
Monstra, truces domita atque occubuisse fera:
Nil tamen inuictum toties vexauit ut hydra,
Cuius ab abscisso vertice creuit opus.
Quoque magis pestem in gulas, capita undique collo
Aucta renascuntur, eadeq; monstra valent.
Haud secus indignè quos insistant fasa, malorum
Augescit numerus, virm cumulasq; dies.
Vno si expediunt miserè se, nullo recurrunt
Damna, laboro nouo pristinus estq; minor.
De illis hoc quoque dic, quos inuida sustulit aetas:

Vno

Interdum requiescendum.

Ad Petrum Ligorium.

Est cupida requies tribuenda, nec omnibus labores
 Horis sunt repetendi, animus simul otio levandus.
 Sic pingues olea sua pignora non ferunt quot annis,
 Alternis sed, & arua noualia per vices quiescunt.
 Nil duxare potest sine commoditatibus remissis.
 Arcum si nimium, subitoq; velis, diuq; tensum,
 Frangetur, feret haud alias volucres, dein sagittas.
 Laxas nec nimium tamen, otia plurimum nocere
 Quippe solent, faciuntq; habiles minus v sibus soneris,
 Erga est optima temperies, mediumq; utrinq; duet.

Nullum

Nullum malum solum: vel,
Vno malo sublato, mille existunt.

HERCVLEIS quanquā manibus fortissima quaque
Monstra, truces domita atque occubuisse fera:
Nil tamen innictum toties vexavit ut hydra,
Cuius ab abscisso vertice crevit opus.
Quoque magis pestem iugulat, capita undique collo
Aucta renascuntur, eadeq; monstra valent.
Haud secus indignè quos iactant fasa, malorum
Augefcit numerus, vim cumulatq; dies.
Vno si expediant misera se, mille recurrunt
Damna, labore nouo pristinus estq; minor.
De illis hoc quoque dic, quos inuida sustinet asar.
Vno

*Vno omnes cuspunt pro Cicerone loqui.
Vel quos exercent lites, ac iudicis ira:
Vna ubi finita est causa, decem redeunt.*

Heroës diuini.

*EST Ducibus praesto Diuum praesentia, cuius
Consilio, & nunc prosperiora gerunt
Non ruit imprudens aduersos semper in hostes.
Sed aether occulit, & manifesta notat.
Aeneas quoties umbris subducitur, inq;
Pralia formatur, dum sua fata finunt.
Ardua res ante geritur, ubi, Tenebrae fugacem
Id facit, Encant, ut Iupiter hostis erat.*

an i

Stru-

Studium & labor vincit.

Ioan. Baptista Pigna Ferrar.

EST vas quod capitur, ritè iuuanis auriculis suis:
 Ansam sed cupiunt solliciti prendere dexteram
 Fortes, atq. alacres quos remouent nulla pericula.
 Lauam sed pueri, desidiofi, ingenio ac pigri
 Prensant, atque senes qui fugiunt saepe molestias.
 Res cunctas duplici, vera fides, aggredimur modo.
 Nā quos ardor agit, vel stimul⁹ laudis, habēt man⁹
 Promptas, queisq. velint adiiciunt serid⁹ non leues.
 Pertasi studiū, quosvel labor durior opprimit,
 Ansam non superant, & fugiunt sollicitudines.

I

Victores

Victores igitur quos pepulit non labor, aut onus.
 Fortes utilitas quippe manet, dedecus & pigros.
 Alphonſus meritò præcipuis te ornat honoribus,
 Secretisque ſuis præpoſuit Pigna negotiis.
 Sæuæ Pieriam propterea ne abiicito lyram,
 Quæ te tot cumulat muneribus, contulit hoc decus.

Expe-

Expediens experior Bombyx.

D O N E C ab aratum expedio, ditésque labore
 Pendulus efficio, me impedit istud opus.
 Involubur Bombyx opere, infelixque morando
 Commorior, sobolem femine linquo tamen.
 Hac ignara mole sequitur quodque fatà suorum,
 Nullus Evolvorum est qui monuisse velit.
 Tanti amor pensè, tantum vos ferice nostra
 Delectant, vita parcere nemopo: est.
 Res nimium dura est multos servire per annos,
 Nec potuisse morum, se implicitumque mori.

Grammat. Dial. Rhetor. Historiæ differentia.
Ad Carolum Sigonium.

SUNT tres præstantes diuersa veste puella,
 Nituntur hæ puellula vs cupidine.
 Simplex historiæ est, lux, custos temperis, atque
 Veri parens, qua gloriam tribuit bonis.
 Gratia non ducit, propriis affectibus obstat:
 Nil iudicans, alios reliquit iudices.
 Ordine simpliciter geritur quod narrat ab ovo,
 Hanc pone Rhetoricæ est sequens loquacior.

Qua

Qua coram recitat fœcundas iudice lites,
 Vestit a longo firmate atque obambulat.
 Et studet efficto lucrari schemate causas,
 Dum se venustis venditat coloribus:
 Quod manibus tantum planis, longa & petit hasta:
 Premendo nil urgens suauiter liget.
 Aspera, non habitu sequitur Dialectica culto,
 Sagaciter verum eruens puteo abditum.
 Cominus adgreditur, victū & complexibus arctat,
 Nunquam remittere iure de suo volens.
 Nam pungit, laqueo & captat, ratione regitque,
 Trux vinculo illigat potenter anxio.
 Assimilata fuit variè quoque lumine Phœbi,
 His sed parùm iuuabere absque grammatis.
 Illa etenim solidi sunt fundamenta laboris,
 Grammatica iners statuet nihil perenniter.
 Historia ut canis alatus, Rhetorq; Chimæra,
 Sit Sphynx Logos, Virgo hac tenens columnaq;.

NATURA cornua addidit.
 Tauro, ungulas equisve,
 Cursu lepus perennis,
 Dentes patent Leonis,
 Pisces natare iussit,
 Valent aues volatu.
 Nil fœmina restabat.
 Concessit at loco horum
 Formam, placere possit
 Qua, vincere & seueros
 Ignos, acuta tela.
 Tantum potest venustas.

Tardè

Tardè venere bubulci.

TARDVS Stropsiadès fuerat miser ad dolos notan-
 Queis possit elusisse creditores. [dos,
 His nam debuerat inueniri magis artibus uti,
 Densis nec ista nubibus scrutari.
 Res si digna foret studiis, labor omnibus locatur.
 Æt a iudicibus rectè, nec improbarem.
 Sed fraudesq; dolosq; senem meditari ineptius nil.
 Ridetur, & sit fabula impotenter.
 Dulces ergo scias fatuma bene moribus dicere.
 Dum tempus, at acuta fertq; patet.

Tolerantia.

FORTIS in adversis animo non frangitur alto:
 Sed contra semper promptius ire parat.
 Crescit, & obdurat, iuvant indulgere labori,
 Pascitur hic lassus, vincula nulla timet.
 Aurelii ut folius & lento vimine ramus
 Avulsus simili pignore fronde redit.
 Non minor & mons sit variis exercita curis,
 Quove magis domus, copia maior erit.
 Augescunt, non franguntur divina labores:
 Res hominum absuunt, perficit illa labor.

Persei

Persei fabula.

PERSEVS Gorgonis abscidisse fertur
Palladis clypeo caput tremendum,
Equo & precipiti procul tulisse.
Qui se delitiis libidinosis
Decarunt, gelidi rigent sopore,
Membra & humidiora pituita
Facta post studiis parùm Minerva
Sunt apti, ac remorantur aptiores.
Hæc tu subsidio fauentis alma
Vinces Palladis anxio, & labore,
Doctrinamque plagas feret per omnes,

I 9

Et

Et sparget decus eruditionis
Latè alatus equus, vehet perenne
Fama nomen & orbe, posterisque.
Stratam Maonides quoque à Minerva
Prodidit Venerem, ac humi volutam.
Hæc sunt Persica qui tulit Mycenæ
Pignus perpetuum sui relinquens.
Vel sic: res bene fortiterque gesta
Scriptores parant bonos, aluntque.

Phyfica

AT V R A exercet teētis indagine rebus
 Mentem, ne cuius cognita mox pateat.
 Impe parens sese vestiuit nubibus atris,
 Sollicita ut foetus cuncta requirat opē.
 Studium praeſtat, vigil & ſolertia tandem:
 Sit quadruplex mundi quodue reuelat opus.
 ius alumna ſed eſt praxis, mandata capeſſens
 Notitia, ac licitis uſibus apta nitet.
 ratis hac placuit ſtudio: quid enim ſine rectis
 Proſuit exemplis ille φιλοſοφίας?
 c ſterilem nutrit platannum, dat mitia poma

Altera,

*Altera, queis oculos aridum & os reficis.
 Vivimus in dubiis, brevis est & vita. sodalis.
 Occupet hanc prudens utilitate moram.*

*Virtute duce.
 Ad Barth. Marantiam.*

*N A T V R A E cacos qui norunt solvere nodos,
 Et causas quarunt, cuncta notare solent.
 Hi flammam dicunt accensum lumine fumum.
 Res etiam expertis saepe probata viris.
 Natos in stabulo, obscurisq; parentibus ortos
 Dic fumum, virtus quos facit Orbecanti.
 Hos lux nobilitat, dignus & honoribus auget:
 Sic clarent, tenebras qui pepulere domus.*

In spe fortitudo.

CORNUA qui tendit, volucres iraq; sagittas
 Mittere in aduersum nititur exitium:
 Altera pars agrè cedit, durissima chorda est,
 Laxa nec infractum sternere tela queunt.
 Assistens quidam è sociis animum addidit ausis,
 Et monet arcum uti totum in sua vota trahat.
 Perfer è; obdura, reliqua dum parte sequatur,
 Ille ait, hoc facinus, munera digna feret.
 Commoda qui cupiunt cūctorum, audent q; nefandū
 Corripere, inuexit quod mala turba, scelus:
 Auxilio adiuti diuino cœpta remittunt
 Haud leuiter, quamuis præpediatur opus.

E6

*Et mora nil animos fraugit, sed format in omnes
Euentus: tales quid meruere Duces?*

Alchymiae vanitas.

PERPETVO fudat cur Carbonarius iste?

Dissociare igni ut mixta elementa queat.

Cur quod nusquam exstat, fuit aut essentia quinta,

Hanc pretia querit, sollicitatque focis?

Hoc stolidum mandat pectus, nec sana voluntas.

Quid referet luxuri? vinat ut inde stipe.

Quam miseros hominum cepit dementia sensus,

Incerta ut certis sint redimenda bonis?

Spem pretio nunquam tibi pollicearis egenam,

Soluitur in fumum quidquid ineptus agit.

Iudi-

Iudicium Paridis.

RIAMIDES iuuenis, quo non praestantior alter,
 Qui tenuit magni Troica sceptra senis:
 Ados & Veneris forma, Iunonis & olim
 Arbitr electus, talia verba tulit:
 tamuis magna potes Iuno, coniūnxque, sororq;
 Illius excelsi qui iuga summa tenet:
 n tamen his moueor, cura mihi non tua dona:
 Haud referes forma pramia digna tua.
 Istra tu certare paras quoque Pallas amata,
 Ingenij quamuis gloria magna tui.
 unque Venus Cytherea placet, calor ossibus ardet.
 Munera

*Munera iudicio nunc feret illa meo.
Hoc igitur capias malum, qua suavia reddis
Pectora, qua' que potes flectere cuncta Venus.
In grauius mihi sola dabis solatia curis,
Te nihil in tanto firmitus Orbe colam.*

Exegetis.

*Est adeò Stygiis mens nostra immersa tenebris,
Ut non qua bona sint, qua mala despicias.
Noxia quaeque premunt homines caligine cacos,
Iudiciòque perit plurima turba suo.
At reputes quaso Paridis tu semper amores,
Cautius ut viuas, nec tua damna velis.*

Dum

Dum viuo prosum.

¶ quercus carie, & fulmine perditæ,
 Trunco conspicior semper inutili:
 At non sedula quicquam
 Imis negligo partibus.
 m dum vita mihi, sensus & infimus
 Nutrimenta sinit contrahere undique,
 Nunquam defero suetum
 Alendi officium meum.
 sum trunca, nouis frondibus, augeo
 Vestros rusticola continuo ac focos.
 Quod possum, licet agra,

R

Vobis

Vobis vertice largior.

Vellent si pariter nempe laboribus

Dum viuunt homines sollicitudine, &

Hac mortalia, vires

Infima licet, exequi:

Longè esset melior rebus in arduis

Cunctorum ratio, prospero & athere

Nostris afforet ausis

Alto qui sedet athere.

Aptu

Apra recipiunt.

Carolo Clusio.

OBORA quò putetis, fluminoq; diutius insunt,
 Ad lapidum magis hoc diriguere modum.
 Quicquid id natura dedit contraria lignis,
 Cetera dumq; natant, humida facta putrent.
 Multis malua grauis, quos vix testacea ladunt,
 Mœsta cothurnici nilq; cicut a nocet.
 Medico non est semper sanetur ut ager,
 Forma q; naturam suscipientis habet.
 Versites nunquam in varium mutatur Vlysses,
 Margites nec adit fortis Achilles opus.
 Tacus est docilis, bos lentus, pegasus acer:
 Quolibet è trunco fac mihi Mercurium.

K 2

Feli-

Felicitas indigna, vel superflua.

SPONTE vomunt celsa domus super arbore molles
 Serica vermiculi, crescere cuncta putes.
 Non alitur foliis, nec fotu, sed sine cura
 Tam leue quod cernis pendulus urget opus.
 Hac cuperem messes, hac gloria ruris adesset,
 Mox ego ditarer, millia multa darem.
 Hac fortunatis nimium sed contigit arbos,
 Cum grauat ignavos cura paterna bonis.
 Vel fors quos tabulis heredes grata supremis
 Scribit, auctq, suo mortuus esse loco.
 Mi satis est aliquid duro peperisse labore:
 Prædæ qua veniunt sorte, pericla vehunt.

COR:

Conscia conditio.

*EST homines inter proprium discrimen honoris,
 Hic berus imperitat, servus at ille iacet.
 Hanc natura tulit legem mortalibus aquam,
 Ingenio magnos ut colat inferior.
 Et metus, occulta & cohibet reuerentia servos,
 Hic offensa dolet, nec temerant dominos.
 Quosque Scythæ reduces armis superare nequibant,
 Fustes, lora fugant, verberibusque domant.
 Sic volucres aquilam, quadrupes timet usq. leonem,
 Maiesitas animis ingerit obsequium.*

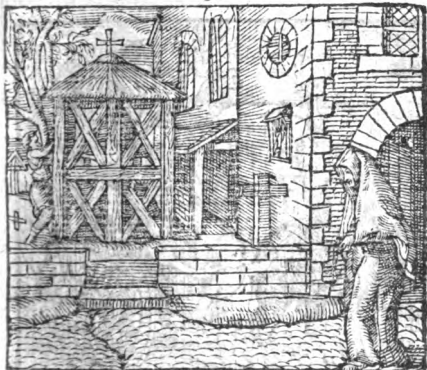
Curis tabescimus omnes.
Ad Ioan. Hartungum, &c.

VESUVIUS ardetes dum moles spirat in auras,
Faucibus accurrens Plinius obstupuit.
Dumq; nimis causas scrutatur, forte vorago,
Et circum exusti corripuere loci.
Debuerat mortis Siculi memor esse poeta,
Qui dedit Aetnaeis frigida membra focus.
Incidit heu quantus, propius spectacula rerum!
Dumq; fidem querit, materiam ipse fouet.
Num hic quoq; Cyclopes formabant, Iuppiter, arma,
Ignibus, aut incus verbere quassa sonat?
Error quisq. suus, nimium quos curae lateffit,
Es nisi consumit sollicitudo bonos.

EMBLEMATA.
Mutua & Coniunctiâ.
Ad Francisc. Robortellum.

151

ÆREA quæ turri auditur campana, monet q̃
Ad sacra conueniant vir mulierq̃ Deūm:
Non à se reboat, p̃stillo tacta sonabat,
Hæc operam tradunt mutua, vimq̃ sibi.
Quis sapiens dici poterit, si sensa voluntas
Exprimere, & docta nesciat arte loqui?
Dat sine mente sanum vacuo qui pectore verba
Fundit, & ingenium quod caret eloquio.
Nec minus exigua studium sine diuite vena
Fert laudem, ruda nam quid tulit ingenium?
Hæc tu præclare iungis cum laude docesque;
Te schola miratur, te Venetique colunt.

K 4

Vo-

QVI currus trahitur cœu domitis equis,
 Et quo grata voluptas sedet, & penes
 Illam quas comites semper habet suas,
 Naturam illius innuunt.
 Est duplex etenim, suavis, & improba,
 Monstrat laua manus commoda qua vebas
 Hac, qua dextra feras cernis & obuiam,
 Albo hac, illa nigro est equo.
 Lauiam vina, Venus, sape etiam dolor,
 Et facti comes est quem quoque pœnit et.
 Saltantem stimulo promoues, & puer

Carnus

*Cacius curat equum nigrum.
Sed casta socij sunt bona publica,
Virtutes celebres, gloria, candidi
Lenti auriga, & equi concomitans honor.
Dotes appositas habent.
Tū quicumque sapiſ, delige dexteram,
Ac laeam fugito : premia sunt enim
Æterna illius, aſt huius ab omnibus
Deſtanda bono, & pio.*

K. 5

Dul-

Dulcia cum amaris.

EST vetus, & cunctis iactat a paroemia vulgò,
 In damnis aliquid semper adesse boni.
 Id quoque testatur series æterna globorum,
 Binos namque malos qui moderetur adest.
 Hanc quoque temperiem suauissima Musica seruat,
 Lenior ut voces condat una graves.
 Ordo Planetarum quibus est, & cognita virtus,
 Hac norunt, præsens atque figura monet.

Planetæ.

Annis triginta Saturnus conficit Orbem.
 Iuppiter assequitur bisseis, Marsq; duobus.
 Sol uno: tercentis quadraginta diebus

Mer-

*Mercurius, Cytherea nouem cupit addieristis.
Ac vaga signiferum Luna omni mense pererrat.*

--Animi sub vulpe latentes.

*CVR, mihi blandiris vulpina veste sodalis?
Quid toties priscam fingis amicitiam?
Odisti dudum, nil credo, dextera fallit,
Et didicit caudam flectere laua manus.
In syluis aequè non latro terret opacis,
Quàm simulata fides, subdola & insidia.
Qui me prosequitur, vulgoq; minatur in armis,
Munio me contra, cingor & ense latens.
Sed quos cacum odium vexat, nec a parta voluntas,
Vix magna effugias sedulitate malum.*

Tempe-

Tempestiuè cauendum cuique ætati.

DVM tibi sunt vires, iuuenilia pectora, disce,
 Téque operi gnaus nocte diéque para.
 Quod semel elapsum est, nunquã renocatur in ortus,
 Tempus: id exigimus more fluentis aqua.
 Ni tibi sint messes æstiva, frigora ludent:
 Ni studeas iuuenis, pauca senectæ feret.
 Ostrea sic noctu pascuntur, pingua Phœbe
 Et sunt plena, temporibûsque cauent.
 Nudus ara, fere nudus, hyems ignava colono,
 Formicisque minus dedecus est sapere.

Nc

Neglecta virescunt.

Ad Hadrian. Iunium, medicum clarissimum.

UT scandit muros hederam, & latè petit altum,
 Sit neglecta licet, nulla manusq; colat:
 Sic multos videas odium quos pressit iniquè,
 Virtutem in primo constituisse gradu.
 Tandem sponte virent, alit & prudentia dignos,
 Ut serpens hederam non finit, inq; habitat.
 Ingenij semper florebis laude per Orbem,
 Sis licet Harlemi, túque latère velis.
 Largius effundet subito se gratia Regum:
 Oúm. cipwre valet plena fouere manus.

Inui-

Inuida quid cogis pia pectora ferre voluntas?

Num reficis pulsa tu probitate sitim?

Nonne magis crucias te ipsam dum rebus opimis

Macrior alterius fis, necat esuries?

Obscurum hac eadem Mōmum, clathrisq; remotum,

Te sequiturq; simul Zoile pœna gratis.

Pri.

Privatum lucrum damnum publicum.

*SI membris hominum forent
 sensus, & regerent ingenio sua,
 Hac ut pars cuperet fame
 Nutrimenta alij subtrahere obuia,
 Exaresceret & prior:
 Nonne hac impietate, atque cupidine
 Noceret propriis quoque?
 Sicutantum sua qui sollicitant nimis,
 Nil communibus & student:
 Postremò in laqueum fraudibus ac dolo
 Deserta patria ruent.
 Privatim igitur sit modus, ut queas
 Vicinus quoque vivere.*

Mar.

Matthiæ Coruini Symbolum.
Symbolo Ioan Regis auctum.

*Vt lupa non proprios alienos sed quoque foetus
 Vbere nutrit, Roma, tibi unde duces:
 Sic rex Matthias Hunnorum maximus auctor
 Dum superat cunctos, ingeniosa fouet.
 Huius ad imperium concursus totius Orbis
 Et fuit inuictis principis dignus bonas.
 Undique cogebat veterum monumenta, superstes
 Quod foret auctorum fama, decensque labor.
 Contudit indomitos vel solo nomine Thracas,
 Et pauidos multo sanguine fudit humi.
 Pannonia infesta quis non metuebas habenas?*

Tum

*Tum Venetum supplex factus & ipse leo est.
Gryphe nec inferior sacer & tunc coruus Apollo
Est habitus, presso gutture suauè canens.
O utinam in regnum qui successere, triumphos
Conciperent animo, claræque facta ducis;
Sæua sed internis cesset discordia rebus,
Et proceres concors sensus in arma vocet.
Quod nisi iam fiat se Maxmiliane tenent
Iura, salus nulla est post reditura die.
Qui memor illius Geticum moliris in hostem
Arma, nec impensis bibliotheca minor.
Quæ propter laudes repetet bene grata vetustas,
Nec minor inceptis gloria semper erit.*

L

Alta-

Alterius indigens perpetua ope.

Adamo Fumano.

*ALTERIVS semper vigili qui cogitur uti
 Consilio, & monitis, rebus nec prospicit ultro,
 Hunc similem pinna dixit laudanda vetustas.
 Nanque illa esuriens conchas distendit hiantes,
 Pisciculum utpote sit, prædā & cumulæ nasantū.
 Verūm ignara nihil sentit, nec claudit habendo
 Escas, ni moneat rostro cancellus acuto,
 Comprimat ut subito prædam communiter aptam.
 Optimus est propriis qui rebus providet ipse,
 Nec temnendus erit, si audit quos poscit amicos.
 Exosum cunctis fugias, qui spernit utrumque.*

Fidei

Fidei canum exemplum.

T quanta odori vis canis,
 qua fides erga suos
 os, monere quos vides
 unt mei canes duo,
 bo cui nomen dedi,
 tri & Madel simillima.
 me sequuntur per mare,
 ras per, & cunctos locos.
 etia hoc frequens tulit,
 ve Romam nescy,
 v τε γὰρ καλὴν πέλιτ,

L 2

Et

Et Teutona terra procul
Partem qua habetur optima.

~~Belgae peragravunt finat,~~

Ducuntur & spero breui

Dulcem in vocantem & patriam.

Merentur hi famam canes.

Sensus inesse cur neges

His bestiis sequacibus?

Tirnaviæ patriæ meæ arma.

BS est Pannonicis fama inclyta, libera regnis,
 Tirnaviam vulgus nomine, réque vocat.
 etenim Regum ditissimus undique cinxit
 ænibus, ac densam turribus excoluit.
 me produxit, lucémque videre serenam,
 italésque haustus dulcis alumna dedit.
 hic rota pro insigni, celestis utrinque tuetur
 Juntius, & Christo praeside tutamanes.
 nihil certum in nostris sine numine rebus,
 hic rota, ni firmes, voluitur instabilis.
 ætenus hac contra sauiissima fata Getarum,

L 3

Forti-

*Fortiter hostiles se apposuitque manus.
 Messibus, & dives Baccho, mercator abundat,
 Armis iure potens, clara Deūmq; metu.
 Hanc saluam longos tutatur Christus in annos,
 Turcicus hic furor & diminuantur bonos.*

Tori-

Tori reuerentia.

TANTA fuit multis sacri reuerentia lecti,
 Ut dicas nullo concubuisse toro.
 Nam post-somnifera surgentes munia noctis,
 Mane recens pressos obuoluere locos:
 Indicione essent vestigia corporis, atque
 Connubio reliquis maior adesset bonos.
 Candaules pereat forma deceptus amata
 Coniugis, audeat enim prostituisse Gygi.
 Quanto nos gerimus qui Christi nomina, castos
 Atque verecundos conuenire esse magis

I. S A M B V C I
 Frontis nulla fides.
Achilli Statio Lusitano.

CVNCTIS Deus creauit Mortalibus negatus,
 Quaecunq. terra & undis, Vt nosse, quis bonus sit,
 Signum dedit, pateret Nequeas, tibi à maloque
 Natura singulorum ut. Dum tempus est cauere.
 Latratibus canis sic Dexterâ tenet tabellam
 Sua indicem dat ira. Rasam, notis nec ullis
 Taurus monet furorem Insignem, amicus ut sit
 Quòd cornibus petendo Qualis tuus, colis quem
 Ladat, venena caudis Tot sedulus per annos.
 Serpens gerit, timendus Scribas mihi potes si,
 Et scorpius cauetur. Num candidè, dolone
 Est nuda frons, sed index Tecum egit: at recusar.
 Dege-

Degeneres.
Theca loquitur.

NIL habeo prater formam testuarius apia,
Atque sinu tuor fila canora meo.
Nulla mihi vox est, non chorda, nullus honósque:
Muta sed assimulor, credita dona tego.
Saltem aliqua ornasset miseram me voce Magister,
Nerupta in flammis turpiter abiicerer.
Degeneres qui sunt, modò auitaq; stemmata iactāt,
Vmbra maiorum nobilitate gerunt.
Nobilis ex virtute suos sectatur honores,
Et proprium factis quarit habere decus.
Annulus effigie insignis, vultúque paterno
Detrahitur digito non malè Scypiadis.

L 5

Ty-

Tyrannus.

REGIA qui solus moderatur sceptrum tyrannus,
 Parendum est quidquid stulta libido iubet.
 Ni facias, cogit, caussam; dextramq; minacem
 Opponens, misera sustulit atque vices.
 Ut leo rugitu crudeles iniicit ungues,
 Sanguineat tibi sic saue Monarcha manus.
 Utque vorax passim rapit obuia quaque silurios,
 Mitior haud dirum Regibus est animus.
 Cuncta premit nutu, subigit, simul astra requirit,
 Latiticaussas corripit in gemitus.
 Quodlibet usque licet, sua pro ratione voluntas:
 Indice me tales pallidus Orco habet.

Dici-

Diuina humanis non temerè miscenda.

SCRIBUNT Deos, qui more hominum pios
 Lugere, coenas lautæque prandia
 Sequi, timere quod dolètque:
 Nulla fides tribuenda fictis,
 Vani poëta talia pradicant.
 Deum seueris isti & honoribus
 Priuant, Polis terrena miscent,
 Pœna sed hos rapiet luenda.
 Diuina præstat viribus infimis
 Adiungier, nam conueniunt magis.
 Rectè Plato cacum refutat
 Ergo sumus sapiens Homerus.

Ca-

Canis queritur nimium nocere.

NON ego furaces nec apros insector & vrsos,
 Applaudit nec hero blandula cauda dolo;
 Sub iuga sed mittor validus, traho & effeda collo,
 Qua'que leuant alios viribus vsque premor.
 Per vicos ductum me alij latratibus urgent,
 Miratur casus libera turba meos.
 Quàm fueram charus dominae, si parvulus essem,
 Non mensa, lecto nec caruisse velim.
 Sic multis vires, & opes nocuere superba;
 Contentum medica & profuit esse statum.

Nuf.

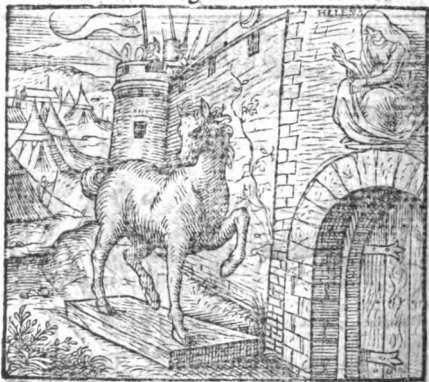
Nusquam tuta fides.

Ad Petrum Sambukij parentem suum.

DUM rigidos artus elephas, dum membra quiete
 Subleuat, assuetis nititur arboribus:
 Quas ubi venator didicit, succidit ab imo,
 Paulatim ut recubans bellua mole ruat.
 Tam leuiter capitur duri qui in proelia Martis
 Arma, viros, turrim, tergore vectat opes.
 Nusquam tuta fides, nimium ne crede quieti,
 Sapius & tutis decipiere locis.
 Hippomenes pomis Schœneida vicit amatam,
 Sic Peliarnatis Colchis acerbamecat.
 Sic nos decipiunt, dedimus quibus omnia nostra:
 Saltem conantur deficiente fide.

Pro

REBUS pro minimis saeva pericula
 Stultum est suscipere, & consequi decus
 Nullum pro dubiis neque negotiis
 Graij cur Helenam praecipites velint
 Conductam in patriam quam tulit Ilium?
 Paucis visa fuit, libera nec foret
 Vllis cognita qui lustra terunt duo.
 Propicta poterunt nec sibi conscia
 Annos tot laeviter sumere sponsula
 At nos in gravibus quod superest brevis
 Otij, non studio gloriose levis
 Ponamus, patria rebus & asperis

Totos ingenio, ritè laboribus
 Donemus: recinet posteritas bona
 Famam, sic modica & vix erit utilis.

In labore fructus.

Vt Palamedis aues lapis, & concordia iungit,
 Excubiis dignum rostraque munus habent.
 Hoc gentilitij Sambuco schema dedere,
 Aeternum ut studeatis profertur Orbe decus.
 Est bicolor supra rosa flore decentior omni,
 Afflet ut ornatum suavior aura Admittit.
 Et vigili, & forti ceter. victoria laudem,
 Qua placidae semper moribus aequa uenit.

Ami.

S I speculo desit plumbum, quo reddere formas
 Et splendore solet cuncta referre suo:
 Quid vacuum inspexisse iuvat, labor omnis inanis,
 Dum penetrant radij nullaq; imago datur.
 Haud secus est quoddam genus ad lucrosa paratum,
 Quod petit, ac repetit, gratia nulla tamen.
 Accipiunt quicquid donas, vestigia nusquam
 Cernas, officium quis meminisse velint.
 Debet amicitia iuncti par esse voluntas,
 Huius imago tua est, ni sit inanis amor.
 Hoc quis te melius nouit, testatur amicis
 Ferrari, qui me diligis usque memor?

Antiquitatis studium.
Ad G. Schirletum.

OMNIA consumit tempus, longamque senectam
 Quid videt artifices quod peperere manus?
 Imperio fatum eripuit monimenta, vetustas
 Ne quid duraret, conficeretque fitus.
 Nunc Deus in frugem veterum virtute probatam
 Vt vocet, en monstrat marmora. Roma, tibi.
 Effodiuntur opes irritamenta bonorum,
 Nec poterit nummos vlla abolere dies.
 Ærea testantur fuerint quibus aurea secla,
 Multorumque monent quæ tacuere libri.

M

Ceden.

Cedendum, sed non adulandum.

Ad Nicolaum Iſtuani, &c.

FATALI, & grauibus premitur quando leo morbum,
 Simia proiicitur: hac medicina mali est.
 Inuidia afflictos, scelerata & mente tyrannos,
 Cur non sic ludas, simiolâque leues?
 Hac simulat cuncta, atque imitatur, ludere nouit;
 Hoc morbo agrotis conuenit ista fames.
 Sed tamen his ultra metam placuisse caueto,
 Pestis adulator, morsque inimica fiet.
 Aulas dum sequeris ne te peruertat abusus,
 Sit tenuis que licet, sed bona simplicitas.

Sola

Sola culpa præstanda.

De Antiphonte poëta à Dionysio damnato.

N VLLIVS sceleris qui conscius esse putatur,
 Cur fugiat mortem? funere maior erit.
 Namque bonus culpam si præstitit, omnia solvit,
 Sunt reliqua exigui temporis, acta fluunt.
 Labe igitur vacuus vates, quem sana tyrannis
 Supplicio addixit, corripuit socios:
 Qui faciem ut fontes velabant: Quid pudet huius,
 Cras ne quis videat forte timetis, ait?
 Prætereunt hora crudelia iussa tyranni,
 Morte breui longam cur vereare diem?
 Tantus amor veri, tantum sibi conscia virtus
 M 1 Fidit,

*Fidit, & oblitum non finit esse sui.
Socratis en quantum se mors diffudit in auum,
Solamenque mali noxia nulla grauens.*

Simile à simili non læditur.

*EST quibus in furias animus, dentesq; paratus,
Morsibus haud inter se appetiere canes.
Semper & imbelles mordent, quos cedere vires,
Aut annicogunt, ut superare queant.
Pirata rarè sese, pradoque latrones
Offendit, metuunt conditione pari.
Crescit at in duris virtus, maiora meretur,
Abstinet à victis, inq; superba ruit.*

Ius

Ius & Philosophia.
Ad Aon. Palearium.

SERGIUS implicitas vitio, & servire coactas
Ædes vendiderat: quas cum Gratidius ultro
Reddere venales statuisset, subticet eidem
Servitium, prior id quod norat herus pretiumq;
Testaretur onus, sed fraudibus euocat emptor
Auratam, & coram tractari iudice litem
Exposcit, vitium siluit quod venditor illi.
Sed quid opus fuerat domino authorique subinde

*Significare malum expresse, qui conscius esset?
Proin Sophiam, rectorum & fundamenta professi,
Mentem, animumq; vident, agier bene & inter a-
micos*

*Præcipiunt, ius sed linguam factumq; recenset.
Nititur externis potius, nec paruula lucrum
Fraus dirimit, certis lites claudantur ut annis.
Est sapiens igitur qui res intelligit altas,
Et sibi qua constant semper non obuia quaque:
Consilium prudens variat sic rebus agendis,
Et tractat sese multò res inferiores.*

Epita-

Epitaphium Lotichij S.

Quid sitis hac urna? Vates, medicusq; salubris
 Lotichius, nomen cuius in Orbe viget.
 Nemo hunc Stigelio celebri, cultoque Sabino
 Posthabuit, poterat quos superare breui.
 Qui fluuij cessant, quid olor, tristisve puella?
 Quid circum lauri, quid medioq; senex?
 Gallia, Pierides, Germania, Tybridis unda,
 Hunc Phœbo & desles nate, silêque melos.
 Arcus quid pluuius superest? Hoc fœdus amicum
 Vestêque res hominum versicolore notat.
 Sollicitos inuenis bello, Musisq; labores

*Hic peregrè, casus sustinuitque graues,
Post ubi sedatam patriam, mitèsque sorores
Aönidum sensit, dat Medicina locum.
Quid tellus, mare, calum, aër, quid lucidus ignis
Continet, hunc meritò quod latuisse putes?
Occidit heu properè: at vitam monimenta coactam
Authori reddunt, posteritàsque memor.
Hac doctus lauro cineres tege, care viator.
Dicque vale: iunget nos redimina cohors.*

In

In delectu copia.

Marco Laurino Brugensi.

ASSIDET in viridi, tot picto & floribus horto
 Virgo puellares inter habenda deas.

Cúmque nihil desit, dubitat textura corollam,

Delectus florum quippe moratur opus.

Huc illuc spectat, mens est ignara decenter

Qua inserat, aut demat, misceat apta loca.

Quid sine iudicio prodest habuisse tot auri

Pondera, ni videas quæis tribuisse licet?

Vera loquor, quot sunt inopes quos copia fecit,

Sumere dapnæ metuant, inq, inhonora locant.

M 5

Aua.

Avaritia huius sæculi.
Ad Anton. Muretum.

ÆDIBVS his valvæ geminæ, quarum altera cultas
Immittit partes, donâque portat hero.
Altera sed vacuos ad sedem ducit inanem.
Clanditur illa inopi, muneribusq; patet.
Has procerum clausas Musis nunc repperis ædes,
Et sensus Domini porta biualva gerit.
Desine mirari, cur sæcula nostra poëtas
Tam raros habeant, nil dat avara manus.
Si Macenates fuerint, Flacci, atque Marones
Existant, grandi bello tubâque cavent.
Exfulat ingratum carmen, fauvodia passim.

Ternio

*Temnitur, & cultis artibus aula caret.
 Potiores bibuli nunc prima sedilia, honores,
 Et cyathos gnari vertere, cuncta tenent.*

Sors ingeniosa.

*SÆVA Magis quantum peperit discordia regnū;
 Venit in alterius sed leniore manus.
 At nisi consensus firmasset sortis honores,
 Et dolus, hinnitus nil potuisset equi.
 Seditio in dubium revocasset sceptrā Darii,
 Atque trucidasset millia multa furor.
 Sit velata oculos præceps Fortuna; rotæque
 Stet licet, in cunctis ingeniosa valent.*

Cælum,

Cælum, non animum mutant.

NON iter, aut calum mores formare benignos,
 Sed naturā solet, quā moderata iubet.
 Multi quos missis natura finxerat ordo,
 Externis vitiant se maculāntque locis.
 Quodq; nemo Tygres prohibet, saltusq; Leones,
 Post feritas maior quā fuit ante, venit.
 Laus est tot populos, mores, vidisse tot urbes,
 Sed quis amat quā te cura paternamagis?
 Erudiet quis te, primis quā qui educat annis,
 Ut senij fias dulce prementis onus?

Intestina

Intestinae similitates.

QVAE vires, regioq; suis affligitur armis,
 In partésque trahit lis inimica domum:
 Paulatim absumit mala mens, discorsq; voluntas,
 E'que sinu existunt flamma facésque simul.
 Quippe ignes tectis immissi incendia prabent,
 Mars furit ante fores, Mulciber intus agit.
 Omnia conflagrant, nemo est qui tecta madore
 Occupet, exustis quique ministret aquas.
 Ignem igni, aut oleum potius dissensio iungit,
 Acrius ut foueat pabula, cuncta ruant.
 Pace frui qui vult florenti, séque, suosque,

Amoveat

*Amoveat propriis iurgia dira focus.
 Nulla adeò perimunt, quàm qua se masta venena
 Mutua confodiunt dixit Aristoteles.
 Obuiat his igitur prudentia, munit & arte
 Lethiferum ut pellat prompta salua malum.*

Pœna sequens.

*QVI furto abstulerat non paruo pondere carnes,
 Coniicit in saccum, collo onus inde leuans.
 Dumq; fuga celat facinus, diuertit ad ades
 Hospitis, & vacuat pocula larga siti.
 Corripitur somno defessus, donec inertem
 Strangulat appensum, sponteque punit onus.
 Pericu-*

Periculum authori nocens.

CEPERAT exiguum nuper pirata phaselum,
 Et servos quotquot prenderat esse iubet:
 Sed leue concessit stolido victoria lucrum,
 Pradaq; piscator fit, dominusq; minor.
 Nam dum captarum solitas veſtabat ad oras,
 Æolus aduersis vela repellit aquis.
 Titaniumq; furor victos ad littus amicum
 Sistit, heri collo ut vincla soluta ferant.
 Mobilitas quanta est sortis, praeceptsq; volumen,
 Quàm subito authori damna parata nocent.

Defensio

I. SAMBUCI
Defensio publica.
Ad Barth Rom. I C.

CUM latitant leges, terrisque Astra relicta
Euolat, an solis legibus ultor aget?
Vindicibus num fas armis occurrere dextra,
Qua capiti intentat dira pericla tuo?
Iudice me quando potior sententia, visque
Armorum est, subito publica tu arma cape.
Ridiculus fueris, si littera vertat in hostem,
Codicéque armatum persequerere reum.
Et licet, & semper licuit defendere nostra:
Ritè magistratus vindicat, ultor adest.
Is si deficiat, cur non armemur in hostem?
Sumere in armatum quis vetet arma bonum?

Noctuz

Noctuae cur platano abigantur.

Natali de Comitibus.

EST pietas erga natos, σοφὴ τε πειραγῶϊς,
 Casibus aduersis prouidet undique amor.
 Hac, quoniam insidia nocturna saepe diurnis
 Sunt magis obscura, peruigilare solet.
 Noctua cū pullos cupit & remouere tenellos,
 Mox foliis platani territa, & acta fugit.
 Sed cur hanc tantū fugiat si noctua, quæris,
 Occultam præter, caussa subesse potest.
 Est sterilis, quare semper contraria nocti,
 Proli nocte operam quippe subinde damus

N

Vol

*Vel quia vox studiis tribui melioribus aptè
Debet, quò utilitas digna sequatur opus.
Noctua cornicis pœnam, luménque veretur:
Dum media illius surripit oua die.*

Leuiss Gerra.

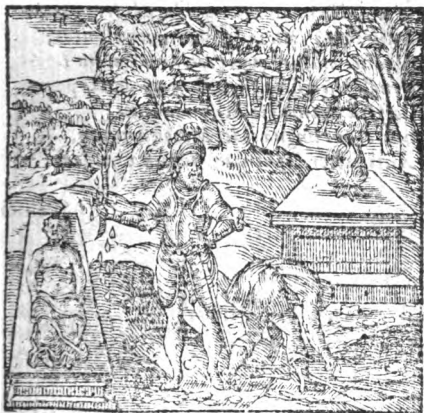

*FLUCTIBVS immensis parua est iactata tabella,
Sed leuiss tuto litore sistit onus.
Alterq; difficili premittitur dum pondere ccdens:
Nil undis, scandum mox subitura petit.
Vanus, adulator, mendax, variisq; per orbem,
Noxia declinat, dum leuia nura agit atq;
Sed quos religio constans, morésque probati
Inuidia obiscunt, prompta pericla vorant.*

Ouz

Οὐκ ἔστι μυστος ὁ γυνους.

Ad Petrum Ramum.

CAELICOLVM *Aeneas regi dum in littore mactat*
Taurum aras viridi fronde operit q̃ Deo:
Vellit humo virgulta sed hac, mirabile dictu,
Emitunt guttas sanguinis, omen habent.
Tbreicij regis facinus, Polydore, sepulchrum,
Omnes quod latuit, detegit árque tuum.
Quod scelus est unquam commissum, qua loca, tēpus
Id reticens: tandem quin patefcat opus?

N 2

Si

Sit aceant cuncti, lapides sylvaq; loquuntur:

En cadem in pœnas virga cruore vocat.

Hospitium Macarcus violarat cade sacerdos,

Pœna sed in natos mox recidua fuit.

Ob scelus inuisi, quos versat prava voluntas,

Et toties mutat, quid probitatis habent?

Horrenda insequitur furiarum & conscia pœna,

Cocytii aeternum perluct unda leues.

Non iure, aut lingua cedit Minois acumen,

Antè precor lapsis mens tamen ut redeat.

Princi-

Principum negligentia.

Dialogus ad Ioachimum Camerarium.

QUID Polyphemus habet? trunco vestigia firmat,
 Errat balantum grex. sequiturq; ducem.
 Cacus at est custos, cui vino lumen ademptum,
 Solaturq; nouum fistula rauca malum.
 Nónne hac conueniunt nostri queis credita cura est,
 Princeps, seu pastor sit ratione carens?
 Delicia priuant quos cernis luce perenni,
 Suauibus ac bilares otia rebus agunt.
 Heu cuncta in peius labuntur, fata suprema
 Nos captant, reliquus quis pietatis honos?

*Hac te vix melius quisquam moderatius una,
Scriptis nunc merito quemque manere solet.
Crassus ego tetros fugiendos semper abusus
Censeo, sed veterum cuncta leuanda nego.
Quisque suo sensu regitur, conscendit Olympum,
Nec monstrant gressus qui voluere duces.
Vnum Cyclopes oculum, sed fronte gerebant,
Aëre quo in medio fulgura prospicerent;
Ac superum vates quæ essent ventura monerent,
Nunc Polypheme orbo lumine lumen erit?*

Cura

Cura publica.

Petro Victorio.

OBSCURAS penetrat nubes, venatibus instat
 Falco, sed ærimum non premit ulla sitis.
 Non ego declino, cumulatque volatus honores,
 Aucupio mens est dedita tota suo.
 Contulit hoc natura diu, ut servire per auras,
 Et prada dominos exhilarare queam.
 Nulla fames perdit mentem, iuga summa pererro,
 Nec mora, crede, Orbis si peragrandus erit.

N 4

Hoc

Hoc utinam praestent, quos publica cura fatigat:

In medium, ut sibi quàm, consuluisse velint.

Tadia perpetuò superas, victoria nunquam,

Quam peperit studium, est interitura tibi.

Restituis veteres, ac donas luce sepultos,

Hoc praestare utinam te monitore queam.

Non labor, aut sumptus desunt, sed viribus impar,

Vmbra, si potero, consequar usque tuam.

Ordo.

Ordo.

Ad Ioan. Sturmium.

EST via qua potus, atque escas ducit in alium,
EST quoque qua vitam suppetit aura leuem:
HOS natura sagax discreuit ritè canales,
VT certas seruet quilibet ordo vices.
SI mica; aut gutta infestet spiracula vite,
EXORITUR tussi, sanaq; damna mouet.
ORDINE nil melius, nocuit confusio turba,
CONSTARE & numeris dixerat omne sòpos.
HOC tu Rhetoricis scriptis, vitamq; per omnem
SERVANDUM Sturmi maxime saepe doces.

N 5

Vir-

Virtutem honor sequitur.

Ad amplifs. Anthon. Verantium Episc. Agriensem

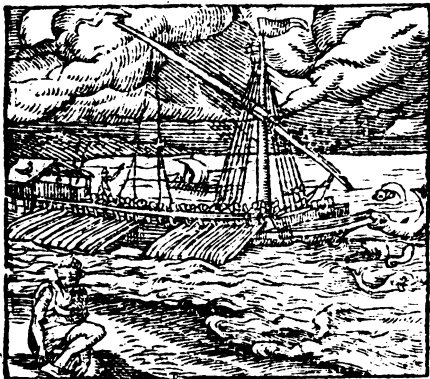
MARCELLVS duo templa struit, virtutis, honorū:
 Hoc sed non patefit nisi praestes inclitus ausis,
 Vnica nam porta immittit, nec peruia cuius.
 Praeposuit templum virtutis, limina tanquam
 Alterius: quisnam leuiter tot pramia laudis
 Consequitur, multūm ni sudet, & algeat heros?
 Ardua virtutis primūm ergo semita, victa
 Molliter in suauēs demum deducit honores.
 Horum sint memores, famam qui foris perennem
 Exoptant, solidis sese quē laboribus ornent.

Quod

*Quod tu es, si quisquam, toties legatus in omnes
Europa atque Asia partes, constanter adeptus.*

Nihil negligendum.

Ad Ioannem Lifthium Secretarium Caesaris.

*IMPULSAM ventis & forti remige navem
Quis remoram dicat posse tenere mari?
In minimis etiam vis est, mora qualibet ingens,
Ni videas, prater spem remoratur opus.
Qua ausa est Aethiacam subito tardare carinam.
Et prohibet cursus, parva acheneis erat.
Nil igitur spernat, cui magna negotia cura,
Qualia pisciculus semipedatu agit?*

E fisco

E fisco ne viscum.

THESAVROS habeant reges, mille arna supersint,
 Ut prohibere queant vim, vitiumq; simul.
 Exornent iustos, sua pramia quisque reportet,
 Legibus ac vigeant sceptrâ secunda suis.
 Sed fiscum cumulare nefas, nisi iure bonorum,
 Quamq; premas siccam proiice spongiolam.
 Causa mali desit, Princeps procul absit avarus,
 In viscum ne abeat fiscus avaritia.
 Neu vitiet multis stomachum, crudis nec alatur,
 Postremo sitiens ne exorietur hydrops.

For-

CVR nobis eminus, turba sumus stultitia leuis,
Pulchras qui redament, coniugio moxq; pecuniam
Tantam conferimus, compedibus nos uti vinciant?
Cur non consilio, ac arbitrio viuimus ut libet,
Hæremus domini, non socij, iudicio domi.
Coniunx perpetuò, vana fides, militia rapi
Sese peruigilem cum clypeo, & castra sequi docet.
At nostra est ratio durior hac, conditio & minor,
Nam præstat gladio vim pepulisse, haud superarier.
Fac posset meritò fœmineum verba genus loqui:
Auctor connubij, sollicitè qui instituit, Deus

Ni

Ni mandasset, eat formineus sub iuga coniugis
 Cotus, subiciat se capiti & membra velut suo.

Celara virtus ignauia est.

QVID doctrina potest nisi publica scripta supersint?
 Gesta ducum recitet si bona posterita?
 Aurum dum latuit, nil Venus atque cauernis
 Profuerit, fulua ni effodiantur opes.
 Sic virtus celata parum commendat honores,
 Nec magis ac mensa tecta lucerna micat.
 Ingenio prestans, raris virtutibus auctus
 Proferat in lucem pignora, clarus erit.

Pic.

Pietas in amore fideli.

Ad generosum D. Casparum Prunmer, Baron.

QUAE sit religio constans, nec prodita vanis,
 Hæc monet artifice picta figura manu.
 Christus ab æterno qui nos dilexit, iniquum
 Et propria voluit morte piare malum:
 Insigni exemplo mandat fiducia constet,
 Nec modò sit tectis condita pectoribus.
 Non quod in humanis quid fiat nesciat ille
 Mensibus, aut quicquam posse latere putes:

Sed

*Sed quo nos amor, ac recti testatio fida
Prouocet exemplis, mutuo & officio.
Nos etenim alterius virtus nisi luceat actis
Et latet, & citius fallere sapè potest.
Hac ubi clamosa monstrabunt relligionis
Rixa, pax Christi, pax simul orbis erit.
Sed nimis ex odio geritur res, ambitionis,
Maiorque utilium quàm pietatis amor.*

Cos-

Consciussibi.

QVEM regium vexat malum,
 Et bilis occupavit externam cutim,
 Citrinus ut totus fiet.
 Oculos color suffundit idem, & impedit,
 Ut quicquid aspicias, tibi
 Videatur omne auri colorem habere, nec
 Propriis referre rem notis,
 Ut fallier queas, amicus ni monet.
 Idem accidit vitris, color
 Cùm tinxit, hac simile nam habent in omnibus

O

Qua

Qua cernis & cognoueris.

Nec secus iniquum qui gerunt animum, malè

De aliis sinistrè & indicant.

Quod sunt malorum conscij, primi & duces,

Sic arguunt sese mali.

Quem lupus rapiens remulcet caudulam.

EPI-

EMBLEMATA. 211
 EPITAPHIVM GENEROSI
 ADOLESCENTIS GEORGII
 Bonæ Transylvani, tanquam fratris, qui obiit
 M.D.LIX. ætatis suæ xx. vi. Septemb.

Ωδ' αὖθ' ἄπασ' ἀρετὴ πάσαις λιπόνοσμεν ὁ Βῶνα,
 Θαῦμα χερσὶν ἁντῶν φίλ' ἔσκει Θεῶν.
 Ἦρπασε τοῦ τοι παιδομακάρ μοῖρ' ἔκ αἰκοντ'
 Αὐτῇ ἐπ' αἶθρον καὶ τελοῖσθαι οὔταρ.
 Οἱ φίλοι, ὁρφανικὸς σὺν πᾶσιν ὁδύεταί σ' ἔκ',
 Ἡ γητὴς κήπε φούζεν ὅδ' ἀγρίαι.

Τὴν σοφίαν μεγάλην, κραπίδας, καὶ τὰς μελιθεΐνας

Ἡ' μὲν λυσιπόνοι θυμὸς ἐν ἡσυχίᾳ

Εὐσεβείῃ πᾶσι ἀγαθός, τῷ κρείσσον' ἐπηδεί,

Α'ιῶν συνειδὼς ἑκταίρι, καὶ μετ' ὅσας.

Ναίει δὲ τῆς πίστεως τὸν ἀδωροδότητον ἀκιστῆν

Προσδέκται κελὴν, τῷ πλείον' ὅσας ἂν ἴθου.

De eodem.

H O C spes in tumultu patria iuuenilibus annis
Conditur, aeternum sed valitura fides.

H ac pietas, Musa, virtus, & candor amicus
Mole subest, Christi dum mora cuncta tēgit.

O quantum eripuit misero mors improba regnos
Et decus, & famam, qua' que dolenda tulit.

*S*ed tamen optata superest, semperque vigebit
Illi propitius quam dedit arce Deus.

*C*umq; tuba exciuit redituos ante tribunal,
Hostes qui certo iudice vincet, erit.

*S*ic fit mens propior calo, quò longius imis
Tempore secedit, perperitūque nihil.

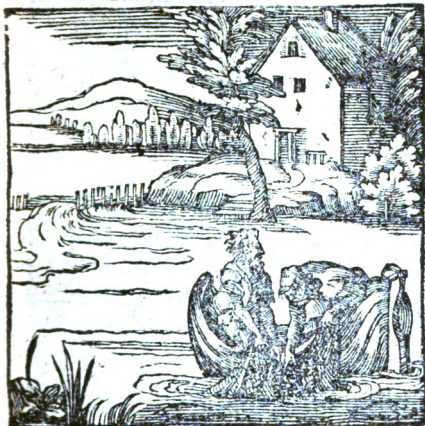
*H*ac posuit charo Praesul monimenta nepoti
Strigonius, fletu prosequiturque locum.

Iacobus Maniquet.

R A P T V S es ante diem in calū Bona, ne bona terris
Vlla superstaret virtus, néve amplius ullam
Pannonia infelix spem libertatis haberet.

Fides

Fides non apparentium.
Ad Michaëlem Brutum.

NITITUR inuisis certò fiducia rebus,
Alto flexu agus piscis ut amne latet.
Est tenebrosum iter, angustumq; ad templa Deorũ
Apparent minimũ, sunt manifesta tamen.
Sic nos qui in calum Christus reuocauit ab Orco
Credere promissis, tutæque verba iubent.
His te committas, nec aget te deuius error,
Qua mora securos fallere, quisve potest?
Ingenium tibi diuinum est, facundia rara.
Suppedita hac magnis, non mihi Brutus eris.

Ad inclyttum Bohemix Regem Maximilianum.
De Turcarum Tyranno. *Anthoñius Verantius.*

FORTVNAE illecebris nimium tumefactus et haust⁹,
la. n quocunque trahunt, it, sua vota, furens.
Quaeque gerit, vi cuncta gerit, gerit omnia fraude,
Perfidia violat foedera, pacta, fidem.
Quodq; magis noxas ex omni parte tyrannum,
Impius in proprium sauit & ille genus.
Nec minus insidiis fallax pessundat amicos,
Deuorat & passim proxima quaq; seruat.
Sic non officiis, non fuluo flectitur auro,
Sicinus, fas, equum calcatur & odit atrox.
Frustra igitur pacem, frustra omnia cetera tentas,
Ense opus est, quod niam quos timet, hos & amat.

Fortissima minimis interdum cedunt.

EXARDET subitò taurus, sua cornua in omnes
 Ingeminans, rubras si vestes conspicit antiè:
 Ingens sic Elephas furit albo saepe colore,
 Irrequietus init pugnas, & praelia miscet.
 Vstos sic metuunt pannos cervi, & fugaces,
 Et gallo pavidus leo fit: minimi, & ferarum,
 Et rabidi generis franguntur pectora rebus.
 Nemo suis adeò confidat viribus, ut se
 Non putet à longè vinci posse inferiore.
 Occulta est horum quoque, nec bene cognita causa.

Mediocribus utere partis.

Ad Ioan. Andream à Schuambach.

FORTUNA quem mediocriter fouet potens,
 Et ritè viribus clientis consulit:
 Non ipsa debebat relinquier statim
 Vanè, nec asperis mutanda laua.
 Vt si quis è feracibus temerè velit
 Hortis vel acclius, bonòque colle mox
 In verticem dubiè suam sortem leuis
 Olympicum committere, hareat globus
 In serobe iactus petendo maxima,

*Vt nec queat sursum, deorsum nec magis:
 Non ille cautior catello improvido
 Fueris, secutus offis est qui umbram fame,
 Non quod tenebat ore certum iam suo.
 Incertiore certa non mutaueris.*

O 5

Sym-

Sympathia rerum.
Ad Ioan. Andream Mathiolum.

A D I T V S in rebus medicis consensus habetur
 Et morbis, sine quo nulla medela valet.
 India gaiacum mittit, quo Gallica labes
 Tollitur, in tenues sudor abit q̄z vias.
 Sunt maris ad Lunam motus, est solsequi ve
 Ad Phœbum, nomen quod tulit inde suum.
 Succina sic paleas, magnes cogit q̄z met alla,
 Et subitam bubo contra epilepsin adest:
 Hac quando infantes teneros infestat acerba,

Tras.

Tractatus manibus concipit ille malum:

In sese occultum ac deriuans usque venenum:

Corruit, & veluti fert miseratus opem.

Hoc nempe alterius flecti, succurrere damno est,

Optatum sine spe praesidiumq; venit.

Ar-

Arguit fortuna virum.

Ad D. Ioan. Baptistam Beber. Procancellarium.

I N pelago quarunt Ligures corallia quaque,
 Ac primùm viride apparet, liquidumque videtur.
 Dumq̃ recens trahitur, pretio, non æstimat vlllo
 Mercator, donec poliatur, firmet & aër.
 Æthere nam solidum fit mox, gratumq̃ colore,
 Et pretio crescit manibus dum tractat auarus.
 Arguit & fortuna virum, durive labores,
 Non domus aut modicis quasitum patribus aurum.
 Non latitas igitur, virtutum exempla probando,
 Sollicitus semper qui tanta negotia versas,

Caso.

Casaris & rebus servis, secreta tueris.

Laudabunt igitur praesentes te atque nepotes.

Conscientia mille testes.

Ad D. Ioan. Khesubillerum Cubicularium Casaris.

VIRTVTEM nulla violant mordacibus apta.

Lingua, nec rupes qualibet aura ciet.

Colligit ut sese cum iniuria vexat echinus,

Ne leuiter noceant, commoueantque mina:

Haud secus aeterni, ac veri mens conscia contra

Mendaces propria saepe tuetur ope.

Obducas testes mille, atque pericula mille,

Negligit, insanus ni furor intus agit.

Nuf-

Nusquam est qui vbique est.

*SAXVM. sape volubila
 Nusquam quod steterit, vel semel haferit,
 Hand, limo tegitur graui:
 Nec motus faciles impedit aquoris.
 Sic qui fortè laboribus,
 Et longis studiis sine carentibus
 Certam non statuunt moram:
 Incertis dubij semper agunt loci:*

Nec

EST Asclepius hic senex,
 Quo non dexterior fuit.
 Fertur sanguine Gorgonis
 Morbos, atque pericula
 Per dextram melius manum
 Curasse, atque salubriter:
 Laua sed potuisse nil
 Praestare, aut potius malè.
 Dexterâ hac significat modum,
 Atque artem, ratio ut mali

Constet, qui medicus velit

Agrum ritè periculis

Tutum reddere, liberum &

Quòd sint experientia

Quidam, non rationibus

Cauti, qui sine crimine

Auxerunt mala nescij,

Laos hos reputes manu.

P

Me-

NON sine caussa olim Bacchos miranda vetustas
 Duos fuisse prodidit: nempè senem & iuuenem:
 Tristem, barbatur, qui rixas excitat annens:
 Hilari alterum fronte, & iccis, lis inimica cui est.
 Vina fouent animos, faciuntq; furoribus aptos:
 Ni sumpseris cautè ac bene, plus nocuisse vides.
 Sed moderata iuuant vires, alimenta ministrant,
 Ac temperant curas graues suauibus indicis.
 Nempe senex gladios mouet, & conuitia iactat,
 Necesseq; plenas maximis sollicitudinibus.

Θέλω φρενῶν παλαγμὸν ἢ τύχης πίψον.
Danieli à Rechinicz.

*Q*ui praesentia conspicit,
 praeventura videt, praeteriti est memor,
 Prudentem merito vocant
 omnes, qui valeat consulere optime.
 Talis conditio mago
 prodest, diuitia quam innumerabiles.
 Gutta praetulerim boni,
 alertisque viri doliolis opum.
 Fortunam siquidem potest
 rudens ingenio commoderarier.

Q V I victor sentit cum victo se periturum,
 Ambitione magis, quàm ratione tumet.
 Quid mihi profuerit victus, qui mutua collo
 Vincula molitur, me interimatq; cadens?
 Sic elephas stratus complexibus usque draconis
 Conterit harentem mole, ruensq; necat.
 Ille mihi tandem pretium, meritumq; triumphus
 Pendit, qui factum non nece, laude beat.
 Interdum causa melius cessisse videmur,
 Dum mora vindictam leniat, aut moueat.

Sed

*ed tamen à summo vinci, victoria quadam est.
Conditio serui corrigitur domino.*

Ex morbo medicina. Horat. Sat. ij.

*PAUPER Opimius argenti positi intus, & auri
Qui Veientanum festus potare diebus
Campana solitus trulla, vappamq; profectis.
Quando lethargo grandi est oppressus, ut heres
am circum loculos & clauis latus ouansq;
curreret: hunc medicus multum celer, atq; fidelis
excitat hoc pacto: mensam poni iubet, atque*

*Effundi saccos numorum, accedere plures
Ad numerandum, hominem sic erigit, addit & illud:
Ni tua custodis avidus, hoc iam auferet heres.
Men' vino? ut viuas, igitur, vigila, hoc age: quid vis?
Deficient inopem vena te, ni cibus, atque
Ingens accedat stomacho fultura ruenti.*

Vir.

Virtus non splendor commendat.

FOETA iubas quū perdit equa in cōmercia nō vult,
 Pruritu ardentis, vel salientis equi:
 Nam sese indignam, & spoliata mornatibus illis
 Ad Venerem illecebra frigidiorē putat.
 Virtus non cultus nimium spectandus. adornat
 Fœmineum sexum plus pudor illecebris.
 Non opibus quantum valeat, formæ uerogato,
 Quam redamas: quantum sed sit honesta magis.
 Hand vestes animum decorant, non splendor inanis:
 Ducqua sit potiùs moribus apta tuis.

Qvos non crudeles quæstus, non dâna tyrannus
 Inuenit, ut pœnas accumulare queat?
 Threirij nostros si quos cepere, redemptos
 Et cupiunt, visu lethifero excruciant.
 Iam plantas norunt quoq; ferro scindere vinetis,
 Quas sale conspersas lingere capra solet:
 Vulnere quo in risum soluuntur, & omnia spondent.
 Titillis subito commorentur enim.
 Hoc crudele malum, sed visu suaue videtur:
 Author in hac pœna viuere solus amet.

Vfus

Vfus & astutia profunt.

*Ad Christophorum Carretam Archiduc.
Caroli Consiliar.*

SCIVRVS obteētā nucem

Spinis suis rigentem &
Miratur, absque fructibus
Egenus in labore.

At simia diuturnior
Vfus, vaser negotij,
Scientia hanc aperit statim,
Putamen haud moratur.

P 5

Habere

*Habere quid prodest, satis
Nec utier didicisse ?
Est spes tamen futuri
Rudibus : nec una fecit
Dies habere Pergama.
Fines sequuntur orsa.
Vel sic : latens diu solet
Tandem videre lucem.*

Ignari

EMBLEMATA.
 Ignari artes oderunt. Noctua.
 Ad Obertum Gifanium.

235

ME nil merentem ut pessumam
 Odere stulta en alites.
 Nocere quantum scilicet,
 Possint libenter & velint:
 Sed poena deinde congrua
 Has punit, in laqueum & iacit.
 Auceps enim per nos facit
 Tot aduolare, retibus
 Quas implicat mensa parans.
 Sic odij fructus nocens,
 Fossor cadit foveam in suam.

Non

Non sufficit ad singula sensus.

VNI præcipuè qui se dicat, Arma, labori,
Sufficient vires, sensus & apta dabit.

Plurima qui cœpit, nil rectè finiet unquam.

Mens distracta simul cuncta videre nequit.

Applicitam terræ quis nescit fortius aurem

Quamuis longinquos mox retulisse sonos?

Sulphure dum glandes excussa maniat turbant,

Id docuère hostes, fama fidemq; facit.

Exemplo cautè se oneret mens conscia paucis,

Vt ratio fructus constet ubique sui.

Do-

Dolus, an virtus, quis in hoste requirat?

*Ad Dn. Sigismundum Torda. Consil. Camera
Pännö virum doctissimum.*

IN genus humanum serpens cū seuiit hostis,
 Illicet effugium tecta cauerna patet:
 Sed mora ni impediāt, fugientem vlturus habebis,
 Si latebram subeat ritē sinistra manus.
 Hac illum facile educes, pœnasq; subire
 Cogēs, optatam hanc dextra negasset opem.
 Insidias, igitur metuens non semper aperto
 Marte, sed obscure quod meditatur agat.

Oc-

Occasio mali præcauenda.

Ad Reuerend. Archiepis. Strigoniens. Nico. Olabum.

Est opus ingenio, magnum sollertia præstat,
 Et nihil imprudens quod benè fiat ager.
 Temporis ast etiam rationem, quæ que gerendam
 Rem circumfistunt semper habere decet.
 Pons glacie rigidus nisi tempestiua securis
 Præcaueat subito corruit, atque nocet.
 Sic Machometæus concretum diligit Istrum,
 Tum premit, affligens millia multa rapit.
 Consilium hoc utinam moueat, quos debita cura
 Exercet patriæ, publica grata quies.

Secura experientia.

Ioanni Sermeghij Consiliario Camera Pannonia.

VI pateant tractus terra. qua climata donent
 Hospitia, & pelagi quis furor, atque situs:
 osmographi angustis describunt illa tabellis,
 Atque domi ostendunt qua peregrina sciunt.
 Hoc iter haud spernas, siquidem experiētia tutae est,
 Posseque momento cuncta obisse iuvat.
 Inhibus haud longas licuit penetrare ad Athenas,
 Cederetque interdum, non meminisse velim:
 imaeat studium Musarum, & Palladis artes,
 Quas propter nullum non repetatur iter.

PRU

Prudentibus ministris. videntum.

*Ad D. Ioannem Vlricum Zasium
Cancel. Cæs. Ma.*

FERTVR equo indomito, cū prelia dira petebat,
Vfus Alexander nomine Bucephali.
Ausus erat bellacem alius conscendere nemo
Præter herum, talem Iulius inde habuit.
Sed mirum, ut fatear, vestigia prima notabant
More hominis, simili sacula nostra carent.
Sptamen admittunt aliquem hæc vestigia sensum,
Prouida sint uti queis bene quisque velit.

H. M. M.

*Humanis pedibus sit equus, rationeq; frena
Temperet, aut nemo bella fœuera gerat.
Principio apparent non omnia, progrediare,
Consilij fructus sine sequente patet.
Sic te, tot rebus sibi notis Maximus Orbis
Princeps exornat, qui patre maior erit.*

Q

Non

Non in mole, sed pectore virtus.
Ad D. Philippum Czoch Consiliar. Caesaris.

PER clathros vidit leo duci, fortè regiꝑ
 Insignem à puero non patienter equum.
 Indoluit magno rugitu, ac sensit iniquum
 Imperium. stultos talia posse pati.
 Sunt etiam in brutis animi vestigia clari,
 Degenere odit Martia turba feras:
 Corporis at moles quid erit, si pectora desint?
 Num laudes facinus si ratione caret?
 Sit leo magnanimus, sit equus qui naribus ignes
 Efflet, iudicium nil minus antefero.

la

In pœnam sectatur & umbra.
Ad D. Georgium Muslerum I. C.

ACCINCTVS gladio facinus q̃ in pectore versans
Cœptum sollicitat suspiciosus iter.
Sapius & timidè se vertens conspicit umbram:
Hanc ferit, à sese & longius ire iubet.
Quumq̃ leues ictus, ac mutua vulnera vidit,
Hic, ait, est sceleris proditor ille mei.
O, quoties terret sceleratos conscius error,
Armant in propriam fata manusq̃ necem!
Invidia inflatos ne cures, proteget ille
Pignore qui summo sustulit omne malum.

Q 2

Scelus

QVI cadem spirant, atque otia publica turbant,
 Et nisi seditio quos animosa iuuat:
 Hos fugiant sani, nec consuetudinis vsum
 Protinus admittant, hospitiumq; negent.
 Hoc tellus testatur idem, qua respuit angues,
 Excutit & gremio qua nocuere bonis:
 Donec oberrantes sic fiant corpora trunca,
 Et propriat tandem morte venena luant.
 Rectè discernunt talis tua limina, doctis

Doctis

*Doctus & expertus qui probitate faues.
Qui totum iuuenis per agros signauit Orbem,
Atla nunc Cameraam consiliisq; tuas.*

Simulata virtus.

*QVAM pulchrè simulant quidã Virtutis amorẽ,
Dum vitiosa tegunt:
Atque alios multò meliores ambitionis
Insimulare student.
Namq; petunt, meditantur idem illi, quod reprehẽsi.
Sed ratione noua.*

Q 3

Haud

*Hand cupidos auri dicunt, non frigore ladi,
Quando recurrit hyems.
Theutones accusant multi, ut fornacibus aptos,
Militia'que minus,
Ipsi cum foveant ignem, semperq; caminum,
Nulla sed arma parent.
Quis culpa caruit intra, peccatur ut extra,
Corrige damna prior.*

Caput

Caput seditionis tollendum.

FABULA non ficta est sorices vexasse patronum,
 Nimum domum cauasséque.
 Nil tutum pra illis multos latuisse per annos,
 Aedéque tractatas malè.
 Implicitos septem famulus dum conspicit, unà &
 Caudis ligatos firmiter;
 Omnibus hos dominus tentat cruciare venenis,
 Frustra diu at labor fuit:

*Machina dum quadam post insidiosa trucidat,
Nec ullus inde apparuit.*

*Sic etiam nexus animalia dira fouebant,
Capita hac prius tollenda sunt.*

*Diues consequitur nam pax authore malorum
Caso: fruere sic bonis.*

Cæcum

Cæcum odium.

Ad Mag. Comitem Andr. de Bathor.

QUAM stultum est odium propriis cum cadibus
implet

Quis patriam, diro & sanguine tingit humum.
Qui sibi vindicta plus damni, quam facit hosti,
Alterius pro uno & perdit utrumque oculum.
Non ego prudentem dico, nec miror, amæque:
Conditio melior nam est, Polypheme, tua.
Existunt hodie imbelles, qui dampna vetusta

Qs

Omnibus

*Omnibus ulcisci constituere modis:
Atque sibi horrendos adsciscunt turpiter hostes,
Ut pereant, aliis dum nocuisse queant.
Est Deus ulturus tales, non sera nepotum,
Longaque progenies hos numerabit avos.*

Non copia sed usus prodest.

*PISCIS ab undoso nostrum ponto influit Istrum,
Ichthyocolla carens osse, vel huso grauis.
Hunc piscatores quodvis à viscere nudant,
Nil unquam in stomacho se reperire ferunt.*

Ad.

Additur iccirco dapibus vel principe dignis,
Noxia pinguedo nulla, nec esca mali.
Sed lupus, aut silurus adest, quem nouimus omnes,
Colluuiis cuius viscera fœda grauat.
Semper edit, pradamq; nimis piscatur auarus,
Sed crudus ventri displicet ille bono.
Non est in cupido semper dicatur ut auri
Dives: & in paucis dat bonus usus opes.

Ludus

Ludus, luxus, luctus.

DVCERE qui lusu vitam. sociósve morari,
 Atque solent fœda mergere luxuria:
 Perdidit hos dudum Styga qui ditione gubernat,
 Excipient luctus, pœna tremenda, dolor.
 Quin longè hos grauius prator vexabit Auerni,
 Pro se, proq̃ aliis dum geminata ferent.
 Ne fidas temerè latis, ac plausibus. an non
 Littera distinguit gaudia iuncta malis?

Præ-

Præpostera fides.

E Iano illo Pannonio.

DONEC, Anella, tibi solus portabat a sellus
 Flaua volubilibus farra terenda molis,
 Nunquam iusta domum misero men sura redibat,
 Aut erat externo semine mixta Ceres.
 Hoc & Prætori longo narrare libello,
 Vicino & memini te mihi sæpe queri:
 Sed nunc egregiam vaser inuenisse videris,
 Qua caneas post actalia damna, viam.

Nam

*Nam custos coniunx molitoris furtiva dolose
 Seruat, & ad saccum puluerulenta iacet.
 O, quàm falsus homo es, qui credere granula centum
 Non potes, uxorem credere, Anelle, potes.*

Æquitas.

*PRINCIPIS officium scire est, iurusq; periti,
 Quid iubeant leges, conueniatque simul.
 Lynceus est oculus iuris, sed prominet alter
 Turbidus, ut rigidum temperet arbitriis.
 Non nimis attentum Respublica, non ve remissum
 Exigit, in medio ius, veniaq; placent.
 Tum gladius rectè prudens dominabitur Orbi:
 Cuius ab ancipiti vita cruore datur.*

Discors concordia.

QVAMVIS sit rerum dispar natura, minusq;
 Conueniant, subigit, iungit & arte modus.
 Quam mage diuersa inter se virtute resistunt
 Antidotus quam quæ theriacalis habet?
 Hac tamen ars miscet, tandem & rediguntur in v-
 num,
 Vnius et nomen post medicina gerat.
 Pestiferam illa arcei tabem, infectosq; necur:
 Excitat optato frigida membra sono.

Cantè

Cautè conuiuendum principibus.

A V L I C A qui tractant, seseq; fauoribus ornant,
 Interdum cedunt quos comitantur heris,
 Cogit adulari virtus inuita probatos,
 Lingua facit, nutus, mens tamen illa negat.
 Id modicè fiat, non his conceditur uti;
 Ni stet iudicium, ni pietatis amor.
 Talpa coninet laevis alos, dum videt illum
 Visu priuatum cernere posse nihil:
 Non tamen immemor officij est, sublimia pensat,
 Nec se credit humo quin reuolare queat.

Stul-

DECREPITO à quodam dexter consultus Apollo
 Cur fureret natus, num medicina foret:
 Responsum Phœbus dedit, id non esse negatum,
 Si modò deuoueat filiolum Harpocrati.
 Quod forsan iuueni si non mens tota rediret,
 Saltem cùm uellet dissimulare queat.
 Difficile est stulto semper celare furem,
 Nullus at omninò qui respiciat erit.
 Non illum helleborus, non fustes, mille cicuta
 Purgarint, non si Mercuriusque velit.

R

Fatuis

Fatuis leuia committito.

Ad Generosum D. Leonardum ab Harrach.

INFANS puer quum poscit equum lenis n,
 Lignis leui vel fertur arundine:
 Sic currit, ac secogitat quod
 Postulat, & velit, tenere.

Interdum acutum ferrum etiam petit,
 Offeritur obtusus sine acumine
 Culter vel è ligno paratus,
 Decipitur facile & puellus.

Vanis,

*Vanis, velim, sic pondera credier,
 Rerum, petunt quando ambitiosius
 Grandes magistratus, honores:
 Ut leuibus nocuant, parumque.
 Iuste Baro te maximus omnium
 Princeps negotiis praeferit, & sua
 Credit libenter, qui mereris
 Nunc quod es, & fueris deinde.*

R 2

Ex.

PERCVSSVS *ferula puer,*
 Et rectè monitus quid facere audeat:
 Poena cuncta metu solet
 Obseruare, nec in pristina corrui:
 Ut vel crustula si velis,
 Vvas per ferulam, sed comitem & dare,
 Non fidat metuens minas,
 Et prestare putat suauia linquere.
 Hoc piscator idem facit
 Ictus, dum refugit vulnera cautior.
 Exemplo alterius caue,
 Ne credas propriis viribus aut bonis.

Vin-

Vindice fato,

Ad Georgium Hoxzuthoti Consil. Ca-
meræ Pannonicæ.

VINDICTAM Deus haud malis remittit,
 Nec vult in vitis suis perennes
 Hæreant, reuocat sed in salutis
 Rectum semper iter sequi volentes.
 Punit nil minus impios repente,
 Vel serò grauiore sape pœna.

R 3

Ut quum lamina desuper globusve
 Plumbi missus adest, volans ad ima,
 Tardè, seu citius cadunt deorsum.
 Alterum nisi latior quod aer
 Forma captus habet, globus figura
 Sed velocius incidat, ruatque.

Spes

Spes aulica.

Christophoro Plantino suo.

FUIT procorum quanta multitudo, sed
 Potius unus est petita sponsula.
 Nec sorte victor toties sperans bene
 Eurymachus illam duxit in thalamum suum.
 Imago ludi istius est in aulica
 Vita, scopum hic omnes petunt variis modis,

R 4

E 7

Et ambiunt: sed unus aufert omnia.

Quisquam nec horum credit antè, quàm videt

Vanam fuisse spem suam post exitu,

Helenam sibi nec traditam pulcherrimam,

Pastoris indigni & subisse lectulum,

Iouis sororem qui oderat, qui Pallada.

Spes aulicis in rebus haud est certior:

Cùm tempus, ac sumptus profundas maximos.

Grandia

Grandia modò placent.

SUPREMAS quia Athos excedit vertice nubes,
 Umbras in Lemnum proicit illa suas.
 Id spatium nostris facit octo millia passus,
 Res minus expertis haud memoranda viris.
 Sed Rhodos insigni quoque nobilis ipsa Colosso,
 Phœbe, tuis radiis conspicienda fuit.
 ic generosa solent parvulum in diffundier Orbem,
 Grandia mensuris complacere bonis.

R 5

Modu-

Modulo te tuo metire.

*Ad egregium virum Collimanum Egrer
Viennensem.*

QUEM VIS conditio sua temperet, atq. supellex:
Non malè qui latuit vixit & ille bene.
Ne spernas humilesq. casas, tennesq. caminos.
Sunt qui non curant pradia, pingue solum.
Sed pede se digno virtutis conscia vita
Metitur, fructus carpit & inde suos.

Quam

*Quàm rectè perdix, cothurnix, phasius ales
Nidos in planis deposuere locis!
Scilicet alarum breuitatem, & pondus iniquum
Corporis expendunt, alta aliisq; sinunt.
Hoc quoque tu spectas, qui posses grandia quaque
Impositum curas sed bene tutus onus.*

Sacra

Domino Paulo Bornemissa Episc. Transsylvanienſi.

A K A M Pausantas in summo dicu Olympo
 Conspectam, circumquam sacra picta forent.
 Extæ etiam cerni volucres quæ intacta rapaces
 Liquissent, superum quod rata vota manent.
 Sunt faciles superi, precibus sese Deus offert
 Hora, qua erroris panitet, atque pudet.
 Fortè tamen si quid non vanis visibus olim
 Et pura oblatum mente, pieq; vides:
 Cur temerare velis, cupideq; in peius abuti,
 Sacrilegas vetitis iniicere atque manus?

In sinu alere serpentem.

EST vrbs praeualido quã hostis premit usq. furore,
 Et quatit insanis moenia dura globis.
 raripit annonam, crudelia fata minatur,
 Ni velit obsessus cedere miles hero.
 Commoditas tanta sed se obtulit illa gerenda:
 Nempe rei è gremio, de proprioque sinu.
 et ius semper idem cum ciuibus, atque sub vrba
 Qui loca legerunt sedibus apta suis:
 vita licet, atque fori communio sancta,
 Vicini incautis hi nocuere tamen.

Quare

*Quare securos qui princeps reddere ciues
Vult, prohibet multis esse sub vrbe domos.*

Dicit in æternos aspera verba Deos,

<i>STVLTE quid optas,</i>	<i>Sic quoque hirudo</i>
<i>Nónne venena</i>	<i>Non cate fixa</i>
<i>Conspicis atra?</i>	<i>Decidit ante,</i>
<i>Non tua forma,</i>	<i>Quam crepet vltima</i>
<i>Sed magis fœdit</i>	<i>Tu vane posthac</i>
<i>Quaritur aurum.</i>	<i>Noxia, possis</i>
<i>Te hac macerabunt</i>	<i>Degere longa ut</i>
<i>Sanguine poto.</i>	<i>Tempore vitam.</i>

Paticia-

Patientia læsa fit furor.

*Ad D. Philippum Baronem, &c.
seniorem à Vinneberg.*

ANGUIS extensus, baculoq; pœnam
urinus solvens trepidat, semelque.

his aduerso subitam notabit

Funere mortem.

his si se videat petitem

bere, haud fert, colligit in sinusq;

Debitos

Debitos se, mutuò comminatur

Atque venenum.

Laditur quando patiens bonúsque,

Leniter fert, nec queritur dolendo :

Fortè si transis moderationem,

Fit furor inde.

Minus

Minus malum eligendum

CONQUESTVS nimum ciuis erat publica
quod domus

*Scortorum temerè prouocet ad quemque libidinem;
Vrendamq; monet, si sapiant, ne foueant scelus.*

*At quidam senio, consiliis, v'sibus & valens
Respondet querulo: recta quidem, sed quoque noxia
Pescis, nam muni sorte prius nos face subdita
Conatos cupide has adiculas tollere funditus:*

S

Se2

*Sed scintilla levis lata domos attigit omnium,
 Infecitq; suo hic vitio qualibet integra.
 Est ergo melius, tutius & talia condere
 Certo, unoq; loco, quàm cupere exurier omnia.*

Pro

Prouidentia omnia reguntur.

ANTRVM Ithacæ munit laudata pignus olim
 Gazarubi Phæacum condita tanta fuit.
 Consilium simul ad radicem cogitur illud,
 Quo cades reliquis sit metuenda prociis.
 Exstitit haud casu quo splendet frugifer Orbis,
 Prouida vis celi cuncta tuetur ope.
 Cassia nam Pallas tempus complectitur omne,
 Quod nisi spe pacis quid viguisse potest?

Coniugium laborum.

THEVTONVM laudabilis fuit sacri mos coniugij:
 Ad laborem non voluptatem perebant nuptias:
 Ergo mittebant decens suis amatis symbolum,
 Cum clitellis par boum, ferocem equum, sensũ simul.
 Ut marito sciret omnibus periculis fore,
 Debere & sociam bonam esse ubique firmiter suo.
 Peius est nil quàm pecunia modò caussa fidem
 Coniugi, fœda aut libidinis dedisse, nec mage
 Castitatis liberorum & insequentium fame.

Iccus

Ex uno duplices quæstus, & commoda plura
Venantur rebus qui studuere suis.
Non frandi parcunt, nummus dum compleat arcam,
Arteq; de sociis uberiora ferunt.
Quorum turgentes quando exhausere crumenas,
Ludorum foliis sustinuerè gulam.
Nam madidus reddunt infarctis anseris hepar
Grandius, & totum pancreas esse volunt.
Lautitiis decorant mensas, capitolia nudant
Custode, ut loculos tutius euacuent.

S 3

A Equi-

I. S A M B V C I
 AEquitas Senarus.
 Ad Guid. Pancirolam.

C A V S S A grauis non vult recitari iudice coram
 Publica, vel dici si is leuis esse velit.
 Talibus hinc olim prætendi vela solebant,
 Ne leniter fraudi, vi fieret q̃ locus.
 Ne reus, aut actor sua fūco, & munere possint
 Exornare, oculos fallere, & auriculas.
 Quot sunt dorodochi falsum qui crimen amarunt,
 Ac lites quæstu dissoluere suo?
 Vnde tot existunt patroni, tot q̃ clientes?
 Iudicis hanc culpam qui malus esse puto.

Nimi-

Nimum rebus ne fide secundis.

Ad D. Iacobum Fuggerum Antonij filium.

A furis Borea, ventorum & pavoris pennis,
 Excelsa citius deiciuntur humi:
 Vertice quàm qua sunt humili ceduntq; libenter,
 Vel quas non tangit vis inimica poli.
 Res etiam in summo quando fortuna locavit,
 Sunt in præcipiti, non stabiliq; gradu.
 Ergò ne nimium rebus confide secundis:
 Quæ secura putas, ventus inanis agit.
 Rectè igitur studiis operam populisq; remotis
 Visendus, tantum te tribuisse putes.

Insignia valent.

MVLTA valēt, doctiq; probāt, nec vulgus abhorret
 Accipiunt pondus sed tamen illa notis.
 Nam nisi sint etiam titulo insignita superbo,
 Fulgeat & digno nomine quidque, latet.
 Sic lapides olim venales arte fuēre,
 Et glyphices pretium non malè creuit opē.
 Sic hodie magni sunt doctoris honores,
 Qui studiis laudem promeruēre suis.
 Ne fugias nomen quamuis doctissimus ausi:
 Sic modò digna fides, non eris ambitia.

Vel

Vetleuia multitudine claroris.

Ioanni Opörino carissimo.

*QV*IS neget inuentum Germanorum ingeniosum
Cartula quo recipit tot monumenta typis?
Quo quicquid factum est unquam, scripsit q̃ vetustas
Asseritur, cupide posteritasve legit.
Quot regum historia latuissent, dicta sophorum,
Theutonicus rectè ni reparasset honos!
Ni leuis hac, usu sed cartula digna theatris,
Custos q̃ aeternum nos meminisse velit!

S 5

Sunt

*Sunt etiam leuibus sua pondera, commoditates
 Quas redimant nulla sint licet Orbis opes.
 Ergo suas vires cuncti noctesque diesque
 Vtilibus voueant, multa papyrus adest.
 Hoc tu praeclare & sollerter Oporine curas,
 Quo nemo plures edit, habetque typos.*

Specs

Spes nunquam futurorum.

Domino Ioanni Tonner I. C.

*Q V I D non spes lucri passim promittit avaro?
 Quid non attentant quod pretiũm ve negant?
 Viscera perfodiunt terra, & phlegethonte a rura
 Scrutantur, nihil est tutum ab auaritia.
 Perreptant montes cum rupibus, unde metalli
 Spes leuis ostensa est, ferrea virga notat.
 Hanc manibus prensam velli, ut magnete, trahũve
 Aiunt, hoc diues proficit indicio.*

Sed

*Sed leuiter numis exhaustis sapè redire
Mæstus, & in laqueo spem cumulare soles:
Nos alia docuit Tonner requiescere fessos
E studiis tandem Pallas amica via.*

Di-

QVOD monstrum dicas deformius atque duarum.
Sapè trium socium velle vouere thorum!
Non vel principibus loco eo res, sufficit vna.
Nec toties ducunt frangere turpe fidem.
Quis binas rectè naues moderetur, & ausit,
Ni vas bulborum sapè comesse queat.
Vna qui insequitur lepores indagine binos;
Eius sunt vacua fructibus vsque domus.
Quid magis auersum est à relligione seuera,
Mārcipio quàm se dedere luxuria?

Ne

Non sine numine diuūm.

Ad D. VVolfgangum Hallerum Imperij Secretariū.

LUMINA nostra,
 Ni medius sit
 Lucidus aër,
 Protinus errant.
 Sic quoque mentes
 Iudicio acri
 Vera videre
 Non poterunt, ni
 Calitus afflet
 Spiritus auram.
 Ardua nemo

His sine pennis
 Aggrediatur,
 Ne liquefactis
 Decidat alis.
 Sed dubij qui
 Ac tepidi sunt,
 Hos fugiamus
 Vt crocodilos:
 Ac tueamur
 Jitoni nostros,
 τὴν ποταμῶν.

RANARVM *strepitus nimis molesti*
Qui turbant tacitos bene & quietos,
Cessant haud minùs, ac polo tonitru
Si ira deciderit Iouis tonantis
Pro ripa posita statim lucerna.
Sic fit tempore disputationum:
Veritate etenim propè aduolante,
Admissâque silent molestiores,

Ignâ-

*Ignauūque pecus, leues sophista;
Corde qui secum ac loquuntur vsque
Sentiunt varij, fouētsque nugas:
Non ut persicus offerens ideam
Iuncta mentis & intima loquela.
Diuisis utinam Dei negotiis
Nostro pectore lux beata lites
Iam tandem dirimat, locētque oculi
Vno, mox precibus Deo & reducat.*

MA-

MAGNIFICO IOANNI GRO-

LIERO QVAESTORI REGIO ET
CONSILIARIO LVETIAE

SAMBVEVS.

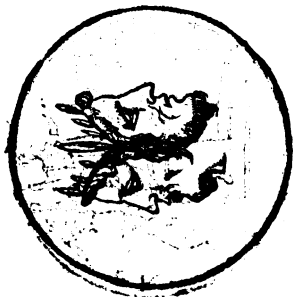
SCIO quanti me facias, quo animo semel comprehenderis: quem quotidie in tuis colloquiis, & omnis antiquitatis delectationibus esse toties, licet aliis quoque occupatissimum, more patris volueris. Eius igitur voluntatis erga me prolixa, atque honorifica nomine tibi omnia debeo, sed imprimis si quæ de meis scriptis aliquando tam graui, tamque illustri viro digna posset existere, memoriam Quæ quoniam ita dudum celebris, ita in omnium auribus ac simul est animo posita, nulla ut illi commendatione quicquam addi queat in tuo me futurum semper ære hisce aliquot numis æreis testari volui: nam si plures, quos alij etiam pro insignibus prodūt, & nonnulla argentea ponere vellem, iustus libellus vix sufficeret. Per hoc quippe triensium multis modis bibliothecam auxi, ornauique meam, ac antiqui operis numismata, quæ tu adeo extollebas, maximè raris cumulaui: ut vel summis Cardinalibus admirabiles Romæ, & per Italiæ Principibus fuerint: præsertim Otho hic æreus, cum circo Hadriani, & Pescennio, vnicus, quod sciam, in Europa, doque operam, licet paucos, seu potius nullos in patria huiusce studij esse in desiderio admodum videam: ne meæ conditionis, & patrimonij sitis angusti quidem ac tot peregrinationibus, impostura etiam quorundam mercatorum diminuit, mediocris, & honesti tamen homines, voluntate, atque conatibus, hoc in genere professionis, omnisque adeo antiquitatis, longius superent. Vale, decus nobilium, cuius ex ore nihil quam quod ex pectore, vnquam manat, Henricoque Memmio nostro, si graue non erit, salutē. Vienna tertio Iduum Martij. 1564.

T

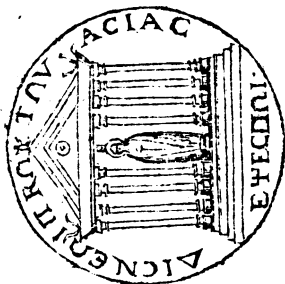

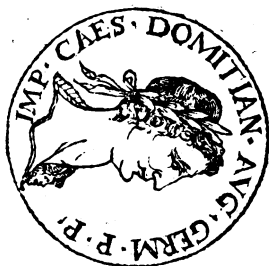

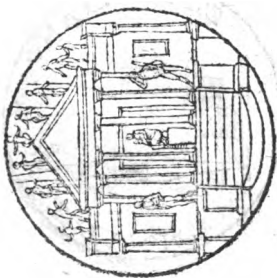

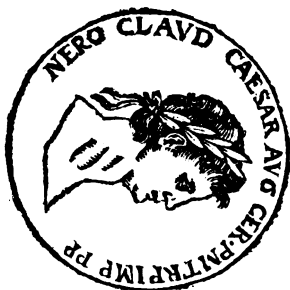

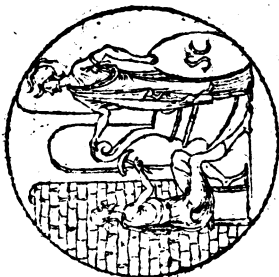

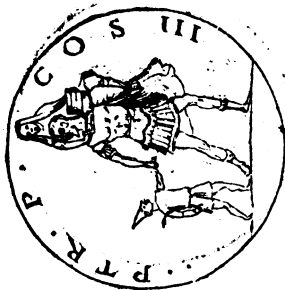

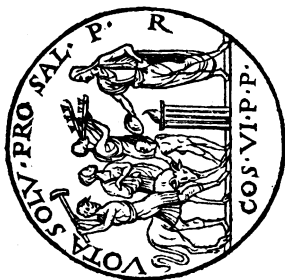

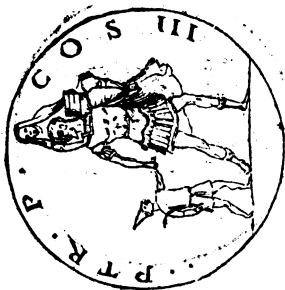

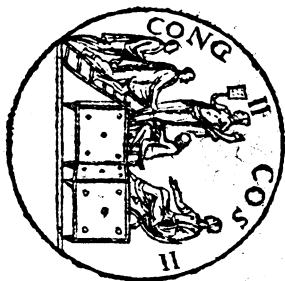

QUATVOR ANNI TEMPORA,
IN NUMMO REGIO MAXIMI
PRECII IN FONTENOBILI.

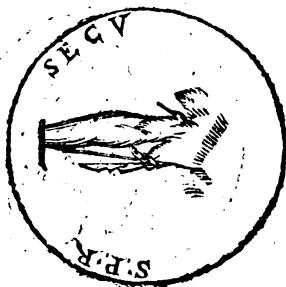

QUATVOR ANNI TEMPORA,
IN NUMMO REGIO MAXIMI
PRECII IN FONTENOBILI.

EPIGRAMMATA ALIQVOT

SAMBVC I ARGVMENTO PRIO-
RIBVS NON DISSI-
MILIA.

REPREHENSIO.

ADMONITVS verbis inuenis, si spernat habe-
Verberibus vitium corrigit ille minus. [nas,
Vtq; ferox patitur calcaria sapè molestus
Subdita equus, certum non subiturus iter:
Sic puer emendet si non peccata loquelis,
Spes poterit frugis nulla subesse bona.
Qui fugiunt morbos, facilis medicîna paratur,
Dumq; subest fructus, flos, foliumq; notant.

VARIA ESSE DONA.

OMNIBVS haud eadē vario qui praesidet Orbi,
Cuncta nec aequali fert, adimisque moda.
Illum diuitiis Cræsi, minus arte sororum
Ornat, at hic aliud fortè decenter habes.
Hic sequitur Musas, alium commendat amoris
Forma, valet miles viribus ipse suis.
Parce tamen forma, deformis; diues, egeno;
Strenuus, imbelli; doctus amētque rudem.
Quisque suas dotes teneat, nec praferat ulli,
Quod Deus occulta donat habere vice.
Et nihil aternos cū sit quod duret in annos,
Obiice qui melior deteriora minus.
Omnia pratercunt, Musarum gloria solū
Vinet in extremum concelebrata decus.

Haud

*Haud ita pyramidum constabit fama, peribunt
 Mausolae prius clara sepulchra situ.
 Nil stabile in terris, quod corruet ecce mouetur,
 Quae sunt principio ducta, vigere cadunt.
 Pallados existabunt, magnorum & scripta virorum,
 Interitus nulla his semita structa fuit.
 Sed magis alma fides, & amor prodesse valebunt,
 Gorgoneo semper qua potiora lacu.*

HOSTIS.

*TUTOR est hostis, quicumque minatur apertè,
 Praemonito ladit quippè furore minus.
 Hunc poteris contra gladio cauuisse saluti,
 Promptius atque ictus impedisse leues.
 Obscurè sed qui latitat, non cominus ira,
 Extulerit tectò signa timenda loco.
 Insidiis auide meditatur perdere vitam,
 Nec ratio iuris, nec mouet vlla fides.
 Hos metuat semper vita qui dignus amica,
 Rarius exposcat qui sapit insidias.*

FAVOR.

*MAGNA quidem merces, decus est, & gloria rectè
 Principibus studiis posse placere bonis:
 Sed tamen est maius regi patère supremo,
 Praemiò dat nullo qui eripienda modo.
 Hunc sequitor latius, vitam si reddere Olympo,
 Atque st. bire nouus tecta beata volas.
 Nempe illic certos grati carpemus honores:
 Hic fauor externis anteforandus erit.
 Hoc floret in ista nam tramite gloria, nunquam*

In licet aduersis qua peritura venit.

R E V E R E N T I A S B N V M.

Ante senes iuuenem cultus, reuerentiâq; ornant;

Vtq; verecundus sit pietate, decet.

Est canis capitis fructus reuerenter amari,

Contemptuq; putat tristius essenih.

Vtq; Noto, & pluvius ladentibus apta viator

Cum madet, exceptus, tecta subire cupit:

Sic honor est senibus requies, solamen habere

Id poscunt, mortem lenius atque ferunt.

D I V I T I A E A D V E R.

D I V I T I I S, addens Musa docui, huc ego vellum

Qui sapit optatas post cumularet opes:

Vsus enim rectus si non accedat, obesse.

Possunt, exiguis postq; sequetur honos.

Hac, Francisca, tua placuit sententia menti,

Hac ratus ipse opibus condicione frui.

Vnâ ego, si verum fatear, vixisse sine auro

Cum Musis, contra quam caruisse velim.

A V X I L I V M.

G R A T I A sollicito si quando est iuncta labori

Impediet nullo tempore pestis opus.

Ira Dei contra cum crenit deficit imber,

Et sata languescunt, & labor omnis iners.

D E D I S C O R D I A.

N A S C I T U R in rebus facilis discordia, nulla

Tam cito vix innant, pax tamen ipsa brevis.

Nil videas nostro quàm lites tempore duras,

Exitium patrie que cumulare solent.

Y

O, uti-

O, utinam Regni procures depellere fœdum
 Turca contentur fortiter inde iugum.
 Vinibus & cultis sacrum prohibere tyrannum,
 Pacéque sperata post meliore frui.

CALAMITAS.

NUNQUAM venire sola vult calamitas,
 Sed plura secum, dum molestior, trahit,
 Occasionem pessimam silentio
 Exspectans, ut malis grauius acerbius
 Omnino defessum comprimat sanctiora.
 Sic debitorem creditor timet laudem.

Exans, ne cui daret advocare iudicem,

Turba sed incipit simul cum cæcitate,
 Minatur effusus, premitque iniquis.
 Deus malorum quin scelerata corripit
 Sic facta, confertim obruit doloribus.

FIDES.

SO LA triumphante, constansq;, adhibenda magi-
 Eripiat nullus quam tibi latro, fides. [fide,
 Solus adoretur, qui criminanostraredeemptor
 Sustulit, optatos restituitque lares.
 Tutus ab insidiis Cocytii nullus, & igni,
 Anteferens proprio numina facta Deo.

REQUIES.

EST etiam curis requies adhibenda molestia
 Si vimium intendas, chorda redibit iners.
 Non durant vires, adamas quoq;, frangitur arte.
 Quæq;, suo laxas tempore, firma manent.
 Mausolæa ruunt, lapidumque canasio gustis

Fit facilis, longam cum subiere moram.

LIBRI.

C O P I A librorum non est spectanda magistri,
Sed potius quantum creuerit arte puer.
Prodest selectos, paucosque videre libellos,
Punctaque de quouis ferre petita iuuat.
Proficies recte modicis ita, crede, diebus:
Certa sit hac studii semita parva tuis.
Et nocet auctorum, & nocuit variatio crebra.
Ingenium turbat, iudicioque vacat.

E M P T I O L I B R O R V M.

I V D I C I O libros coëmas, nec mercibus illos
Segnius observes, namque venena tegunt.
Fercula si reicit stomachus, non gratapalato:
Quis laudet fugiens Paonis arte malum?
Deligere innocuos ergo res ardua libros:
Dum relegis, ne cum melle venena bibas.

V E S T I T V S.

V E S T E puer nitida non spurca incedat amictus,
Dedecet atatem fixa lacerna rudem.
Quippe solent habitus mentem quoque prodere cultus,
Arguit ignavos squallida labe toga.
Vt vestem iuuenis decorat, decoratur ab illa:
Compta refert grates, ingeniumque probat.
Sed minor annosis patribus sit cura nitore,
Canicies senum, multa que ruga decet.

D I S C I P L I N A.

Q U I rudis es, doctus cupias parare Magistri
Turpiter impingit, qui monitione caret.

*Sic nisi flexiuagas moderetur vinitor vinas,
 Non subeunt vltimos quas posuere duces.
 Praeeps ingenio ruit omine stulta iuuentus,
 Nec satis accepto vulnere saepe cauet.
 Cuncta potest oculus sed prouidisse regentis,
 Tutius exemplis hincq̃, dedisse metum.*

STVDIVM.

*DVM potes ingenio florens concedit & aetas,
 Excole quod cunctis commoda longa ferat.
 Pellantur nuga vilois, & inutile rerum
 Sit procul hinc studium: gloria vana subest.
 In tenui labor est, quibus otia praua supersunt:
 Séque putant vitam prater habere nihil.
 Tempora sic fugiunt, minimis ut vita gerendis
 Deficiat: fruitor, dum finit ergo bonus.*

OBSTRICTIO.

*DEBVISSE nihil, ferunt honestum,
 Libertas etenim solet placere,
 Obstringique putant calamitosum.
 At si vera loquor, fideliores
 Sunt multi, quibus es benigniori
 Deuinctus studio, fideliúsque
 Tecum semper agunt; parem expetentes,
 Quam debes, operam: volunt subire
 Mutuo officio pares labores.
 At commercia sunt quibus negata,
 Coguntur dubij periculoso
 Interdum minima aggredi timore.
 Debere ergo potes, fruique amicis:*

Et quod plus facies, velis refectum.

ADMONITIO.

QVI monet ut facias, pro munere gratius habeto,
Vt ere, neu frustra sint bene dicta caue.

Indicium praefert quicumque hortatur amoris:

Noxia si credas non voluisse sat est.

Sic ubi quid melius prudenti fortè recurreret,

Vtilius rebus consulat ille tuis.

DIVITES.

NON sunt qui cumulant opes, beati.

Virtutem potius labore partam

Duco diuitias beatiores.

Si constans fueris beatitudo,

Nunquam deiciet suos alumnos,

Servabit proprio & sinu receptos. •

At qui aurum nocuit bonis subinde,

Accersens odium metus nefandos.

Fures insidias struunt rapaces,

Arte si nequeunt, dolis minantur.

Sed virtus retinet bonis salutem.

Vis nulla imperat huic, manet vigilans,

Florentesque fouet gradus quietam.

I posthac inhians amanter auro,

Te iactes aliis beatiorum.

PIETAS.

SI quis es aeterno victurus tempore fama,

Imprimis colito cali qui condidit astra,

Stellantesque faces, atque ampli mœnia mundi.

Pars tandem meritis patria tribuetur honorum.

*Sique opus, & vita pro libertate careto.
 Interea dulces qui te genuere parentes,
 Ex animo venerare, precósque adiungito gratas.
 Hac cupit omnipotens vultu qui dirigit Orbem,
 Et natura pie suadet, poenásque recenses.*

P. V E R I T I A.

*D O N E C erit studiis atas, tempúsque iuuenta
 Aptum, Theſpiades ſemper amato Deas.
 Ha pariunt nomen, vitáque extendere noſtram,
 Non ſine iuuneribus, tempus in omne ſinunt.*

I D E M.

*D V M fauet hac atas, doctas coluiſſe per artes
 Ingenium prodeſt, nomenq; tuliſſe per auum.
 Sperne voluptates, ſiquidem caligine mentem
 Turpiter omacant: virtutem delige ſemper.
 Sic datur inſignis lauri de fronde corona.*

M O D V S.

*O M N I B V S eſt cautè iungenda moderſtia rebus,
 Laudatur medio ſapè ſtetiſſe loco.
 Ardua qui tentat ſine pennis, decidiſt: alas.
 Quid non aptatas quæſ velieretur, habes.
 Quis non Dadaleos curruſ temerariq; auſa
 Rideat exemplo ſuſcipiátque minus?
 Ergo quicquid agis, tuta ratione probato,
 Exemplique memor, fac, tueare modum.*

S V S P I C I O.

*Q V I bonus, errores non ſolùm vitat apertas,
 Sed patius quauis ſuſpicionem vacas.
 In mala ſuſpicio tentat, vocat illa morantem,*

Deſe

De se cunque videt dicier vsque facit.

DE EADEM.

NOXIA. *suspicio mendax, cum labe carentem
Fraude grauians maculis insidiosa notat.
Æmula non veri semper, nimis vsque placere,
Inuidiam arripieus quamlibet, illa solet.
Maluerim vulgenotum scelus esse, supremam
Conscia & meriti sustinuisse crucem:
Pendulus aeterna quam suspitione taceri;
Nulla potest nomen resistuisse mora.
Quippe sequens homini dubio vestigia signo,
Non etiam iustus est habitura fidem.
At qua sunt etiam Phœbo manifesta, negantur:
Es solet ad fratrum testis adesse focos.
Creditor obscuris si sint optata: libenter
Addimus & falso quod magis auget, onus.
Parcius ergo alios curato ut opinio ladat:
Fœdus hoc, vitæ, est, quam minuisse breuem.*

ROENA.

SI *quoties peccant homines, quæque pena paratur,
Memento, tutus, qui superasse, velias:
Gratia sed maior, quam æcumenico tempore lapsus:
Ira Dei haud nobis æqua dolenda venit.
Irarum nec vult rapidas effundere habenas,
Quod caderet minima fulmine tactus homo.
Nunc facile potius differre, cui paret Olympus,
Aequoniam precibus contribuisse cupis.
Quod si non adeo dolens peccasse, reseras
Te Stygis ira post gramina malis.*

SI tibi prestantes calido sunt pectore vires,
 Ne spernas humilem, continuoq; premas.
 A parvis magnos video superarier usque,
 Exiguo & latitat corpore robur enim.
 Temptus Dauides Goliad sic sternit vnansem,
 Corporis & molens fallere saepe docet.
 Exhorret gallum leo sic, stimulumq; camelus,
 Et puer inuictos subiuga cogit Amor.

SOMNVS.

MVS a vetat puerum suauis producere somnos,
 Ac studio lucis tempora prima capit.
 Sufficiat tantum noctu repetisse quietis,
 Quantum opera, & studio enlignare soles.
 Nam veluti pluuiis nimium si perfluat hortus,
 Terra negat fructus imbribus acta suos:
 Sic magis irriguum somno caput atque decebat,
 Pieridem ingenio semina iacta fluunt.

FORTVNA.

EST aliquid Fortuna, suo qua numine multa,
 Arbitrioq; minax, saepe onerosa, mouet.
 Namque eadem casu simili non omnibus obfunt:
 Profuit huic, alij quod nonuisse potest.
 Hoc etiam quidam memorant contingere fasce,
 Ordine quod rerum visceribusq; latet.
 Propterea nusquam nostris constantia rebus,
 Cum Deus ob culpam nostra relinquit humi.
 Non pelagus tot habet pisces, tot litus arenas,
 Quot Deus indignans obicit illa modis.

*Sed fidunt Domino qui summo, casibus atque
Fortuna ambiguis lusibus apta negant.*

STVDIA.

*TARDA venit Musis nunquam sit qualibet aetas,
Tempora sunt studiis nulla negata tuis.
Ingenium quamuis habile & natura negarit,
Corrigitur daemnum triste labore tamen.
Ne querulis ergo tardum te confice verbis:
Aggredere audacter, qualiacunque dabis.
Est melius fecisse aliquid, quam viuere segnem.
Pallas ad ingenium quodlibet apta venit.*

PAX.

*PAX melior bello, valide stant omnia pace,
Illa premunt vrbes, depopulantur agros.
Hac florent agri, ciues, subeuntq; nepotes:
Religio solitur, quicquid & Orbe viget.
Hanc tulit excelsa nobis è sede parentis
Christus, & ex animis imperat usque sequi.
Pax melior bello, pacem te poscimus omnes.
Hac innuat imbelles Martia turba vate.*

VITA.

*HAVSIMVS è calo mentem, superasq; reuertit
Ad sedes Christo nitimur inde duce.
Os homini erectum, vultusq; ad sidera vergunt,
Vnde tulit vita semina quisque sua.
Iungimus has sed enim, dū corpora mole supersunt,
Exspectat auctoris mentis grata, domos.
Hic simul unanimis passi grauiora salutis
Sternimus aeternum splendidioris iter.*

SPES.

OCCIDVIS hominum rebus spes sola relicta est,
 Quae iubet, exspectes ut meliora malis.
 Continet adstrictas blanda expectatio mentes,
 Atque novam subiens praemeditatur apem.
 Hac nisi sit vasti summus regnator Olympi,
 Nulla constabit nuntia fida loco.
 Ille potest lapsis certam promittere semper,
 Extremo casu ferréque amanser opem.

DE MEDICO ET COCO, IOCVS.

IVRE coci maior laus est, quam Paonis: ille
 Grata tulit stomacho, non sapida iste tuo.
 Odit enim sanos medicus, qui congerit aurum,
 Atque bonos longè malis abesse cocos.
 Gratus odor lucri, dum quavis pharmaca fingunt,
 Firmaque venali corpora lege regunt.
 Forsitan at quaris cur ditior hostis amico?
 Iste gulam, nummos respicit ille suos.
 Altera sed melior, quod vendit lautæ minoris,
 Aëre dat hic contra gramina nota gravi.
 Pharmaca quin medicus commutat saepe culinis,
 Cum peram exhaustam, sanguine corpus habes.
 Huius opem sanus fugiat, nec gustet amara,
 Dum licet eximij fercula ferre coci.

DE IVRISCONSULTIS IOCVS

AD AMICVM.

LEGIBVS addicti praeferre iuris honores
 Paonis magno murmure saepe volunt.
 Estq; vetus, nondum dissensio lito parata:

Diuitiis agitur, non ratione pari.
 Si tamen expectant litis, me iudice, finem,
 Ipse feram medicos legibus ante meos.
 Cumq; habeam multas causas & plurima signa,
 Quattuor ex illis enumerabo tamen.
 Hi perimunt agros, qui vivere fore nequirent:
 Vos laqueo fortes prenditis, atque manu.
 Vi miseris vitam rapitis, nos pharmaca semper,
 Qui cupiunt ultro, munera chara damus.
 Spem medicus prabet succis, vas fune parato:
 Hic meminit vita semper, at ille necis.
 Quos medici occidunt, pompis & funere lauto
 Consequimur, vestrum lictor, & arma regum.
 Nec inuat agrotos minimum, retinere parentum
 Quod poterunt famam: dedecus ille timet.
 Vna sed est vobis ratio, quod gustus, & index
 Pura manent, illis sterora foeda grauant.
 Addere vel si quis cupiat, visuntur ut agri,
 Limina patroni sic terit usque cliens.

M E N S A.

E S C A S quid faciat salubriores,
 Ut vitam teneant, nihilque menti
 Obsint, athereas opiniones
 Nec turbent, moderatius petita:
 Est carimemares fuisse Christi.
 Nostris sic epulis, praeamur, adsit.
 Nam tutà reficit molestiores,
 Subducit quoque cogitationes.
 Quare nos animis, simulque membris

Grati,

*Grati, pabula temperatiora
Sumamus reuerenter, ac pudenter.*

ALITER.

*Esuriens tantum comedas sitiensq; rigabis,
Ne stomachum laeso fortè calore graues.
Composito mensam decores sermonerogatus,
Exornes paucis seria verba iocis.
Admittit iuuenile decus probitate loquelam,
Nec tacitus laza suspitione caret.
Ne tamen excedant annos, metamq; pudoris:
Intra contineat se puer, osq; modum.*

AMICITIA.

*Iunge tibi socios pulchra virtutis amore,
Nam Venere & Baccho iuncta repentè cadunt.
Causa ligat gratos hac fœdere semper amicos,
Altera sed subitò dissoluenda venit.
Ostendunt animos etiam mentè que reuelant,
Cum quibus assiduè viuas amore, fide.
Ac veluti visco si occurrat rete ferendo
Quis tibi, ne quaras conditionis opus:
Sic delectatur qui consuetudine praua,
Est similis socio moribus ille suo.*

AURORA.

*Quod tempus studiis seueriores
Certatim tribuunt, feruntque amicum?
Est aurora parans viam diei,
Nondum cum radiis sequens coruscans
Sol, pastos reuehit suos iugales.
Tum nulli impediunt graues calores,*

Vexant

*Vexant frigora nec molestiora.
Ergo qui sitiunt sacros liquores,
In fontésque ruunt perenniores,
Auroram studiis colant amicam.*

SIMVLATIO.

*NIL peius simulare quàm fidelem
Se fratrem studiis, bonâque mente.
Existit siquidem frequens querela
Ira ac insidia periculosa.
Quanto maior erat fouens amicos,
Tantò post melius sibi cauebit.
Ergo qui pariter cupit salutem,
Is verè nitidissimos amore
Virtutis sibi iungat, & fideles.*

VITA.

*IN vita nihil est diu fuisse,
Curas namque vides laboriosas.
Cautus perpetuis studet o rebus,
Mittas qua rapida feruntur aura.
Constans nil, nisi credidisse summo,
Qui firmus residet parenti Olympo.
Ne spes fixa sit in leui columna,
Sed qua sustineat domum, trabésque.*

PATRIA LVVANDA.

*Si studes gratam patria tulisse,
Quam cupit tanto opexamin periculis,
Ne diu, multòque morâre segnes
Tempore vires.*

Semper est laudabile profuisse

Patria

*Patria fessâmq; leuare curis.
Nec minor virtus, bene quàm parentis
Reddere grates.*

*Ergo ne cultis fugias tyrannum
Propulisse agris, niucâmq; pacem
Ferre, quam vero tenuit professa
Pectore Christum,*

*Si viget suauis pietas, amorque,
Quem fones, casu mouere tanto,
Nam vides nunquam grauius nocere in-
commoda posse.*

VIR BONVS.

*VIR bonus haud unquam refugit cômune periclâ,
Et vocat in partem publicâ damna suam.
Nec minus hanc vitam pro libertate fugacem
Intrepidè exposcit fundere, quisquis amat.
Vt simul attollit vires in milite caussa,
Hunc etiam grauius instior ira mouet.
Nescio, sed diuinus amor quid laesus iniquè,
Amplius audacter sustinuisse iubet.
Mollibus hac tristem verbis depellere causam
Non patitur, quauis sed violenta subit.
Curritur ardentes interdum spontè sub ignes,
Pròque fide cupidus spiritus astra petit.*

VERBORVM VARIA VIS,

AD BARTOL.

*NON eadem via est sermonis ab ore profecti
Et boni, & impuri, magna pœta, viri.
Nempè mouet grauitas, rebusq; probatis gerendis,*

*In quorum numero tu quoque clara fides.
 Quin etiam morum consensus, & insciarum
 Causa, docet potius illa vel illa sequi.
 Hoc ego sum expertus nuper, dum Barbarus amata
 Consuluit, sed idem te repetente placet.
 Conciliant quadam sic conspirantia fata,
 Et stat consensu fortius omne. Vale.*

BIBLIOTHECA.

*QVI solet alterius cupide versare libellos,
 Hinc mea sit longè Bibliotheca rogat.
 Illius ut secum forsanne exposulet, ipsa
 Improprio lenius quod statuisse hero.*

EXHEREDATIO.

*BIS septem causis non heres gnatus habetur,
 Si verbis ladat, verberibusq; patrem.
 Indicet aut crimen, vitam eripiatque veneno,
 Cum nocet, insani cura nec ulla manet.
 Addiderit si se pravis, foedatque cubile,
 Haudq; fidem ponat pro patre, nec redimat:
 Si impediat testantem, imitetur & impia mimas
 Filia si metetrix, si probet hareticos.*

DE AMICITIA AD IOANNEM

Auratum.

*CLARAM de medio conantur tollere lucem
 Vtile qui fugiunt foedus amicitia.
 Nilest quod vita magis huic conducat inerti,
 Innumeros fructus, commoda mille vides.
 Hac sine nil unquam poterit Respublica, quamvis
 Sit penitus summis undique cincta iugu.*

Cancors

Concors insignes ut opes, eademq; voluntas
 Munis, discordi sic quoque cuncta ruunt.
 Hinc Agrigentinus vates constare putabat
 Legibus his, quicquid clauderet Orbe Deus.
 Consilium quare non improbo, care poeta,
 Quod socij defles fata, vicemque tui.
 Quippe ita declaras, tua qua constantia fratres
 Ereptos maneat, qua doleas ve fide.
 Carmina consurget nunquam tua liuor, edaxq;
 Tempus, & ineptum crescet honore decus.

FINIS.

H A D R I A N I
I V N I I
E M B L E M A T A.

EIVSDEM
ÆNIGMATVM LIBELLVS.

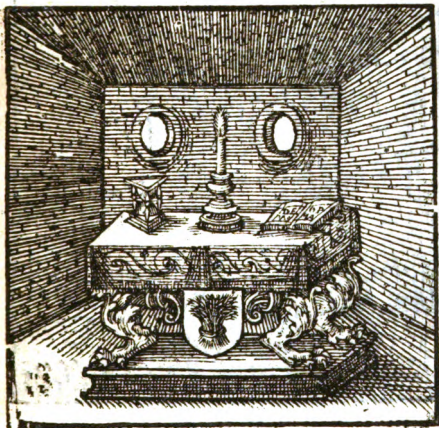
*Cum noua & Emblematum & Æni-
gmatum Appendice.*

LVGDVNI BATAVORVM,
EX OFFICINA PLANTINIANA,
Apud Franciscum Raphelengium.
c15. 15. xcvi.

Vita mortalium vigilia.

Ad D. Viglium Zuichemum Praesidem.

Innigilare libris, studio metirier horas,
 Pars vita est princeps : otia vita fugit.
 Fama vehit vigiles, sepelisque oblinio inertas.
 Hoc liber explicuit, clepsidra, lychnum habent.

Ex

Ex pace rerum opulentia.

**Anreolum dextra gestat Pax Attica Plenum,
 Lana tenet cornu plenum ubere copia.
 Eliscit opum satias, & rerum copia lata,
 Pax ubi Marte triumphato viget aurea.**

Quod

Quod in te est prome.

Ad clariss. virum Ioachimum Hopperum
Consil. Reg.

Rimarig tundendo finem tibi pectoris altos,
Et vitam soboli das Pelecanus tua.
Perscrutare animum, quare in te quod latet intus:
Ingenij in lucem semina prode tui.

Calum-

Calumniæ dira pestis:

Hic radio lerbifero racta, velut fidere, Passivæ,
 Exuitur celsa pirus deciduam luxuriem comarum:
 Haud aliter vipereo vaniloquus dente calumniator
 Attalicas vertere apes, conditionemq. potest superbam.
 Inui-

EMBLEMA T.

7

Reprehendere proclive: & animum
apertum esse debere.

Nocte satum, genitore orbis, sum nomine Momus,
Dente Theonino singula rodo lubens:
Fingi hominem caussor clathrato pectore; apertis
Sensibus oculinum ut nil specus ille tegat.

A 4

Rabu-

Rabularum odium.

Grunniūm suis immundi cane peius & angue
 Indus Elephas inuisum habet.
 Obstreperos rabulas, qui litibus omnia miscent,
 Odisse par est principem.

Gloria

Gloria immortalis labore parta.

Ad reverendiſſ. Card. Granuellanum.

Tortilis & candam ore tenens hic termite lauri
Ambitur anguis, & ligonem circuit.

Gloria continuos nunquam moritura labores
Sequitur, vivensq; in ore vivit perpetim.

A S

Digitized by Google

Impu-

Impunitas ferociae parens.

Insultant pauida hîc natio muscoli
 Clausis muscipula carcere felibus.
 Sublatoque metu foris periculi
 Crescis tunc animus degeneri insolens.

Vita

3
Clarissimo splendidissimoque viro

ARNOLDO COBELIO,

QVÆSTORI ÆRARIO

Hollandiæ meritissimo,

HADRIANVS IVNIVS

Medicus.

IANVARI Calendas
anni auspices largiendis
strenis sacrauit antiquitas.
atque ea consuetudo iam
inde à Tatio Sabinorum
rege in posteritatem trans-
missa est: quem verbenas felicitis arboris ex
luto streniæ, novi anni auspices primum
accepisse auctor est Symmachus; argu-
mento indubitato viris strenuis eas conue-
nire, atque ob virtutem deberi. Decreue-
ram itaque veterum factum imitator non
otiosus affectari, ornatiss. Cobeli, ac dedi-
cato tibi, missoque strenæ vice libello Em-
blematum Calendas prævertere; sed vo-
luntatem

A 2 -

luntatem

Iuntatem eam sedulitas quædam sibi in-
 stans nec ferè vnquam sibi satisfaciens ab-
 rupit: eam tamen occasionem elapsam co-
 minùs iniquè patior, quo libri moles ma-
 gis excreuerit, quo Emblematum numerus
 sit auctior, hoc est, quo largior vsura fenori
 accesserit. Bonæ fidei cōtractus rescindi ne-
 quit, comperendinari potest, habita fenoris
 ratione. Itaque seruitus ad te xenij loco profi-
 ciscentem libellum, ex corollarij superpon-
 dio nihilo deteriore putabis. Neque verò
 ex prolixitate captare fauoris auram stu-
 diui, quando vnumquodq. Emblemata libelli
 materia futurū fuerit, si compendio opero-
 sam verborum struem prætulissem; ac nisi
 tam posse occupato tibi displicere prolixi-
 tatem cogitasset, quàm mihi aut deside-
 rantibus aliis est grata. Nimirum malui
 eundem mihi linguæ modum, qui est inge-
 nij, qui est fortunæ. Scripsi autem plura,
 quàm iniunxeras, vt delectum instituere
 tibi sit integrum: itidem, vt sit in illustratio-
 ne exercitus, vbi triarij & veteranis pri-
 mus

mus habetur locus, capite censis & gregariis numero summotis. Plusculum operæ positum est cum in reddenda symbolorum ratione, quæ obscurior paulo est, eo quòd breuitatem captanti, singulis versuum quadrigis, & picturæ typum & symboli rationem includere necessum fuerit; tum in explicando picturæ apparatu, ut ne pictor, quia locis disiungimur, quidquam hîc consideraret. Adde quod impensius & de industria satagi, varietate metrorum condire opus, ut vniformis lectionis fastidium hac parte leuaretur. Vale feliciter, & nos ama.
 Harlema sub Idus Ianuarias.

A 3

IO. SAM.

I O. S A M B V C V S

H A D R I A N O I V N I O

S V O S.

A C C E P I tua Emblemata; de quibus etsi tu
 nimium modeste sentis, aliud tamen fore publi-
 cum iudicium videbis: nam & sana, & varia, ele-
 gantiaque sunt, & facile auctorem, officinaque
 testabuntur. Quod verò mea tantopere expetis,
 ante Aprilem ob sculptoris & pictorum moram
 vix apparebunt: quæ si videris, minuetur deside-
 rijum legendi ea, & verè τῷ κατὰ τὴν ἐκδοτέαν
 dices. Tu verò tandem nobis Sudam restitutum,
 epithetorum Græcorum explicationes, Nonium,
 & alia extrudas: nec, quasi nondum absolueris,
 otium differendo quæras: teque ad alia accingas,
 ut, quando Erasmus vestrum ingenio æquare
 cepisti, numero quoque lucubrationum inferior
 ne sis: dumque ætas viresque permittunt, τῶν δὲ
 βιβλίων τῶν χρίσιν συναφῆς quadam καὶ αἰμῶ velut
 librorum, qui nisi eruditi esse nequeunt, posteris
 repræsentent. Vale, & Sambucum amare pergi-
 to, sed minùs laudato: quis enim, quàm ego, me
 novit melius? Antuerpiæ. XIII. Idus Februarij.
 Anno M. D. LXIII.

Inuidiæ integritas affecula.

Ad Cornelium Susiam Hollandiæ Praesidem.

Palma caput tollit caelo ardua, enim ad ima
 Rana loquax stabulantur & hydri.
 Oppugnant procures, quorum via consona recto est,
 Degeneres, atque innida lingua.

Deſi.

Desiderium spe vacuum.

Cervina potitur rabida Leo: fufficit catellus,
 Captatq; rictu prædam inops opimam.
 Sic hæredipetis aliena vorantibus, sed ore
 Sicco, enenis, quos feneratoris trahit spes.

Impro-

**Improbè Deum fatigamus, votis ut
nostris seruiat.**

Ad Splinterum ab Hagen. Eq. aur.

*Itoiden Cadmea Tyros deninxerat auro:
Gradium tenuit compede Sparta gravem:
sepete priuarunt penna Victoriæ Athenæ:
Quisque suis votis cogit adesse Deum:*

B.

Vxoriar

Vxoriz dotes.

Illaqueata sedes pedicis, pudibundæque velas
 Vulnus Veneri Spartana flammæo.
 Vxorem castus pudor, & constantia amoris,
 Custodia & sui laris decet.

Pru.

Prudentia cum robore coniuncta.
*Ad clariss. virum Philippum Cobelium,
 Regium Censil.*

Viribus Cydonia. integris stat.

Iunctus cum senio graui.

Iob in innictum est, sapientia. fo

firmata. qua. fuit, concidet.

B 2

Prin-

Principum opes, plebis adminiculâ.

Pyramides Phariâum monumenta perennia Regum,
 Errantibus circumligat hedera sequax brachiis.
 Regum opibus firmis plebs sustentatur egenas
 Mentisq; confans firmicus vitæ perennitor.

Scipsum

Seipsum vincere, palmarium.

Ad Arnoldum Sasbotum Senatorem.

mpineis cristatus Epops, vides, ut ager ab unis,
Munit adianti se virente ramulo.
Sophia monitis mens, serua affectibus, armat :
Temetique viros frangit abstinentia.

B 3

Cun-

Cuncta complecti velle, stultum.

Ventosas pueri bullas per inane volantes;
Prendere dum satagunt, opera exit inania.
Qui varia arrectat studia, aut venatur honores
Ambiguos, pueris mihi stultior ille est.

Coercenda & extirpanda impietas.

Ad D. Iacobum Salsum virum doctiss.

ostis colubris ales insidet scepro,
 obstrata quod Niloi equi praeiit terga.
 omat superbos, impiósque proculcas
 eptum aquitatis, noxiósque consumit.

B 4

Audite

Audito multa, loquitor pauca.

*Anre concipit, pario
 Mustela foetum postea in lucem ore.
 Anre dicta concipe,
 Din ac recasta parcius prome ore.*

Prouidentia.

*Ad Iacobum Endium reip. Holl.
caussarum vindicem.*

*Quo sacer excurret Nilus in arua,
Praescius, alluvie libera ponit
Ona, monens meritis nos Crocodilus
Qua fata immincant ante videre.*

B s

Exci-

Exiguo contentus, potiora sperans.

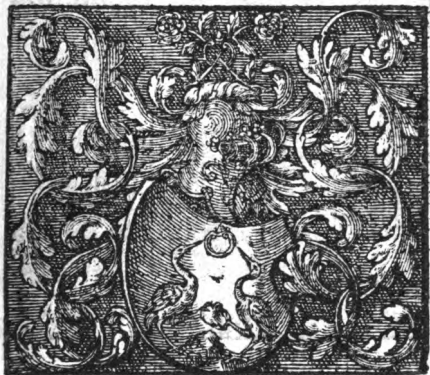

*Libat rancia rosas cicada hianteis,
Clansas praterit vsui futuras.
Praesenti fruitor, suo beatus;
Et fatis melioribus parat se.*

Eru-

Eruditionis decor concordia, merces
gloria.

*Ad doctissimum Ioannem Sambucum
Pannonium.*

Cor pedibus iunctis, vestris concordibus animum
Nanpliada prebunt, munera sancta, grænes.
Gloria debetur studiis, atque affecta merces;
Concordesque animos tandem ubique decet.

Adu-

Adulator salutis reip. grauis.

Ut Leo, quem caci vis lancinat offera morbi,
 Sentit opem, si Simium edat, citans:
 Palponem & dirum sycophantam qui eiicit aula,
 Rex viri regnum vacuat grami.

Diui.

Divina scrutari, temerarium.

Ad Cornelium Musium Delphum.

**Immatura suum Pharia arcet Palma, eadem
Sensus præpedit, & linguam matura ligat.
Scrutans celsa Dei mysteria, lingua, animo
Hæret; at ille sapit qui vestibulum hæd superat.**

Virg.

Virginem pudicitiae, matronam do-
mus satagere.

Cernuus armisq; praebeo Draco colla Minerva:

Domiportans at exoritur Venus testudinem.

Virgo sui satagit decoris bene provida: ad exor

Frugis silet, nec limen excedit domus.

Medi-

Medici Icon.

Ad Martinum Aedituum Medicum insignem.

Sceptriger, & lauro, baculoq; instructus acerno,
 Quid Draco, quid Gallus vult sibi, quidve Canis?
 Imperat hic agris, operosaque arte medetur,
 Sedulus, & fidus, dignus honore, vigil.

Fortu-

Fortunæ instabilitas.

Stans loco nescit certo Sors lubrica, sedes
 Quarere doctæ nonas.
 Hinc pedibus mutilam, & subnixam remige penna
 Smyxena Deam posuit.

Sors

Sermo de Deo apertus, mens sit occulta.

Ad Ioannem Becanum Medicum clarissimum.

Persea fert lingua similes, sacra Isidi, frondes:

Typumque cordis poma turgida exprimunt.

Sermo index animi, de numine sentit apertè;

Cor cæco operculo intus arcanum tegit.

C

Prin-

Principis calamitas, priuatorum
dissimilis.

Stat vidua quercus lato hdnore frondium,
Quas rapido Boreas decussit asper turbine.
Princeps autem sana cui refixerit
Imperium Nemesis, incutit is genti decus.

Sacor

Sacerdos castus & animi liber,

Ad Matthiam Herium.

Quid fugitas hederam manibus contingere Flamen?
Solidum quid anulum atque nodosam fugis?
Illaqueatricem Venerem vitato sacerdos;
Sis liber animi, nec malis tibi conscium.

Serò detrectat onus, qui subit.

Iugo repanda colla, sermili effere
 Exnera molliter parasque irritas
 Serò recusat, qui capeffuit, iugum
 Connubiumque, munera & vinilia.

Idem

Idem salutis & exitij fons.

Ad Antonium Hofflach advocatum.

Nos nefas ellebore, capris adipem auget, anique:

Idem ignis fomes, & popularior opum est.

In fontem & fontem facundia præstat eundem:

Nunc est exitium, nunc medicina salus.

Celeritatem mora, & hæc illam vicissim temperet.

Quid scammo rests, obrendis testatinem & alas?
 Humum hinc premis vestigio, calce hinc calū appetis?
 Temperiem cunctis adhibe, remoram iniice: si sis
 Celer nimis, velocitate tempera moram.

Boni

Boni adulterium.

Ad Ioannem Zurenium Harlem.

Funesto Arachnen flos idem succoreple,
 Apique mella sufficit liquentia.
 Concordia litisque idem dictum est parens:
 Scriptura pravis fica, fit scutum bonis.

C 4

Vinum

Vinum ingenij fomes.

Unifernum Bromium, volucrem sed prapete penna,
 Quid tacite posuistis Amycla?
 Tollit humo ingenium Bacchus, mentem erigit altam;
 Pegaseaque velut vehis ala.

Quare

Quære adolescens, vtere senex.

Ad Andream Osteruicum Splinteri filium.

*Tunc dum viget, duro labore exercitus,
 phebns, hinc senex beato Copia
 cornu fruens, opum & dapis lata satur,
 vixenem parare commonent, uti senem.*

C S

Vene-

Veneris potentia.

Quid Cytherea polum fers vertice? vis mea scandit
 Calum, & Ioni dat intra: quid pannerat?
 Sopia corda hominum quamvis fera. roscida quorsum
 Mala? illices esse has voluptates pnta.

Virtus

Virtus difficilis, sed fructuosa.

*Ad clariss. Hieronymum Tennerum, Regis
Daniae Cancellarium.*

*Pomum insigne geris Cybeles, dura ante operitum,
In cornu dulces cui stabulant nuclei.
Ardua vallatur duris sapientia scrupis;
Dulcibus aut eadem fructibus illa scatet.*

Femi-

Femina improba.

Cùm ruit in Venerem, blanditur Echidna marito,
 Mox sacra insertum praeacidit ore caput.
 Improba palpatur, tentigine feruida continnx;
 Continno letum poscit anhelata viri.

Malo

Malo oppressus, deterius formidat.

Clatrat a cauea macerie clusa columbina
Incuruis aquila permetnit: carpiet unguibus.
Formidat grauius sollicita mente periculum
Afflictus. capiti prae suo consulit & rei.

Amo.

Amoris ignis perpetuus.

Hinc tadam de sum ignis edat terralem; vides
 Hinc ut rapido male liquitur à rogo:
 Vise tabet amans miser igne puellula:
 Absens tabifico band minus ulcere carpiunt.

Lan-

Linguam compescito.

igrum quid alium comprimis cana manu,
 quid vda labra, quid salax inguen Scytha?
 bdominis studium, & granem luxu fuge,
 inguamque frena prodigam vel maxime.

Deum

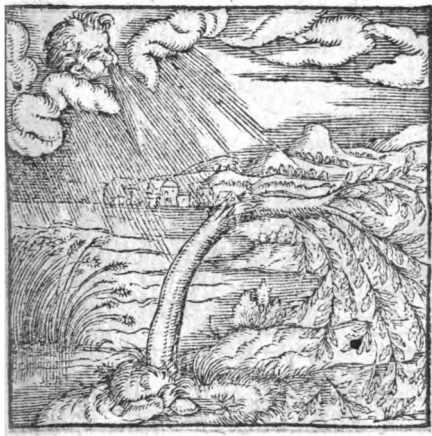
Deum & ama & time.

*Mysteriis addicta Memphis adeo pro sacra
Sphingem biforsem dedicanit, symbolum Dei.
Amato numen cen piis mite, ac placabile:
Rursus time, ut vindex inexorabile impiis.*

Eiſas viſa, ſive victrix animi æquitas.

Ad Victorem Giſelinum.

*is Borea: obnixas violento turbine sternit
Ornos: Arundo in fracta eandem despuat.
Victor patiens animus cedendo furori:
Insiste, Victor, hanc viam & re, & nomine.*

D

Biuium

Bivium virtutis & vitij.

Hinc luxu compta, inde situ horrida femina pugnant
 Alcidem in partes flectere quaque suas.
 Nititur inculta hinc inga scandere se duce Virtus,
 Hinc Vitium pronos mergere deliciis.

Deui

Deum odisse impudentiam.

Pernix accipiter, piscis, Nili incola dirus

Equus, quid ordine haerent?

Symbolon hoc loquitur Pharia tria verbula genti,

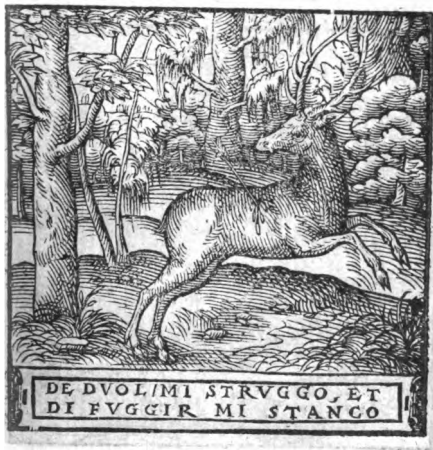
Deus odit impudentes.

Iræ malagma philosophia.

*Beulius Leo non fit aliud, quàm meruit
 Fadum flammimomam, qua rabies sana cadit.
 Silit rutilæ animas vel facibus luciferis
 Cælestis sophia, aut supplicij torculia.*

Hinc dolor, inde fuga, grauis.

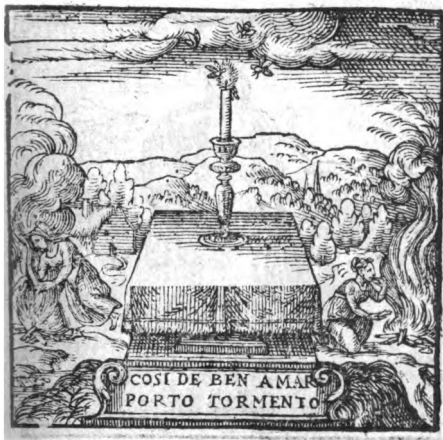
*Quid, Cerue, Cressa fixus arundine
Laxas habenas precipiti fuga?
Hac fors amantis, quem fuga concitat:
Mentem intus exest vulnus atrox nimis.*

Princeps ne cui aures seruas præbeat.

**Sublimem ere Iouis statnam, patula aure carentem,
 Sacrarat Minoia Creta.
 Principis est, regnum dextra moderantis habena,
 Servam ne eni commodat aures.**

Amoris ingenui tormentum.

En ut ignem facis cornu ca lumen
 Infilit culex protervus, ac necat se:
 Haud secus suos Amans misellus igneis
 Persequens, cunctem innoxiam, suumque funem.

D 4

Vxo-

Vxoriz virtutes.

Testudo premitur pedes, et anem dextra retentat;
 Vacat obstruendo dentium septo altera.
 Ne vaga discurses cominx, neu futilis esto;
 Ipsamque cura opum tuendarum adduces.

Nec

Nec igni; nec ferro cedit.

Bipennis hinc, fax inde vinum ignem vomens,
 Nexum adamante suo decussat annulum probè.
 Fortis animus, constansque victor omnium,
 Despuis intrepidus pericula & fauces cruce.

D S

Venter

Venter, pluma, Venus laudem fugienda sequenti.

Quò fugitina ruis, quémne auersata relinquis
 Gloria clara virum?
 Desero suffultum pluma, Venerisq; ministrum,
 Mancipiúmque gula.

Veritas

Veritas tempore reuelatur, diffidio
obruitur.

Quid penniger Saturne in anras virginem nudam rapis?
Quid feminarum cœtus aggesta obruit terra scrobem?
Speciem icantem Veritatem, Temporis natam, triplex
Obrutere pestis apparat; Lis, Invidia, Calumnia.

Discor-

Discordia exitialis.

Sanguineam quatiens hastam, caput horrida echidnis
 Folle focum subigit, flamma unde sumusq; exsilit.
 Exitiale parens animat discordia bellum,
 Improba lingua mali, caduq; seminarium est.

Can-

Candor ingenuus.

Exsortet saniem huculcerum atra musca:
 Mel dulce haurit apes thymo ex amaro.
 Doctos ingenuus decere candor,
 Obrectatio limidos putatur.

Animi

Animi scrinium servitus.

Luscinia veris nuntia,
 Mutescit inclusa canex.
 Est servitum scrinium animi,
 Linguamque vinclo prapedit.

Locu-

Locuples satellitium diuitum.

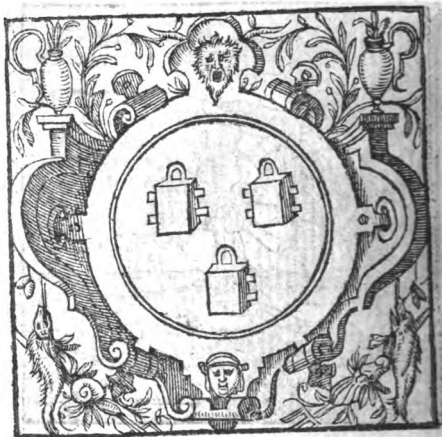

Et pilis horret, tractaque obserpit iuvis.
 Arquato, ac praefert agmine mille pedes.
 Ansati incedunt procures, glomerantque superbos
 Gressus; assequitur longa caterna comes.

AM.

Affiduitas duri victrix.

Ad Petrum Iunium filium.

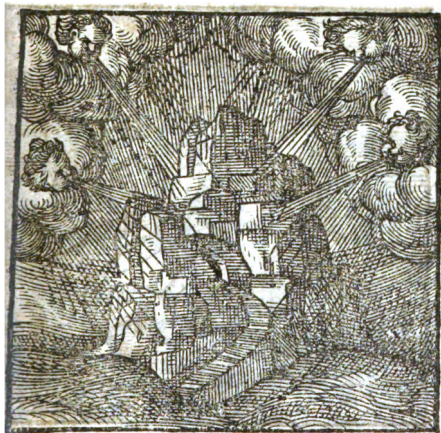

*Fistucas auro triplices, monumenta laboris
 Continui, semper Susia gens coluit.
 Affiduus labor, & solers industria, quid non
 Edomas: huic cedunt omnia, dura licet.*

Filio

Filio suo Petro Iunio.

*En tibi quas, fili, genitura confecto testes
Ceras, aucturas nomina apicilia.
Petram imitare iuuentus.*

*perne voluptates, iuuenis, constanter; ut iras
centorum, assultusque maris Marpesia cantes.
Tate, tuo lepidè ludens in nomine, dictas
symbolico elogio, in, Petram imitare Iuuentus.*

E

Penna

Pennæ gloria immortalis:

Ad Iacobum Blondelium.

Oculata, pennis fulta, sublimem vehens:
 Calamum aurea inter astra Fama collocat:
 Illustre claris surgit è scriptis desum,
 Feritque perpes vertice alta fidem.

Fuge, Tace, Quiesce.
FUGA AMERINENSIS

Ad Antonium à Burgh, virum ornatissimum.
FUGA AMERINENSIS

Quid monet, inde fugans celerans : hinc indice labra
supplicantes signans : hinc carpens ora desces ?
Be procul, doli exigam, fuge lano barones,
iun' am' placidum, nec cura silencia rompo.

AMERINENSIS FUGA. E. 2. Audi.

Audi, Tace, Fuge,

Ad Cornelium à Burgb, A. E.

Quid signant, pandens vanni instat latus antes,
 Hypocritae taciturni, infidias canis?
 Multa audire quidem, sed parè audire referre,
 Utq; tibi canes, prospiciendò, monent.

AD LECTOREM.

QVÆ ratio Athenienses olim monuit, ut cum pu-
 blicis exsecrationibus sancirent; ne quis ulli unquam via
 gnato indicium denegaret; ea nos quoq. adducti nonnihil
 peræ sumpsimus in Emblematum nostrorum origine,
 usque ostendendo: ita tamen, ut interea quàm mini-
 mus à vera eorum ratione & natura recederetur. Non
 enim ignoramus, eò plus venissetis, & gratia istiusmo-
 di scriptis accedere, quò ingenium acuitur magis; hoc est,
 ne suspensum diutius & sollicitum Lectoris animum te-
 neamus; maioresq. postea quàm intelligitur, cum voluptate
 & sui admirationem rapiunt: præsertim cum aptè subji-
 ctis, inuenta solidi quidē, præclari incynda obsecuti-
 va, quasi obtenta velox legunt. Itaque, etsi amicorum
 paucilli melius legentiam avidiusq. consilium, iri po-
 tuerunt, si unicuique symbala sua interpretatio statim
 obtingeretur: nos satius tamen esse indicium, ordi-
 nem planè diversum sequi: & alteram quasi operis par-
 tem ipsum facere commentarium; qui hæriolandi, con-
 standique palata prius in medio posita, aut bene indi-
 cibus deinde succinat, aut minus assequenibus facul-
 tatem intelligendi subministrat, ductorisq. vel, si ita pla-
 cet, interpretis dicere subeat. Idem de anigmatibus consi-
 derantem secuti sumus, in quibus ea quæ ibi præfati sumus,
 erantem facile expedient. Vale.

M O M V S reprehensionis conuictique Deus apud priscos fuit habitus, quando etiam vitis morbisque, & multis etiam pestibus super illi præfecerunt nomina. Hunc Hesiodus poeta in Theogonia Noctis filium prodidit, absque genitore: quo fit ut nonnulli secuti fidem editionis Venæ longe omnium mendosissimæ, lapsi sint, Somnum parentem illi attribuentes. Erroris occasionem dedit vox, *ὄνι*, quæ, nemini, significat, eamque lectionem interpretes Græci agnoscunt, & sequuntur: cum alij legisse videantur, *ὄνι*, id est, cui, ut referatur ad somnum, non animaduertentes, quod hunc Noctæ editum fuisse dixerit, quodque incestum matris cum filio inuēctum sit. Cur autem fabuletur Noctis filium Momum, sine patre; hæc mihi perspexisse rationem videor, cum quod viri trigatorum altissima ignorantia atque errorum caligine versetur, & luce ingenij defectus, studioque aliena reprehendi nihil ipse rectum gignat, sed emissis oculis aliena peruideat: cum quod ex occulta & abdita ratione illa carpendi libido nascatur. Sine patre verò, quod incerto auctore & è vulgo plerumque oritur istud reprehendi calumniandi que studium; quomodo vulgo conceptos dicimus, qui certum patrem demonstrare non possunt. Ob superiorem rationem etiam fuscam, & coloris mustelini faciem pictura illi tribuit, additis nigris & dentibus & unguitibus, qui maledicentia

tia

tie-symbola sunt, iuxta illud Epigrammatarij:

Negros contorsit linidus unguis.

Idem alatus pingitur; quod reprehensione, ac maledictis nihil perniciosius, quæ facillimè emittuntur, citissimè excipiuntur, & quaquaversum latissimè diffunduntur, ut sensit Cicero pro Plancio. quò spectat & Alcani versus:

Μάμμη λαιψήσας ἐξίφρυγας πτερυγας, id est,

Pernices Momipennas effugerat unus.

Epigrammata Græca Momum effigiant senem subiecta manu fulcientem calua tempora; quæ species innuit senile plerunque esse reprehendendi vitium; eoque morbo laborantes virilitigatores, cogitabundorum more, meditari semper accomminisci quod carpant. Adiungo illi & Invidiam individuan comitem: hoc consilio, quò æmulatio ferme accendat foueatque istud vitium. Fabula notissima est ex Luciani Hermotimo defectis, quam compendio recensebo. Nata inter Palladem, Neptunum, & Vulcanum contentione, quis utilius opus monstraret; Neptunus taurum, siue, ut alij, equum velut arationi vecturæque accommodum in primis animal in medium statuit: Pallas domicilium ostendit, cuius usus contra iniurias aëris omnes inserviret: Vulcanus fictum hominem pro facili præstantissimo opere exhibuit. Delectus arbiter Momus, præter alia quæ carpsit, causatus fuit in hominis opificio præteritos fuisse ab artifice clathros, seu

fenestellas, pectoris parieti inferendos; per quos, ne quid occultum lateat intrus, introspecti possit. Idem etiam Veneris sandalium, ut argutum nimis atque loquax, calumniatus fuisse legitur. Porro nihil in vita mortalium tam numeris omnibus absolutum, tam doctum, tam recte factum inuenias, quod non innatus Momis quibusdam calumniandi & carpendi morbus conuellar, aut saltem incessat: adeo proclivius fuit sæculis omnibus *μωμίζεν ἢ μωμίζεν*, id est, Momum quam minimum agere. Itaque tum hunc ad sensum refertur Emblemata, quod reprehensioni obnoxia sint omnia: tum etiam ad id quod prudentissime doctissimeque dictum à Socrate memorat Virruuius: oportuisse hominum pectora fenestrata & aperta esse, ne occultos haberent animorum sensus; sed ad considerandum parentes: siquidem corde nihil sinuosius, nihil insidiosius fabricata est natura, ut solius Dei sit, sensus & cogitata hominis inspicere atque pernosse.

Pictura. Senex pingatur caluus, colore fusco, liuidis dētibz vnguibusque, alis supra humeros exstantibus, læua caput sustentans cogitabundi in morem, dextræ indice extento versus effigiem quandam hominis, clathratum pectus habentem: adstent procul Pallas cum domicilio: Neptunus cum equo: proximè illum Vulcanus eum homine suo, ita ut simulachrum hominis clathratum diuersum sit ab homine Vulcani, velut Momo desi-

designante, talem oportuisse fingi. Quod ad
 picturam Deorum attinet, ita semel statuo: Ne-
 ptunus nudus pingatur, capillitio cæruleo, altera
 tridentem complexus, altera manu equum ha-
 bena tenens, pede delphinum premens. Vulca-
 nus atro colore ut faber, rugosus propter assiduos
 ad incudem labores, læva malleum tenens, dex-
 tra hominem à se fictum monstrans, clau-
 dus, capite præferens pileum cæruleum, cuius-
 modi fermè figura spectatur Ducis Veneti tiara,
 Palladis effigiem dabo. Emblemate 15.

Emblema 11.

*Carmen est Heroicum cum dimetro Iambico,
 quale illud Horatii;*

Nox erat, & cælo fulgebat Iuna sereno.

Inter minora fidera.

S v s animal est infestissimum Elephanto, vs-
 que adeo ut vel solo illius stridore atque grunni-
 tu audito, immanis illa bellua in fugam agatur;
 id quod hostilia tela facere nequirent: unde in-
 fultum illud Mahometi, plani & impostoris per-
 ditissimi commentum, risum quibusvis commo-
 uere possit, prodentis olim diluvij tempore in arca
 Noæ suam elephanti sterquilinosæ genituræ suæ
 originem acceptam referre, ut ex eius fimo ena-
 tum. Sed ut hoc ridiculum, quippe ab homine
 rerum naturæ ignaro proditum; ita illud confir-
 mat auctorum vnanimis consensus: si quidem
 præter Plinium, Orum, Zoroastrem, Senecam,

E 5

Aelia-

Ælianus libro De animantibus primo, suis stridore minimo terri elephantum locuples testis est: qua ratione cognita Romani commissi cum Pyrrho Epirotarum rege prælio, victores exstiter; cum elephantes eius regis obiectis suis in fugam compulissent. Memorabile adeo est nec silentio obliuerandum, quod à Megarensis factum præditur, eodem auctore lib. 16. cap. 36. quod cum ea urbs arctissima obsidione ab Antipatro Macedone pressa, acerrimè oppugnaretur; oppidani sues liquida pice perlitos prius, admotaque flamma succensos in hostilem exercitum immisere; qui depascente iam illorum corpora incendio, late grassantes, ac horribili stridore in confertum elephantorum agmen delati, bellas velut in rabiem concitas disturbatis ordinibus in fugam verterant. Huc faciunt verba historici, quæ nobis integra seruant Suidas in hunc sensum; E vestigio appensa de turri sue, periculum quod ab elephate ingruerat, cuitarunt. siquidem atrocem grunnitum cum mox edidisset suspensus porcus, elephas id non ferens inhorruit. Illud verò tanquam controuersum ambigi potest, natiuitate sit quoddam atque intestinum inter hæc animalia dissidium, cuius causa mortalium ingentis sit incognita; an quod raucum illum stridorem, vocemque auribus asperam natura exhorrescant: cuius rei gnari, qui pullos elephantum educant, iam inde à primis annis sues adhibent,

vent, ut a foetudine paulatim mali illud vincant.
D. Amb. in Hexaëmero videtur istud referre ad
 prerogativam quandam à natura singulis ani-
 mantibus donatam. Suis aptissime comparan-
 tur non insulsi modo, & à Minerva alieni ho-
 mines; verum vel maxime lingulae; & à rabie
 non male dicti rabulae, qui caelum terras noscent:
 Item parasti, quibus similiter, ut suis, anima
 pro sale dara videri potest: quod olim venuste di-
 xit Cleanthes: qui omnes si à regis exsularent,
 rectius cum rebus humanis ageretur. Pictura
 pollic elephantem aucto capite, & crispata pro-
 natuscide fastidiosum: Suam contra elephantem im-
 padenter obstitentem; ac retracto sictu grunni-
 tum indententem.

Emblema III.

EMBLEMA III. Hic f. Hor, ab Illustrissimo Car-
 dinali Granellano ANTONIO PERENOTTO
 usurpatum, elegans cum primis, & illustri labo-
 rum eius, virtutumque heroicarum assecla, recte-
 que factorum comite Gloria dignissimum. Vide-
 tur autem heros ille, cum omni posteritate nomi-
 nis sui memoriam qui adaequavit, innuere vo-
 luisse, ingentes, ne dicam perpetuos esse exan-
 tiabos labores, Herculis viro, ei qui aspirat ad am-
 plissimum illud Virtutis premium, Gloriam vi-
 delicet, quae concors est & consentiens bonorum
 recte indicantium atque incorrupta laus, eaque
 petennis; quae cum vitae brevitatem, tum iuges
 laborum

laborum periculorumque molestias sempiterna posteritatis commemoratione solatur, hominibusque per suos veluti gradus ab humo in cælum adscensum præbet; usque adeo illa altissimi cuiusque & optimi animum noctes diesque extimulat, accendit, atque concitat, ut per labores ad honestissimum illum veræ virtutis fructum, eundemque immortalem pervadat: (nimium exultat hinc popularis illa fama, adumbrata quædam illius imago.) Sic ante Salaminem ipsam à mari obrutum iri hariolatur non falsus Cicero, quàm Salamini tropæi, quod Themistocles crexerat, memoriam: priusque Longstra Bæotiz funditus interitura, quàm Longstriga victoriæ duce Epaminonda partæ gloriam. Neque verò huius loci est aut temporis, effusioribus habenis in istius herois labores, atque inde natam mox gloriam prouchi; cum singularibus ea commentariis debeantur. Pictura autem passim obuia est, vbi ligonem, qui fodiat orbem terrarum, anguis mordicus suam caudam ore tenens circumplectitur: eumque ipsam serpētem laurea corolla medium ambir.

Emblema . IIII.

Carmen est Asclepiadeum monocolon, quale est illud Horatii:

Mæcenas atavis edite regibus.

NATIVVM dissidium atque internecium bellum esse Feli cum fugace Muriam gente, usque

que adeo vt etiam cinere eius animalis diluto fugari abigique mures sit proditum, nemo est qui ignorat: nimirum à natura doctam videmus, suspensis alto silentio vestigiis, occultoque speculatu, & certo eandem quam vibrat libramine, in musculos exsistere: vt nute inuicem ac superuacuas sim collocaturus operâ, si in rectissima disortis esse velim. Monet autem symbolum, cuius enigmâ Suidas, nimia licentia & impunitate proposita inolescere homines. Merus supplicij sceleratos in officio continet: quo amoto aut negligentius obito, inest ferocia & sceleratè agendi libido. Verissime dictum est in Miloniana, maximam illecebram esse peccandi, impunitatis spem. Pictura postulat geminas muscululas, quibus inclusæ sunt fides, munus agminis libere choreas circumquaque ducente.

Emblema VI.

No n hic de ea vigilia nobis sermo est, quam toto triennio passus fuisse legimus immortalis ille omnium scriptis Mæcenâs, qui Summi molitrem hostis potuit libaminibus, nullis victimis flectere: sed de ea quæ Demosthenem doryphorum & principem oratorum fecit, quæ antelucanas laborum operas præstitero magnæ cum ambitione confueuerat. Sed de ea quæ Iulianus Imperator noctes dissipatus suis in triplicia officia, quæ tamen nimirum, Reipub. & Musarum: sed de ea quæ Alexander Magnus subiecta brachio ænea con-

eha; tinnitu complosæ peluis, vbi pilam argen-
 team manu tractatam remiserant, nerui sopore
 laxati, cuiusmodi solebat. Sed de eaquam reuera
 vitam vocat Plinius; quæ in iis præcipue viget,
 in quibus animus iniquis opere pascitur; id quod
 de te dici patiemibus auribus non abneſ. Vigili-
 vigilantissime; qua duce tot provinciarum com-
 munitas aſidue inuigilaſti, hæcenus non sine vale-
 tudinis diſpendio; quæ tot iam annis magna cum
 laude Præſidem conſilij egiſti, patraq; immor-
 tali gloria tibi tuſque eam facere præluxiſti, cuius
 nunquam intermoriturus ſis fulgor, eodem quo
 orbis terrarum, reſmiſe inſeſus. Proinde, qui
 veræ gloriæ amore ducimur, id nos ope ſumma
 contendere decet, ne & R. ipſi & in commune con-
 ſulendo, reſtentur nos pluribus, horis, &
 fomno temporis furi, aut (vt Aſiſton aſebat) pub-
 licanæ mediæ vitæ partem interuerti, porcio-
 nem deduxiſſe. Frugi namque temporis cum lau-
 de diſpoſitatores, à morte etiam fax immortalis,
 veræ virtutis aſſectus gloria nunquam extinguen-
 da comitatur. Symbolum Vigiliæ, vulgatiſſimum
 impingendum erit; quo tunc liber expreſſus, dili-
 gentiæ, illine elephanta temporis parce adme-
 ritendi argumento, atque horum in medio lyth-
 mæ cum ardente face, poſthumæ gloriæ teſti-
 monio; Libitina impoſita ſimul omnia expri-
 menda venient.

Emble-

Emblema VI.

*Hexametrum est carmen cum Dactylico Simonideo,
pentametro acatalectico, quale memoratur*

illud à Sexuio Honorato

Parthenopaus erat puer Arcadæ decensq;

PAUSANIA S. in Atticis scribit Athenis de-
flare Pacis simulachrum, Plutum filium gestan-
tis: quod iterum repetit in Beroiciis ingeniosè
fabrefactum à Cephisodoro statuario scribens.
Est autem Plutus siue Pluto diuitiarum deus:
quanquam diuersissimos hos esse annotat Lilius
Gyraldus, manifesti erroris conuictus vel ipso
Pausania indice: apud quem priore loco Πλού-
τωνα legas; posteriore Πάνα, eodem sensu:
Siquidem Plutonem idco præfecit diuinis anti-
quitas, quod ex iniis terræ visceribus, imò ab ipsis
inferis petantur opes. Non absimili ratione The-
bis primaria Beroiæ vrbe, Fortunæ statuam po-
sitam legimus apud eundem auctorem, Plutem
puerum gestantis, innuere volente artifice; For-
tunam matrem esse aut alumnam diuitiarum.
Quod ad picturam attinet: Pax femina pingitur
nitido vultu; adpectu pulchra, volensq; totolla
redimira, læua Amalthææ cornu omni fructuum
genere redondans, dextra Plutum puerum te-
nens, clauso symbolo, quod non è bello, sed benefi-
cio pacis crescant opes. Plutus autem puer: pingi-
tur voluer, aureus totus, oculos, teste Philo-
strato in Imaginibus: nam cæci Pluti significa-
tio, vt

io, ut ominosior, ab hoc loco excludenda est.

Emblema VII.

PELECANVM, quem à rostri magnitudine
πέλεκτος nominat auctor *ισίδωρ* anonymus, a-
 uem paludibus Aegypti peculiarem tradit, prolis
 suae amantissimam, quae pullos suos pro-
 ternuam atque impietatem merita morte ulta,
 mox facti poenitens, pertuso latere suo, pullos
 mortuos vitali sanguine, quo animantur, irrorat.
 quod ipsum praeter Isidorum commemorat D.
 Hieronymus, non eadem tamen fide; quippe
 qui pullis à serpentibus enectis id officij prae-
 stari dicant, cum ille ad iniuriam parenti illatam
 hoc referat. Nihil virum ingenuè litteratum ma-
 gis addebet, quam citra omnem dissimulationem
 nihil occultum premere, quod vlti & commode
 esse queat; ita se suasque operas commodare, ut
 appareat effusum benignitatis sinum nulli, nisi
 in prorsus à Gratiarum limine peregrinus ille sit,
 claudere velle. Callimachus Hecalen *φιλὰς κόρας*
καὶ τὸν εἰς ὅ habuisse testatur. Cimonis Athe-
 nien-sis ades Laeidis suis patere: Musarum fo-
 rtes tempore portae etiam, proverbio teste, inno-
 cunctunt: Vir & iustitiae & humanitatis artibus im-
 probatus, ut illic, ita hic quod amuletur: gnaviter,
 inuenit ut nedum benignitate priuatum com-
 modulus sit; sed & officiis publicis, ut Reipub. litera-
 riae, ut patriae, ut amicis, ut viris bonis pro-
 sit. Is utaque penetralia rimatur sua, nihil abscondit,
 ingenij

ingenij dotes; quæ varias ad res à munificentissimo bonorum largitore Deo, vnicuique tribuitur, non modo non supprimit, sed elatam in lucem profert, totum si denique effundit. Talem e, floppere Iureconsultorum coryphæ, præstas omni patriæ; talem amici agnoscunt, talem Respublica literaria sensit: & nisi concatenatorum ab eorum, totum illud Mæsis sacrum, interpellatum, citharus, Principum curis inuoluisse, loculetius sentiret, immortalibus fecundissimi ingenij fructibus fruituta. Picturæ ratio notior est, iam ut in ea operam collocem explicanda.

Emblema VIII.

armon est Choriambicum, Callimachium, constans tetrametre & amphibrachyo sine bac-
chios quoque est illud:

impotens Mers genitor Romulida, te venias precamur.

P A S T I N A C A ispisces est, quem Græci *παρα*, interpretes plerique omnes Turturem peram appellant: Hollandis nostratibus, abcata iaculi in modum cauda, *pylstaert* nominatur. huius radius (aculeum ita vocat Plinius) lethalem præsentancique veneni vim habet, boris quantumvis ramolæ, ac vegetæ, & nissimo frondium virore florentis caudici innox folia defluere faciat: quo amisso hortensius quoque celeritè exarescit, neque post sideratæ, atque è solis immenso ardo-

F. , re, so-

res, foliisque squalore exsiccatæ arbor sit similis.
Plinius lib. 9. cap. 48. & lib. 32. cap. 2. huiusce
rei fidem facit, nullam usquam execrabilius ve-
nenum esse asserens, quàm sit radius in cauda
pastinacæ emiciens, qui radici infixus arbores ne-
cet. hoc telo patrem Vlysses interemit Telego-
nus, accepto à Circe matre exitij iudicio: quam
rem graphice describit Oppianus in Halieuticis,
in hanc fœmè sententiam utrunque versibus à
me expressam:

*Nel Trigonis illo radio exitialis usquam est:
Marta non tela, aut nigri qua lacte veneni
Spicula Achamenidum tinxis gens aspera bello:
Vbere stet quamvis fœtu, & frondentibus arbor
Luxuries ramis, veròque vivescat honore;
Vulnere si tristi radicem pupxoris inani,
Mox labat omnis honos, coma defluit, ipsa decorẽ
Exnit hinc viridem crudeli saucia tabe.*

Non minus præsens virus habet exitialis ac pe-
stifera delatoris lingua; quæ florescentes dignitati-
bus euertere, fortunisque omnibus exutos, ad in-
citas redigere potest. Pingatur itaq; prius florens,
eiusque trunco affixa adhuc pastinaca: sed in-
ut radius ille, de quo diximus, caudici impressus
clare videri queat.

Emblema XX.
*Carmen est Heroicum Archilachia tetrametro ca-
talectico comitatum.*

PLUTARCHVS in libro, quem De silenti-

Pythiæ oraculis scripsit; commemorat Cō-
 hi in Oeco (quod ædificium à Cypseloty-
 io consecratum fuerat) inter templi anathe-
 a exstirisse Palmam æneam, cuius ad radices
 ulpæ viscebantur ranæ & natrices; hyæos vo-
 . Emblemate isto, tametsi ad diuersum sen-
 ibi torqueatur à Diogeniano, innui existi-
 à vitiligatoribus (libenter enim Catoniana
 cum Plinio vtor) obstreperis ac maledicis
 dorum linguis, exitiali veneno armatis, im-
 illorum vitas, qui non obliqua, sed recta ra-
 : ad dignitates rerumque fastigia emergunt,
 niles Rufini, Eutropij, eiusque farinæ alio-
 pravis artibus diuitias & honores aucupan-
 : quorū conatus omnes cō tendunt, vt euer-
 ortunis omnibus exuant probos & inno-
 s homines, cuius isti innocentia sua freti, ca-
 iatorum latratus & inuidorum molimina
 nes facile despuant. Palma ardua, primæ-
 obilitatis arbor est, onerumque grauium vi-
 frondibus nunquam vidua; quæ opibus ho-
 usque pollentes aptissimè exprimit: cuius
 ices posite visentur ranæ (quarum caeca il-
 dlosa coarctatio nulli ignota, calumniatorum
 cationem haud dubiam habet) & hyæi,
 serpentium veneno inferiores, si Plinio
 us: per quos virulentus inuidorum alie-
 mām incessentium sibilus denotatur.

Emblema x.

Logocedionum Archilochium, Ithyphallicum Marini

Plotius nominat, cuiusmodi est illud Flacci:

Soluitur acris hyems grata vice veris & Fauoni,

Trahuntque siccas machinæ carinas.

P. L. N. G. A. T. V. R. Leoqtiosè recubans in gramine non procul ab armento pascente, raptæ prædæ mordicus inharrens; ita enim solet ex omni numero, quantumvis ingenti fame stimuletur, vnum pecus dissipere comedendum: adstet illi Canis limis feram suspectans, & prædam ingratæ (quod dicitur) oculis frustra deuorans. Symbolum optimè quadrat in heredipetas, qui alienis fungibus inhiant, & per mortes incerta spe bona aliena captant, sæpius delusi, vt iuuenis ille apud Lucianum in dialogis, quem mors inopina antefenem, cuius funeri propter summas opes imminēbat, rapuerat. Competit & in quosuis, qui ambitu tenentur, & sacerdotia aut honores ab aliis possessos venantur.

Emblema xi.

M E M O R I A E proditum est à Diodoro Siculo Bibliothecæ decimoseptimo, & à **Q. Curtio**, Tyrioseximia religione coluisse Apollinem: cuius numen sibi tutelare vt propitiarent, sibi quē modis omnibus conciliarent, tempore obsidionis quam grauem & funestam ab Alexandro Magni experti sunt, simulacrum eius Dei aurea catenabasi columnæ, cui insisterat, alligasse, vt ille scri

his; aut vtrater, aræ Herculis vinculum illud in-
 scruiſſe, velut illo Deo Apollinem retenturos. Si-
 militer Pausanias in Laconicis refert, peruectum
 Sparta exſtare ſimulachrum Martis compedibus
 irretiti, quo vinculo proprium ſibi ac Reipublicæ
 perpetuum bellatorem illum Deum, nec vnquam
 ſuæ vrbiſ defectorem futurum, velut in peculio
 obligatum, voluerunt. Neque alioſum Victo-
 riam deam, cui pennas dedit, volucremque ſin-
 xit antiquitas, ~~ſed~~ inuoluerem, aliſque or-
 bam & fano & ſtatua decorarent Athenienſes,
 augurantes perennem iſſis fore Deæ præſen-
 tiam, negatiſ illi aliſ quibus auolaret. Gentili-
 tatiſ deliræ ſomnium iſtud fuit, nimis quàm ſu-
 perſtitioſum, exiſtimantiſ quali quali honoris
 obſequiique lenocinio, Deum in veta noſtra,
 eaſque perfunctoria & inutilia pellici, ad modum
 pueritiæ, quæ crepundiis deliniri capiſq. ſolet; at-
 que ita in ordinem cogi poſſe. Quare ſtultum eſt,
 ne dicam impium ac profanum, putare diuinum
 numen toti mortalitati iuuandæ comparatum,
 tam puſillum eſſe & otioſum, vt palpationibus
 tantum non noſtris ac veluti poppyſmiſ titillatio-
 nibusque cedat & expugnetur. Pingantur tres iſti
 dii ſeorſum in templis concameratiſ. Apollo ca-
 rena aurea columnæ alligatuſ: cætera peculiaria
 indicia Fulgentiuſ & Cornutuſ iſta tradunt; nem-
 pe vt pingatur iuueniſ, imberbiſ, capillo promiſ-
 ſo aureoque, laureo ſetto redimituſ, cum arcu &

sagittis in dextra, citharam tenens læua, cum Cor-
uo aut illi sacra adstante. Mars sit compedibus
vinctus, alioqui loricatedus, galeatus, pugione ac-
cinctus, flagellum manu tenens, vt Albericus
philosophus scribit; altera clypeum, nudo pecto-
re, vt Isidoro placet, cum lupo animali ipsi sacro,
aut gallo, secundum alios. Victoria, quam apre-
ron, id est inuolucrum dixerunt Athenienses, pin-
gatur sine alis, virago, vt solet, dextra manu pu-
nicum malum tenens, læua cassidem: nam hac
specie colebatur Athenis, vt Heliodori testimo-
nio confirmat Harpocratio: posteri deinde scul-
ptores alas illi iunxerunt, nimirum Bubali pater
Anthermus; aut, vti Aristophanis scholiastes vult,
Aglaophon Thasius pictor; quam alis aureis or-
nat Comicus Aristophanes illo versiculo:

Αυτήν πέννις ἴσιν ἀνέβηται θεοῦτις,
Mox aureis pennis volat Victoria. Exstitit & Ro-
mæ simulachrum Victoriæ alis viduum, quæ ce-
liustactæ defluerant; in quod Pompeij titulo
epigramma legitur, in hanc sententiam:

Roma caput rerum, nunquam tua gloria obibit:
Nam victrix Dea te haud deseret inuolucris.

Emblema XLI.

*Carmen est hexametrum, cui associatur Alcmanium,
constans trimetro brachycatalectico, ut est illud:
Spernis decoræ virginis toros.*

S P A R T A B in templo Veneris armatæ con-
signationem fuisse extructam, quæ Veneris co-
gnomen

mento Morphus, à forma (vt apparet) dictus,
 infuefat sacra, memorat in Laconicis
 auras: simulacrum erat ex cedro factum, se-
 is habitu, compedibus victæ, caput obnu-
 t flammeo, siue calyptra; addit Tyndareum
 curatorem patrem pedicas illas adiungi cura-
 fidei symbolo, quam maritis deberent vxo-
 ritissimam: tamen illius infelicitas in filia
 prostitutæ pudicitie macula famosis, à Ste-
 ro Lyrico prodita, sacrisque decantata est.
 compedes indissolubilis vinculi coniugalis
 tissimi amoris significatione habent. Flammæ
 vero (quod tutum est capitis velamen,
 & pudoris argumento capiti imponitur; &
 omnis ergo, cœu connubij indissolubilis
 de pudore declarat Claudianus in raptu Pro-
 næ, ibi:

ammæ sollicitum praelatura pudorem.
 cantus Pharsalidos lib. 2.

rimidum nupta leuiter tectura pudorem
ta demissos velarunt flammei vultus.

num confirmat flammei vsus assiduus flammæ
 vxori, cui dibortium facere nulla ratione
 permittebant. Sedens autem merito pingi-
 agæ Veneris odium insinuans. Pingatur
 subfello infidens, pedicis constricta, vul-
 nereo obrecto, nuda, dextra Cupidinem
 em complexa, sinistra tris mala aurea fe-
 stent illi geminæ columbæ, ades illi sacra,
 Cothu-

Corouto teste, cum propter puritatem, tum propter illices blanditias, quarum iudicium facit frequens harum auium suauitatio: nihil autem magis deesse honestam matronam, quam velatam conspici, vult D. Clemens Alexandrinus, exemplo Creusæ vxoris, Acacæ, quæ ardente iam patri nondum abiecerat curam velaminis.

Emblema XIII.

Carmen est Supplicum prapostum Glyconio, quale illud Boëtij:

Cum polo Phœbus roseis quadrigis

Lucem spargere coeperit.

SYNOPSIS libro de Regno administrando ad Arcadium, vel, uti Nicephorus vult, ad Theodosium iuniorem scripto, negans in viribus solis positam esse felicitatem principis: eam prædicat esse absolutam omnibus numeris vitam, quæ potentiam prudentiæ consociat, quæ res coniunctæ robur inexpugnabile conciliant; disiunctæ verò inualidum & inutile: quando videlicet aut robur prudentia sit destitutum, aut prudentia viribus defecta. Quapropter, inquit, sapientes Ægyptios in hoc sum admiratus frequenter, qui geminum Mercurij simulachrum simul constituunt: alterum iuuenta florentis, alterum maturo senio veperandi: volentes innuere, cum qui rectè Rempublicam aut regnum sit administraturus, coniunctam cum prudentia fortitudinem habere debere, quasi alterutrum inutile sit absque alterius

op. Neq. alia de caussa Sphinx apud illos pro re-
plorum toribus posita vultus, & quæ sequuntur
infra XL I. emblemare recitata. Huc spectat
Hor. illud lib. 3. Ode 4.

Vs consili expers mole ruit sua.

Vim temperatam Dyr quoque prouehunt

In maius; iidem odere vires

Omne nefas animo mouentes.

Eandem sententiam comprobant Liberates ad De-
monicum scribens: Robur cum prudentia con-
iunctum prodest, quæ sine plus habenti incom-
modat. Quod ipsum & Milonis Crotoniata ex-
itus abundè docuit.

Emblema XIV.

*Hexametrum versum sequitur Aristophanium me-
trum tetrametro brachycatale ætico absolutum
seu Tetrametrum Colurum: ita namque à
Mario Plotio, cuius libellum de metric ali-
quando inuulgabimus, nominatur, quale est
illud:*

Marcet lucernæ, sol propinquat, non tam è vocas.

PYRAMIDES, quas otiosam ac stultam re-
gum Ægyptiorum pecuniæ ostentationem no-
minat Plinius, vastæ fuerunt & insanæ subtru-
ctionum moles, aliquot soli iugera complexæ,
partibus fermè quatuor angulorum lateribus ab
imo in acumen desinentes, sic dictæ, quod in ignis
speciem, in conum extenuentur, quarum fasti-
giata excelsitas paulatim gracilescens, ymbra

quoque consumit, ut præter Solinum Ammianus scribit libro 22. Fuisse eas regum Aegypti monumenta, & inter septem orbis miracula habitas tradit Geographus Strabo. Quæ verò inconcussa vel maxime, stabilissimæque inter omnes figuras figura quadrangula, Galeno teste, habetur, hinc est quod monarcharum aut regum fortunas huic comparari appositè credam: aut etiam constantis animi virum, qualem describit Q. Catulum Cicero, quem neque periculi tempestas, neque honoris aura potuit unquam de suo cursu, aut spe, aut metu dimouere. Priori rationi hedera aptè conuenit, utpote sese ipsa sustinere prorsumque serpere impotens, nō pedamenti adminiculo utatur, ac flagellis suam muniat imbecillitatem. talis est plebis ac minoris conditionis hominum status, quibus principum opes fulcramento sunt & ornamento. Neque posteriori rationi absonus est viuax & perennis huius plantæ viror: quippe cum magnanimi & fortis viri, qui humana omnia premit, & ad omnes casus infra, cum gerit animum, laus cum æternitate ceteris, perpetuò victura. Diuersa planè hīc ratio est hederæ arborem scandentis, ut quæ solet succum virēsq̃ illius omnes in se rapere ac demum enecare: quod in eos quadrat qui alienas opes sub titulo & prætextu patrocini in se corruant, atque emungunt. Aliter etiam Marcellinus lib. 15. hederæ comparisonem ad opulētos transtulit, apud

Impera-

Imperatorem delatos, qui præsidia potiorum pulsabant, iisdemque tanquam hederæ ex celsis arboribus ad hærentes, absolutionem precibus mercabantur. Sunt qui emblematis huius significationem calumniati, ad creandam principi cuidam viro, qui hoc symbolo vitur, invidiam, eius sensum aliò detorserunt; velut qui circumfessum tenuerit Galliarum Regem & hederæ instar circumplicatum, ne quis ad eum pateret aditus sine ipsius assensu. Sed istud quid aliud est, quam genuinum Emblematis sensum corrumpere atque pervertere, & animam illi adimere?

Emblema xv.

Heroicum cum Iambico, trimetro.

V P V P A. avis est cristata, plumis in capite instar cristæ plicatilis subrectis, quam Galli, *una kupe* appellant: Hanc scribit Orus, ubi senserit ex vuarum, quas appetit summo opere, esu nimio noxam se incurrisse, decerpta adianto herba, quam officinæ capillum Veneris nuncupant, mederi sibi, ramulūque eius herbæ ore circumfexerit, obambulare. Quibus temulentia valetudinem concussit atque labefactavit, ij abstinentiæ ramulo se lustrent. Qui affectibus violentis tyrannizant (ut voluit Plato) loris restibusque nos ultro citroque in diuersos motus trahentibus, obnoxij sunt; ij à diuinis placitis & verbo diuino remedium petant, & mentem, quæ passionibus illis animi turbidis, tanquam regina quæpiam impe-

iare

rare debet, obmuniant : quæ victoria primaria est & potissima, seipsum vincere.

Qui peccata sua ritè expiari cupiunt, lustrent se lachrymarum adspersione & immerisabili poenitudinis ramulo.

Emblema XVI.

Metrum hexametrum, cui subiungitur dactylicum Stesichorium, à Stesichora, cui familiare fuit, nomen sortitum, constans pentametro acatalexico; quale est illud à Servio Honorato recensitū:
 Marsya cede Deo, tua carmina flebis.

PINGATVR puerorū grex geminus, quorum altera pars bullas siue pompholygas è conchylio (in quo smegma, quem saponem dicimus, cum momento aquæ commistum sit) in aëra diffleret: altera easdem iridis in modum discolores & purpurascentes sectetur atque comprehendere studeat; sub quorum pedibus non malè subscribi possit diuerbium illud Italibus in ore frequens, ET TUTTO ABBRACCIO ET NULLA STRINGO. Nemo nescit, bulla nihil esse vanius, aut inanius, comparata illi iam olim caducæ mortalitatis vmbra. Itaque quadrabit aptissimè in eos qui diuersis artibus scientiisve animum adiciunt simul, varia in studia distracti; aut quæ pluribus muniis honoribusque simul inhiant; nec quacumq. tandem in re insatiabili animo nusquam satis facientes huc illuc nutant. hi namq. parum proficiunt, suaq. spe elusi sæpenumerò discedunt.

Emble-

Emblema XVII.

HIPPOTAMI impietatem immanem esse, monumentis litterarum proditum est à veteribus; adeò ut ne patri quidem, per quem vitæ usuram accepit, parcat: qua de re etiam alibi scripsi. At ciconiam serpentiam certissimum esse exitum nemo infitias iuerit, qui eam fongis colubris inuisam diei Virgilio didicerit: qua de causa necasse ciconiam capitalis noxæ fuit apud Thessalos, quod eorum regio prouenta serpentinâ abundaret, si Plinio credimus. Stepirum verò gestamen Regum, qui priscis sæculis indices erant causarum; ac proinde etiam iustitiæ dicatum fuit. Quo symbolo indicatur impietatem (quæ vitiorum omnium fundamentum est, & qua flagitia ac scelera omnia continentur) coercendam esse & vindicæ gladio castigandam, atque è medio tollendam, non secus quam à ciconiis solet serpentium genus. Res per se clara est.

Equo fluuiatili in dorso erigatur sceptrum, cui ciconia insistat.

Emblema XVIII.

Metrum est Archilochium acatalecticū, comitatum iambico Hipponactiq; cuiusmodi est illud Flacci:

Non ebur, neque aureum

Mea renidet in domo lacunar.

M V S T E L A M (inquit Plutarchus libro de Iside & Osiri) plerique arbitrantur & assitant per aurem initum pati atque concipere,

sed ore partum edere, natalium sermonis quādam similitudine. Anaxagoras, aliiq̃ue nonnulli physici prodiderunt Mustelam pariter & Ibin ore parere; teste Aristotele libro De generatione animalium tertio, cap. 6. quorum sententiam illic conuellit. Aristesas vt istud ipsum confirmat; ita paululum detorquet symboli explicationem, sic enim sonant eius verba: Mustela auribus concipit, quod ore parurit: itaque eius esu interdictum est Leuit. II. Iudæis; vt hoc symbolo insinuetur, perniciosissimum esse homini morem, quod, quæ auribus acceperit, eadem verbis exaggerans maioribus malis inuoluat.

Hugo Card. in superiorem Leuitici locum euariat nonnihil à prædicta opinione, siquidem mustelam marem ore generare; feminam aure concipere annotat. quā fideliter, ipse viderit. Orus etiam mustelum piscem huic cognominem ore parere scribit: similiter & Zetzes.

Huc allusum videtur à Lycophrone in Alexandra tenebrosissimo poemate, cum Medusam Gorgonem appellat: *ἡ δὲ γοργὸν γάλας*, id est, Mustelam inguliparam, velut collo puerperam, propter fabulam, quæ fingit Grysaorem & Pegasus e cernice eius exstitisse, truncato illius capite. Ad symbolum faciunt Epicteti verba admonentis à natura mortalibus vnicam datam esse linguam, aures geminas; vt loquendis audita duplo sint plura. Demonactis apud Lucianum documentum

est, auribus sapius quam lingua utendum. Epaminondas à Pindaro laudatur hoc nomine, quòd haut facile alter iuveniretur, qui plura sciret ac pauciora loqueretur. Picturæ ratio per se evidens est.

Emblema XIX.

Alcmanium est dactylicum tetrametrum hypercatalecticum, simile secundo Boëtij carmini, cuius initium:

Heu quàm præcipiti mersa profundo.

CROCODYLVS, cui à croci metu nomen est, exitiale malum, quadrupes, utroque elemento infestum & terra & flumine, linguæ expers, lentibus serratis, eorumque ordine pectinatim se stipante, maxilla inferiore immobili, unguibus manibus, cute adeò inuicta, ut ictus tormenti quonvis adactos eludat atque repercutiat; terrore metatur locuplato prædiuinatione quam & naturali providentia cum deligens, ad rem summus Nili auctus eo anno sit accessurus: quæ alibi incubat qua, quæ candida sunt anseris similia, hæc de Crocodilo ex Plinio lib. 8. R. 26. Solino cap. 45. Marcellino lib. 22. & Herodoti Euterpe. Addit Plutarchus libro de Iside, gyptios certum conicere Nili incrementi terminum ibi fore, ubi qua excluderit femina: nam in humido fouere nequeant Crocodili, & cui à fluminis alveo parere metuant, ita ex præsentunt naturæ tacito instinctu quod fu-

turum est, ut accesso fluvij in pariendo, incubandoque (quod alternis observant mas & femina) utantur, atque ira ova arida & inhumecta conseruent. Monemur prudenter rerum satagere, longéque antè consultare atque videre, quàm quid statuamus aut agamus.

Emblema xx:

Carmen est Phalacium à Phalaco inuentore sic nuncupatum, quod & hendecasyllabum à syllabarum numero: quale illud Martialis.

Vitam quæ faciunt beatiorē.

CICADA insectum est, quod rorem lambendo vivit, nec alterius alimonie indigum, cantu se oblectat. Pingi possunt plures cicadæ, quæ flosculos (qui ad ornatum varij pingantur) dehiscētes, & explicitos, rore madidos, aduolent ac depascant, à ceteris, qui etiamnum intra calyces suos siue alabastris abditii latent, abstineant. Qui sua sorte, licet exigua, contenti sunt, bonis presentibus fruuntur: liberali interim spe ducti, fore, ut aut industria aliquid adiiciat, aut principum liberalitate accedat, aut hereditas portum ostendat: quod omne lucro deputant, & veluti probe sibi feneratum prætereunt. Non dissonum hinc est Italicum hendecasyllabum:

Di, quæsto mi contento & meglio spero.

Emblema xxi.

INSIGNIVM vsus peruerustus est, quando Anubin & Macedona, Osiridis filios, armorum insignibus

in signibus vfos fuisse iam tum memoriæ prodidit Diodorus, canis exuuiæ alterum, lupi rostro alterum tanquam animalibus ab ipsorum natura non alienis. sic Tydeus apud Æschylum in clypeo depictum præfert cælum stellatum cum luna medium umbræ occupante: Hippomedon Typhonem fumoso ore efflantem: Parthenopæus Sphingem: Perseus Gorgonis colubri ferū caput; Veneris genitricis Iulius; alij Pegasos, Minotauras, Harpyias, Leones, Vrsos, Aquilas, Angues, Fuscinas: alius aliud. At gentis tuæ istud insigne aut symbolum, Sambuce doctissime, non otiosum ac iners aut inglorium existimo, in quo visuntur binæ græves (non sine causa Palamedis, vnius inter omnes Græcos solentissimi artium insignium inuentoris, aues puncupatæ) hinc pedibus laxum, firmitatis argumento; illinc cor, frontem & retinaculum omnium honestarum actionum, concorditer complexæ, rostrisque annulum aureum, ceu debitam sibi mercedem appetentes. Multiplex hinc cognitio animum simul præstringit: nam vti Græues altiuolæ sunt, nubila volatu tranantes; ita doctissimus quisque non humo assidet, sed mente cælestes etiam sedes adit, imò penetrat; neque id solum, verum etiam gloria æternitatis affectatrice sidera pulsat, & nubibus caput inserit. ædem etiam vigiles, quod noctu lapsam pede sustinent, vt oppressas somno, laxatis nervis, stressus cadentis lapidis expergefaciat, diligentia

summæ iudicium faciunt. Quam istarum auium
 sollertiam in exemplum rapuisse mihi videtur A-
 lexander Macedo, non abs re Magni nomen ade-
 ptus, qui globum argenteum brachio capiri sub-
 dito tantisper continebat (quoties lucubrandum
 illi erat) dum remisso nervorum tenore delap-
 sus, tinnitu pelvis subiectæ, somnum illi abru-
 pisset. Annulus verò (quem Promethei inuen-
 tum perperam, ut quo ipse Caucasus alligatus fue-
 rit, alij Lacedæmoniis falso attribuunt, quod fer-
 reus illis in usu fuisse legatur) in se recurrens &
 æternæ immortalitatis nunquam ullo sæculorum
 spatio finiendæ index esse meo quidem iudicio
 videtur. Quod si hariolari in re mihi obscura li-
 cebit, crediderim duorum coniunctissimorum
 fratrum operam præclaram Principi aliquando
 suo navatam, maxima constantis parique concor-
 dia, ista genti tuæ peperisse insignia, laudabiliore
 ratione, quàm cicatricum insignia Sallustianus
 ille commendavit, ut, quibus gloriæ infinitas, an-
 nuli opes, adamantis argumento à Principis libe-
 ralitate honestamentum ac decus accesserint. Effi-
 giationem quid attineat præscribere, cum per se
 ipsa è superioribus abundè elucescat.

Emblema XXII.

*Carmen Heroicum cū dactylico Alemanico tetra-
 metro acatalecticis, cuiusmodi est illud Boëtij:*
 Tunc me discussa liquerunt nocte tenebræ,
 Luninibusque prior cedit vigor.

ORVS Apollo qui Hieroglyphica scripsit, refert Leonem, vbi febricitarit (familiaris autem huic feræ morbus febris est, præsertim quartana, si Phileti, qui De animantibus Græcè scripsit carmine, credendum est) simia solere vesci, saluberrimæ escæ loco. Non repugnat Plinius, nisi quod morbi vim eleuans, ægritudinem fastidij tantum sentire dicit, in qua medetur sibi, gustato simiarum sanguine, quæ lasciuia immodica in rabiem cum agunt. Confirmat idem & Philostratus lib. De vita Apollonij tertio: Leones medicinæ gratia simiis insidiam scribens. Quin & Ælianus omnigenæ histeriæ lib. 1. cap. 9. ægrotanti leonem cetera remedia inutilia scribit, præter simiã, cuius esu pristinam valetudinem recuperet. Idem in libris De animalibus lib. 5. cap. 39. medelæ rationem & morbi discrimen distinctius his ferè verbis aperit: Leo, inquit, supra modum ingurgitato cibo, remedium quærit, aut à quiete abstinentiaque, aut simiam nactus deuorat, quo cibo alui proluuium excitatur, molestaq; saburra exoneratur. Simiis aptissime comparari possunt impostores, assentatores, & parasites, qui ad gratiam loquuntur, & principum auribus insidias faciunt: siquidem *δυσκολόγους* velut populares Simias vocat Aristophanes eos, qui plebi assentantur & obsecundant, quando & *παράσιτοι*, quod Simiari vocat, pro fallere Græca lingua vsurpat. est enim animal istud ad imitandum omnia dextrum &

habile. Tales autem pestes si quis aula exturbaret princeps, nã ille verè Augiæ stabulum repurget, & cum Hercule ac Constantino monstrorum domitor dici possit: hoc enim Aurelius Victor Constantino tribuit, qui aulicas illas pernicies, tineas soricesq. palatij appellare solebat, vt Anaxilaus opum vermes, quibus confectis & expulsis, ad incolumitatem rerum & sanitatem cuncta redire posse, non iniqua spes est.

Emblema XXIII.

Gyrillium metrum est, constans pentametro hypercataleptico, quale hoc:

Pulchra puella comas ambit sibi palmitibus.

PALMA Ægyptia Theophrasto à fructu Balanus dicta, arbor est magna, non recta, sed contorta, folio myrto simili: Dioscoridi (à quo pictura peti potest, expresso eius vno ramo) *πῦμα*, à succi copia cui in poculi vicem convertitur, & ab arcenda siti Adiplos quoq. vocata. Hæc priusquam maturuerit decerpta, sitim sedat: si matura sumatur, sensum intercipit, gressum præpedit, linguam retardat, & obsessis mentis ac corporis officiiis, ebrietatis visum imitatur, vt Solinus memorat cap. 45. **Memorabilem.** Admonet hoc symbolum curiosam & profundam divinarum rerum investigationem, eamque maturis iam fructibus factam, hoc est, ab iis qui mysteriorum omnium cognitionem absolutam se adeptos putant, periculosam esse: nam quò aliis nisi labo-

ram

rant arcana de Deo eiusque vniiformi Trinitate
 perferutari, hoc maioribus altioribusque tenebris
 involuuntur, & in diuinitatis abyssum inducta-
 bilem cōstunt. Simonides sapientiæ nomine
 percelebris olim rogatus ab Hierone Syracusa-
 rum rege, Deum vt sibi definiret, poposcit sibi
 diem vnum: postridie rogatus vt fidem exsolue-
 ret, bidui spatium petiit: cumque sæpius dierum
 numerum ingeminaret, atque Hieron admira-
 bundū eius facti rationem requireret, respondit
 sibi tanto intricatiorem obscurioremq. videri rem,
 quanto diutius cōsideraret. Quò spectasse Ægy-
 ptios sacerdotes puto, qui sonum tantum voca-
 litum litterarum inconditum accinebant, indican-
 tes se nulla ratione de Deo certi quid & explorati
 posse expromere. In hanc sententiam detorsit
 istud symbolum Hugo Beroaldus, non postremæ
 eruditionis Theologus, cum de Spiritu sancto
 aduersus Græcos disserturus, sic initio operis lo-
 quitur: Dum supremæ philosophiæ principium
 delibare aggredior, aquaticæ mihi videor testu-
 dini esse similis, quæ fretum tranare cupiat, stu-
 pore cogitatus obsidetur; mens tabescit; lingua
 tanquam Ægyptiam palmam, quæ apud Græ-
 cos Adiplos (malè enim Adiperos ibi legitur) vo-
 catur, gustaderit, retardatur. Appositè me hercu-
 le simbolo vsus vides, in explicanda prouinciæ,
 quam arduam aggrediebatur, difficultate: nam
 diuina natura ne angelicis quidem, nedum hu-

manis linguis enarrabilis est, aut comprehensibilis, ut D. Martialis Lemouicensis Episc. scribit in epist. ad Burdeg. quod ipsum & Plato non tacuit, Deum indictum & innominatum vocans, quem inuenisse haud sit facile; intellectu comprehendere, impossibile: aut, ut Hermes Trismegistus inquit, Deum mente complecti res est ardua; sed sermone enuntiare, impossibile. Huc spectat Iambus antiquissimus, quem ex ore Socratis fluxisse, lib. De recta Confess. memorat Iustinus martyr:

Ὅθεν ὁ ἀγνοούμενος τῶν θεῶν οὐκ ἔστι, id est, Rerum diuinarum nihil mortalibus exploratum est: quo inuinitur qualia sint diuina, non esse inquirendum scrupulosius. Præstat itaque immaturas palmulas, decerpere in sacra philosophia, quæ si marcent: quippe cum videamus sophos istos qui maturis frui se solos arbitrantur, arenibus faucibus, lingua impedita, ingenio hebescente ac caliginoso, gressuque malè nutabundo, in ea sursum ac deorsum iactari volutariq; & sapientem Aθανασij admonitionem sequamur, docentis lib. 3. aduers. Arrianos, curiosa & accurata persuasione potiorē esse fidem simplicem. Potest symbolum referri & ad captiosas spinosasque disciplinas, quæ cum fructu delibari possunt primoribus (quod dicitur) labiis; ita namque sitim reslinguere valent: in quibus tanquam ad Sireneos scopulos desiderere atque consensescere, id demum insanum est studium: nam ubi cō res venerit,

rit, Stupidi, cæci, dulciq̃ue veneno ebrij, argutiarum fuliginè audiētium oculos præstinguere gaudent, sed euanida; sanctissimæq̃ue disciplinæ nomen ementiuntur interim, vt luculentè differit Herodes Aticus apud Gellium, libr. 1. Neque malè vita aulica huic Adipso arbori comparari possit, quam aliquantisper sequi & degustasse ante maturitatem fuerit non inutile, sed cuius illice succo, vbi maturuerit, plenis faucibus imbui, in eaq̃ue non imemorari tantum, sed & immori, omnem nostri agnitionem oblitterat, mētē sanā exulcerat, fastu inflat, & Pallante (quem libertos suos nunquam alloquio dignatum scribit Tacitus libr. 13,) insolentiores reddit: nam ex infinitis vix vnum illic Euthereum inuenias, quem in Constaantij Imperatoris comitatu solum integrum fidei continentiaq̃ue cultorem existisse, Marcellinus commemorat libr. 16. A superiore, quam primo loco dixi, ratione non abludit fortasse quod refert Clemens Alexandrinus in Ægyptiorum sacrorum cærimoniis, post cantorem, qui principem locum obtinet, sequi Horoscopus flaminem, qui altera manu Horologium, altera Palmam symbola gerebat.

Emblema XXIII.

Carmen est hexametrum cum trimetro. Senariōve Iambico.

PROBITVM est à Plutarcho libro De Iside, Phidiam, clarissimi nominis statuarium, finxisse

Palladis simulachrum, pedibus prementis Draconem; & alterum Veneris apud Elæos, pede calcantis testudinem: argumento in illa custodiæ sui, quæ virginem deceat; in hac silentij curæque rei domesticæ, quæ matronam deceant. Draco autem appositæ Palladis (quam perpetuæ virginittis honore insigniuerunt poëtæ) pedibus substernitur, vt sedulam pudicitix, cui mille tenduntur insidiæ, curam virgini incumbere significetur; siquidem acerrima oculorum acie præstare Draco perhibetur: quo nomine thesauris omnibus custodiendis (inter quos aureo velleri, hortisque Hesperidum) eius operam assignauit antiquitas. Pingitur autem Minerva virginis specie, oculis acribus & glaucis, hastam dextra, elypeum læua tenens: cuius umbo Gorgonis anguicomæ caput præfert, veste ad talos vsque demissa, galea caput muniente, subiecto pedibus Dracone, cuius caput hastam attingat. ita enim ferè à Pausania in Atticis, & à Cornuto depingitur. Venus nuda pingatur, sermo myrteo redimita, intercurrentibus rosis, cæsto, hoc est, baltheo vario & pulcherrimo infra pectus ambiente, dextra tenens tria mala aurea, læua columbam, pedibus testudinem calcans. Symbolicè nuditate simplicitatem & apertum pectus vxoris demonstrari existimo: per columbam puritatem & blanditias: per aurea mala, casti amoris illicium: per cæstum, coniunctionem deuinctionemque animorum: per testudinem, & silen-

silentium & anxiam rei familiaris curam; quippe eum summo filētio ingrediatur testudo, domumque suam semper secum circumferat, vnde domiportam dixi, ex Ciceronis libro de Divinatione secundo, vbi veteris poētæ versum commemorat, ænigmaticè testudinem circumscribentis, Terrigenam, herbigradam, domiportam, sanguine cassam.

Emblema xxv.

H A E C germana est & vna medici Icon, quæ quia propter concisam breuitatem obscurior est & intricatior, libuit eam per dialogismum reddere prolixius pluribus versibus; vt explicatiùs singula paterent.

*Qui Deus es? Phœbo satus atq. Coronide habes cur
Sceptrum? agris vt rex impero. quid resides?*

*Sit sedato animo medicus. quid verticem inumbrat
Laurea? perpes enim vixit ab arte decus.*

Nodoso baculo quid nitere? difficilem artem

Id notat. hinc cur stat Gallus, & inde Draco?

Cura vigil medicum decet ac custodia. quid vult

Sub pedibus Canis? hoc symbolon est fidei.

Quidve tegit mentum propexa incanâque barba?

Longa atas firmat iudiciam atque fidem.

Aesculapius Apollinis ex nympha Coronide filius, in deorum numerum olim receptus fuit, quoniam rudem adhuc & vulgarem medicinæ scientiam paulò subtiliùs excoluisset, vt Cornelius Cels. ait; quanquam Trismegistus, interprete

Appuleio, medicinæ repertorem falsò nominat. Huius simulachrum variis modis effigiauit antiquitas: nam apud Sicyonios imberbem stetisse, altera manu sceptrum; altera pineam nucem obinentem, memorat in Corinthiacis Pausanias. in eadem historia refert à Thrasymede Pario exsculptum fuisse Aesculapium in solio sedentem, baculum tenentem manu, altera caput draconis mulcentem, cum accubante cane. Consentit in multis & Festus Pompeius, lauream insuper illi attribuens. Ego collectis symbolis omnibus, & quasi in vnam (quod dicitur) Myconum coniectis, talem fermè medici siue Aesculapij iconem confluxi. Virum grauem pinxero, barbatur, throno insidentem, laureatum, sceptrum gerentem altera manu, nodosum baculum altera; adstantes illi hinc Draconem, hinc gallum, statumque ad pedes canem. Nunc commentum, symbolive rationes subiiciam. Aesculapij nomen haud temerè in medicum competit, quippe cuius sit placidè curare ægrotos, id quod Græcis sonat vocis etymon *ἰατρίαν*. Barba illi datur velut adultæ & longæ multarum rerum experientiæ argumentum. Sedentis imago denotat, sedato animo, neque vagum esse debere: Laurea coronatum existimo, ob eximium & immortale ex arte salutare decus. quanquam Festus eò referat, quòd laurus arbor sit plurimorum remediorum. Sceptrum illicum Pausania tribuo, ut dignitas

medici

medici eo repræsentetur, qui regis in morem
ægris imperare debet. quò spectat inuectiua Ga-
leni, libro primo Therapeutices, medicos sui tem-
poris inculantis, quòd mancipiorum ritu ægris
subseruirent ac obsecundarent, contra maiorum
ab Aesculapio oriundorum morem, qui velut re-
ges subditis, & veluti duces militibus, præscribe-
bant ægrotis quæ fieri vellent. Bacillam nodosum
tribuit illi antiquitas, vt difficultatem significa-
rent artis plurimis rerum discendarum anfracti-
bus nodisque difficilibus inuolutæ: tamen si Euse-
bius hoc interpretetur ægrotorum sustentaculum:
& Cornutus libro De natura Deorum, quòd me-
dici opera confirmemur, ne tam propere in mor-
bos incidamus: Draconem assistentem dant om-
nes. Cornutus tum propter diligentiam in curan-
dis ægris in somnem, tum quòd medici industria
ægri à morbis veluti reiuuenescant, seniumque
deponant, serpentium more. vnde Macrobius
lib. 1. Saturnal. Aesculapij & Salutis simulachris
Draco, inquit, subiungitur, quia præstant vt hu-
mana corpora velut infirmitatis pelle deposita, in
pristinum reiuuescant vigorem. Præterea constat
ædium sacrarum, adytorum, oraculorum, & the-
saurorum custodiam olim Draconibus assigna-
tam fuisse, cum quia acutissime cernant, tum pro-
pter inuictas vigilias. quod sensit & Fest. at Plin.
lib. 29. cap. 4. Draconem Aesculapio sacrum vo-
luit, propter remediorum, quæ illi insunt, mul-
titudi-

titudinem. Gallus eidem adiungitur, quòd vigilantissimum sit animal: nam sollicitum & vigilantem medicum requirunt res ægroti. Canem illi subiicio, ut animal fidissimum. quid autem medicum magis deceat, quàm indubitatam fidem integritatemque ægrotis servare? quæ res Philip-pum Acarnanem Alexandro commendatum habuit, licet parricidij crimine, sed inmerito perstrictum. neque enim placet quod Festus ait, idè adhiberi canem, quòd canino lacte sit enutritus, quod tamen apud Lactantium etiam legitur.

Emblema xxvi.

Heroicum præcedit Archilochium dactylicum dimetrum hypercatalecticum, cuius generis est illa Horatij oda:

Diffugere nives, redeunt iam gramina campis,
Arboribusque comæ.

IN nemine Decorum tam prodiga ingeniorum fuit antiquitas, quàm in Fortuna, ut quæ sola utramque paginam facere in ratione mortalium fuerit credita. Hinc tot eius cognomina, de quibus alij dixerunt, tot picturæ, tot diuersa simulachra; apud Artemidorū libro De insomniis secundo, Cylindro tereti insistentis: apud Pausaniam in Messeniis, polum vertice sustentis: apud eundem Cornu Amaltheæ gestatis, præsentem alato Cupidine: apud Ceberem & Eusebium in pila sedentis & alatæ: apud Lactantium, libro 3. Copiæ cornu præferentis cum gubernaculo: apud

Plutar-

Plutarchum viscata: ita fortuna varietatis amica, etiam variè expressa est. Hanc Smyrna clarissima Asiæ ciuitas pedibus carentem exsculpsit, instabilitatis argumento; vnde iocus Apellis in Fortunam diuersa ratione sedentem, à se effictam, dicentis eam nunquam stetisse: Alatam verò eadem Smyrna sculpsit, vt vagam nullique perpetuò addictam. Pingatur itaque sine pedibus, manum extensam ita porrigens, vt pennas suas comprehendi non sinat.

Emblema XXVII.

Heroicum est carmē cum trimetro lambico affecta.

PERSEAM arborem esse, Ægypti peculiatrem scribit Theophrastus lib. 4. De plantis, aspectu venustam, ingentem, pyro assimilem cum foliis, tum floribus, ramisque: cuius etiam poma, quæ copiosè fundit, magnitudine pyrum repræsentant, specie oblonga, amygdalacea, colore herbido, nucæ intus pruno non dissimili, sed minore multo ac molliore, carne dulci admodum ac suauis. Qua ex descriptione deprehendere licet Perseam nostræ Persico esse congenerem, specie tamen dissidentem. Nicandri interpres apud Persas bethalem prius, translatam in Ægyptum, terræ mangonio salubrem euasisse scribit, cuius dictis attestatur non vno in lœo Galenus, & locuples testis Iunius Columella lib. 9. iis versib.

*Stipantur calathis pomis, quæ barbara Persis
Deserat (ut fama est) patriis arboribus vorticis.*

At

*At nunc expositi paruo discrimine lethi
Ambrosios præbent succos, oblita nocendi.*

*Quinetiam eiusdem gentis de nomine dictæ
Exiguo properant mitescere Persica malo.*

Quibus ex verbis facile agnoscitur discrimen inter has arbores. Porro nux huiusce arboris dura, turbinata, cordis figuræ non abfimilis nucleum operis: innuente symbolo, sapientiam nucleo assimilatâ; operculo duro, reſeratu difficili esse operam debere. De hac Plutarchus lib. De Iside, in hunc modum: Inter plantas, quas fert Ægyptus, Perſeam oximiè præ ceteris Isidi sacram esse voluerunt, quod eius fructus, cordis speciem, folium, lingue repræſentet: nihil enim inter omnia, quæ homini à Deo data sunt, diuinus est sermone, præſertim qui de Deo instituitur; neque maius ad veram felicitatem momentum obtinet. Hæc ille.

Emblema XXVIII.

*Metrum est Iambicum trimetrum, cui subiungitur
Archilochium, quale est Horatii illud in Epodo*

Pecti nihil me, sicut antea, iuvat

Scribere versiculos, amore percussum gravi.
A R B O R E M plaxero quercum, ve solidioris ligni, firmioribusque indixam radicibus; qualis virorum principum conditio est, quam priuatorum durabilior: cui ætria secus immincat ex atro & turbulento celo allatum hominis caput, plenis buccis spirans (ita enim ventos pinxere veteres). detractione quo folia, pars in humi strata, visidia li-

cer,

et, partim cadentia, paucis adhuc superstitibus in
 ramo vno aut altero: cuius caudici circumuoluta
 scheda loquatur dictum istud. Italicè: **BASTACHIO VIVO.** Nil mirum est, neque verò ab-
 surdum, arbori comparari virum principem, quā-
 do & Horat. Pompeium Magnum multitudine
 pariter atque magnitudine rerum gestarum cla-
 rissimum, allegoricè Ponticam pinum, & Sylva
 nobilis filiam nominet. quin & Lucanus poëta
 eundem Magnum quercui sylva arborum obse-
 ptr, eadem ratione comparat. Princeps, etiam si
 de gradu sit exactus diro nouercantis fortunæ lu-
 dibrio, non patitur tamen generosos illos spiritus
 ita infringi aut pessundari pro cæcæ sortis libidi-
 ne, vt quidquam auito progenitorum suorum
 stemmate indignum admittat: cuiusmodi Gilt-
 merem Vandalorum regem commemorat Pro-
 copius, & nostrum æuum talem non vnum pro-
 tulit. Idem in virum fortem & infracti pectoris
 conuenit, honoribus opibusque per inuidorum
 suggestiones exutum, contentumq. in otio pa-
 pere delitescere.

Emblema XXIX.

Carmini Heroico subiungitur Iambicum trimetrum.

A P V D priscos Romanos Flamine Diali tanta
 in religione habitam fuisse hederam cōperimus,
 vt eam vel nominare, ne dicam tangere, inexpia-
 bile nefas existimaretur, propterea quod is frutex
 vincitatq. illigat lubrico palmitum errore, quo-
 cunque

cunque se applicat; vti Festus Pompeius indicat. Nimirum declarat istud symbolum, sacerdotem castum & ab omni lasciuiâ Venerea quàm maximè alienum esse debere: quando suos amatores ita circumueniunt Veneres & circumuentos enecant, vt hedera solet arboreas vires complexu artissimo vitalis succi inanire. Eidem non licebat annulum solidum aut nodosum digitis inducere; nempe vt ab omni animi angore liberum neque mali cuiuspiam sibi conscium esse debere ostenderet eum, qui rei diuinæ vacaret. Pictura postulat profanum aliquem depingi, qui flameni siue sacrifici (Flamen autem pileo insigniebatur, cui virgula oleagina cum paxillo lanæ erat superimposita, cetero habitu nostris ferè similis, lineo amiculo togæ inducto, vnde Linigerorū nomen) porrigat hedera, sed abnuenti & vestigium reducenti, & altera manu exhibeat annulum circulare & solidum.

Emblema XXX.

Trimetrum Iambicū monocolum, in quo priores duo versus reciproci sunt, qui transposita à calce dictionū serie transeunt in pentametros. hoc modo:

... Effere sexuili colla repanda iugo.

... Irrita raure paras molliter excutere.

NE QUI CQVAM sapit & ferre recusat iugum, qui semel admisit: quando & Elefantos iussa facere, & Leones iuga subire videmus haud temerè excutienda. Sero coniugij capistrum acceptum

ceptum deplorat maritus, qui semel collum sub-
misit. Aërem verberat qui publicis muneribus,
quæ curanda suscepit, ingratis defungi parat. Pi-
ctura per se clara est.

Emblema xxxi.

Symbolum istud ingeniosè & luculenter à Naso-
ne lib. Tristium secundo explicatur, ibi :

Nil prodest quod non ladere possit idem.

Ignè quid utilius? si quis tamen vrere secta

Comparat, audaces instruit igne manus.

Eripit interdum, modò dat medicina salutem,

Quæquæ inuuant monstrat, quæquæ sit herba nocens.

Et latro, & cautus praeingitur ense viator:

Ille sed insidias; hic sibi portat opem.

Discitur, innocuas ut agat facundia causas:

Protegit hac fontes, immeritosque premit.

Vsus rei salutem præstat, abusus necem aut de-
trimentum saltem adfert. certè ita demum vnum-
quodque aut commodat aut officit, prout eo vel
vtare vel abutaris. Lex eadem alio atque alio sen-
su accepta, quem grauarer, reum absoluit; inno-
centem inuoluit. Quàm sæpe scripturæ membra
luxata & veluti assulatim conuulsa, aut in partes
consecta, aut commate interstincta, hæreticos ar-
mant, causa casuros, vbi loci, vnde petita sunt, re-
nor expendatur aut attentius consideretur: ita fit
vt eundem locum pro sui defensione Marcion &
Valentinus adducant, Christianus eundem rectius
indubitatusq; pro se alleget. hinc tot schismata,

tot pestilentes factiones & prioribus sæculis & his nostris inconfutilem illam Christi vestem lacerarunt. Terra & venenorum & omnis boni parens ac alumna, tot pernicies protulit, quot species: tot dolores, quot colores, vt inquit Tertullianus libro aduersus Gnosticos. ita Lucretius inquirens causam cur idem alij sit cibus, alij venenum.

Præterea, inquit, nobis veratrum est acre venenum: at capris adipēs & coturnicibus auget. quod & Plinius non tacuit lib. 10. ca. 72. Venenis, inquit, capræ, & coturnices pinguescunt: (ea est enim verior lectio quàm quæ habet, capræ.) Quin & Aristoteli idem non fuit ignotum. Ad picturæ varietatem pingi potest Helleborus niger, siue veratrum, quam herbam hinc depastul homines expirant, ac vitam cum morte commutent: inde coturnices aues & capræ eo pabulo vsæ, vegetæ sint & agiles. Altriusceus pingatur ignis, cui affideat aliquis, vt rigorem expellat: & in proximo, domus incendio couflagrans.

Emblema xxxii.

Heròicum, cui subiungitur tetrametrum. Cleodum, siue Episcazon à Plotio dictum; Aristophanum nominat Seruius.

P I N G I T U R mulier scabello aut tripodi insidens, geminas alas ad modum talarium Mercurij expansas, velut paratum volatui peculium, dextra tenens: læua testudinem merito tardigradam à Pacuio dictam: rursus dextro pede terram premens;

mens; sinistro in altum elato, ita ut dextræ expromptam agilitatē remoretur pedis dextri grauitas, rursusque læuæ tarditatem adiuuet pedis item læui alacritas. Mediocritatem auream insinuat symbolum: itemque animi moderationem, ne ita efferamur, ut sortis nostræ obliuionem induamus, nève, iuxta adagium, ita fugiamus ut præter casam. Habet affinitatem cum illo Augusti dicto, Festina lentè. Tarditas immodica, præcipatione castiganda venit: & celeritas nimia illaudata est & vitium habet. Itaque modus omni in re seruandus est: atquo ita festinandum, ne vel tardi, vel præcipitis nomen incurras.

Emblema xxxiii.

*Iambicum trimetrum Archilochium monocolum,
Horatiano illi simile:*

Iam iam efficaci do manus scientiæ.

VERISSIME dictum est ab Ouidio poeta: Naturæ sequitur semina quisque suæ. Nimirum ita fermè comparatum videmus, ut nihil tam commodè fiat aut dicatur, quod nō detorqueat, deprauet, ac sinistrè interpreteretur calumnia. Propterea scitè & festiuè dictum est à Theodoro Arheniensi, cum illi fuisset obiectum, quòd multos sua doctrina deteriores redderet, aliorum id vitio accidere, qui sinistra ipsius doctrinam acciperent, quam ipse dextra porrigeret. Neque malè sonat vulgatum proverbium: Volucres pro suo quamque rostri modulo cantillare: cum

velit innuere, improbos non posse non improbè loqui, bonos verò bene. Nempe rosa vtilem mellificio materiam api suggerit, araneæ venenum. Quàm sæpè sit vt dictum innoxium, ac sine furo expressum, huic risus & leporis seminarium sit; illi Vatiniani odij fomes & incentiuum. Scriptura sacra, inquit Nazianzenus in prima Steliceutice, prohis est virtutis armamentum; at sceleratis nequitiae stimulus.

Emblema XXXIIII.

Heroicum Alcmanio. siue Archilochio præpositum, quale supra IX. Embl.

B A C C H V S cognomento Psilas, quasi alitem dicas, Amyclis vrbe Laconiae exitiali silentio nobilitata, colebatur. sua namque lingua *Ψίλα* alas vocabant, quò respexit fortasse Catull. eo versu:

At parte ex alia florens volitabat Iacchus.

Voluit autem significare artifex, Vinum, si modus adsit, vt tristitiæ curam hebetare; ita ingenium agile reddere & alacre, nihilo secius quam aues pennis euehantur: vti à Pausania in Laconicis proditum est. Tametsi cum Eubolo sapientiam vino obumbrari dicat Plinius; accedo tamen Plutarchi sententiæ, inuentionem & facundiam vino tribuentis. sic enim in Symposiacis loquitur: Quidam inter bibendum inuentionis acrimonia & linguæ disertitudine, quæ in sobriis ieiuna & contracta erat, seipsum superant, iiq̃ue vini feruore ceu nidore quopiam thureo suffiri arque exple-

ri se sentiunt, metu qui spiritus generosos cohibebat, explosio: est enim vinum fecundissimum liberè, ac proinde verè loquendi alumnus, sine quo nullus est ingenij & industriæ vsus. vinum calore (vt inquit Plato.) & animum & viscera imbuit. Hinc est quod Æschylum nobilissimum poetam non nisi inter calices tragædias suas scripsisse legimus: Ennium vinosum ad canenda bella profuissse: priscos heroes inter calices gratissimis de rebus consultasse. Neque verò temulentos, siue, quod idem est, rationis egentes, scripsisse aut consultasse, sed postquam mero incauissent venæ, ac dispulsa esset illa ieiunitatis segeties, verisimile est. Neque alicuius à symbolo isto cecinit Niceratus:

Egregio vati vinum sit Pegasus ales.

tingatur Bacchus puer nudus, imberbis, rubidioris, læto vultu, pampinis redimitus, corniculus è fronte promicantibus, corpore non obeso qualiculi instar, sed vegeto & agili, alis extra humeros exstantibus volucer, altera manu botrum tenens; altera, si placet, scyphum: oculis viuacius & cælum suspectantibus.

Emblema xxxv.

ADOLESCENTIAE flos non per luxum, sè sive otium deterendus est, sed veris animi namentis tingendus, siue id in litterarum atque trium liberalium studio, quibus ætas prima ad humanitatem informatur, fiat; siue in mechani-

cis, sedentariis, aliisve opificiis. siquidem laboribus ut duratur virtus atque adolescit in maius; ita luxu degenerat. otio exolefcit ac diffinit. Laboribus (quos ubique sanctos agnoscit scriptura sacra) & vitæ subsidia quæruntur, & lætæ senectutis adiumenta comparantur. Labor iuuentutis viribus, dum genua virent, conuenientissimus est: at senectutem decet feriatum à laboribus otium, rerumque partarum vsus. quod spectat laudamus ille Ennii poetæ versus:

*Sicut fortis equus, spatio qui fortè supremo
Vicit Olympia, nunc senio confectus quiescit.*

Proinde rectè dictum est à Portio Latrone insigni rhetore: Quære adolescens, vtere senex. & in eandem sententiam à Seneca: Iuueni parandum, Seni vtendum. Pingantur hinc adolescens expeditis lacertis, nudo capite, ligone terram proscindens: illinc senex abolla pellita suffultus, in folio accumbens ad genialem mensam epulis scyphisque exstructam.

Emblema xxxvi.

Heroicum comitatum Iambico senario.

P A V S A N I A S in Corinthiacis commemorat apud Sicyonios exstare nobile Veneris simulachrum ex auro & ebore sculptum Canaci clarissimi statuarij manibus, quæ capite gestet cæli orbes, altera manu teneat papauerum capita; altera malum. Innuere artificem voluisse arbitror, Veneris in omnia animantia potentiam, quando

& Iouem futum in varias species mutatum cælo
deductum Veneris causa fabulantur poetæ. Huc
spectant Lucretij versus:

*Alma Venus, hominum diuumq; voluptas, capta
Illecebrisq; tuis omnis natura animantū [lepore,
Te sequitur cupidè, quò quamq; inducere pergis.
Omnibus incutiens blandum per pectora amorem
Efficis, ut cupidè generatim sæcla propagent.*

Pingatur Venus nuda, myrto coronata, cum
puero Cupidine alato, cæco, pharetra & arcu in-
structo, laua malum aureum tenens, dextra papa-
uera, ad ornatum addi potest quadriga à duobus
cygnis & columbarum part numero tracta, cui
insideat Venus; nam cygnos eam vehere Hōra-
rius, Statius, & Ouidius loquuntur; alij huic mu-
neri columbas deputant: Sappho etiam passeris
dat. Porro nemo est, qui nescit, papaueris vim
præcipuam esse in sopiendo somnoq. conciliando,
vsque adeò ut copiosiore eius vsu inexpugnabilis
etiam somni necessitas ac veternus inducatur.
Venus autem præsertim moderata, iras implaca-
biles sopiratque remittit, testibus Aëtio & Ægi-
neta, ingenij mæstitiam obliterat, animum se-
datum reddit, atra bile percitos furiososque ad
sanam mentem reuocat.

Emblema XXXVII.

NEMINI ignotam arbitror nucem Pineam,
quam superstitiosa antiquitas Cybelæ olim sacra-
rat, colliculis quibusdam inæqualem & aperam

ac veluti in gradus quosdam scausilem miræ duritiæ, qui vix, nisi vi ignis expugnati in valuas dehiscunt, & lacunatos torulos referant, in quibus nuclei dulces resident, magni ad diuersa corporis mala vsus, quos & conos & strobilos nominant peritiores. Hanc insigne, ni fallor, gentilitium olim domituz mihi ostenderas, Tenuere ornatiss. quando euocatum à Rege in Daniam, humanissimè excepisti, co ferè emblemate in instrumentum omne argenteum addito. Cuius ego non aliud fermè symbolum puto, quàm quòd è virtute & eruditione, omniq̃ue sapientia (quò non temerè nisi per labores peruenitur) dulcissimus omnium existat fructus, qui sapienti recordationem actorum laborum longè iucundissimam adferat.

Emblema xxxviij.

Ex Hieroglyphicis notis, quas ignorabiles Marcellinus nominat, petitum symbolum. Viperæ, inquit Plinius, mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Confirmat hoc Orus Apollo, addita symboli explicatione, in hæc verba: Ægyptij mulierem suum maritum exosam, vitæque illius insidiantem, solumque ob concubitum illi assentantem exprimere volentes, viperam pingunt, quæ in coitu caput maris insertum ore complexa, illud morsu truncat. Picturæ ratio per se euidens est.

Emblema xxxix.

*laicum metrum choriambicum, secundum Ser-
uinum, quale est Flacci illud:*

Nullam, Vate, sacra vite prius seueris arborem.

PINGATUR columba caueæ inclusa, cui
insidietur atque immineat altrinsecus superuo-
ns aquila: potest autem in superiore pariter &
feriore caueæ limbo adscribi hic versiculus:

L MAL ME PREME, ET ME SPA VEN-
A IL PEGGIO. Innocentum angustias aptè
primit symbolum, quos nō ita satis tutatur sua
nuitas & rei familiaris angustia, quin mille dis-
imina ab impostoribus & rapace hominum ge-
re illos circumflent.

Emblema xl.

*Carmen est Æolium, à Sappho modis Æoliis de-
lectata, frequens in usu habitum, teste Terensia-
no Manro, quale memorat istud:*

ordi quando fuisse sibi canit Atthida
ruam, florea virginitas sua cum foret.

NEMO est tam perfunctorie in poëtarum li-
is versatus, cui non suboleat Amorem fingi
nem esse quendam occultum, qui cor iecurve,
opriam illius sedem insideat, & præsens absens.
e vitalia noctes ac dies depascat. vnde illud est
Didone dictum: Et cæco carpitur igni: & illud:
t mollis flamma medullas. item illud: Quisquis
iat, vritur igne graui. atque adeo Xenophon
o etiam igne flammaque torrentiorem illum

H S, facit,

facit, utpote cum ignis tangentem solum urat & vicina depopuletur: hic verò etiam in procul obtuentes & longo terrarum tractu separatos, arduos suas sagittas acuat. quod inquit Horatius. Itaque aptè faci cōparatur, quam & sua flamma depascitur, & vicinus ignis, cui imminet, consumit. pingatur fax cerea paulatim liquefcens vī ignis propinqui, & accenso ellychnio ab altera parte sese consumens: cui, si lubet, addi potest Italum hendecasyllabum:

ARDO D' APPRESSO, ET DA LONGE
MI STRVGO.

Emblema XLII.

Senarij sunt Iambici acatalekti.

CLEMENS Alexand. lib. 5. Stromatum refert ex Pherecydis Syrii auctoritate, Anacharsim Scytham pingi solere, læua manu genitalia operientem, dextra os compescentem, ad modum Harpocratis Aegyptij: eoque symbolo inauī, debere nos superare vtrumque quidem, & libidinem nimirum seu voluptatum seminarium, & linguæ petulantiam. sed hanc potissimum. Lactius ait statuis huius philosophi additam fuisse sequentem inscriptionem, Linguæ, ventri, pudendis impera: quo symbolo ostenditur, garrulam & effrenam linguam infinitorum malorū esse causam: luxu scēdus nihil aut scropha dignius: & libidinis incentiuum, velut Circeum poculum, ex hominibus belluas nos facere,

Emblema XLII.

*Aristophanium Iambicum tetrametrum brachyca-
taleÆticum monocelon.*

IN describenda Sphinge dissentiunt inter se auctores. si quidē eam triformem fuisse belluam fabulatur Palæphatus, corpore canino, facie puellari, alis volucris, voce humana. Zezes Lycophronis interpretes leonina specie antrorsum, posteriore humana, vnguibus gryphinis, aquilæ alis eam depingit. Ausonius quoque triformem describit illis versibus in grypho ternario:

Terruit Adoniam volucris, leo, virgo triformis

Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fratre puella.

Pfeller in allegoriis biformem facit, vmbilico tenus, elegante forma puellam, cetera hispidam, cauda oblonga, & ferinis pedibus, lingua Atticisante & Pythagoræa, hoc est, diserta & sapiente. Ælianus etiam lib. 12. De animal. cap. 7. *διφύη καὶ διμορφον*, biformem & duplici cōstantem naturā, ab Ægyptiis effingi sculpique commemorat, mistura leonini & virginalis corporis in vnum conflata: idque Euripidis testimonio confirmat. Suffragantur illi Ori. lib. 1. contra Cels. dimidia sui parte virginis formam præ se tulisse scribens; & Clemens. Iam verò Diodorus Siculus, & cum Solino Plinius in Simiarum genere enumerant Sphingas, comis villosas, prominulis mammis, & dociles: quæ nihil ad nostrum institutum, nisi quòd fabulæ biformis monstri attestantur.

stantur. Quid dicam quod Dion Chrysostomus. Sphingē allegoricē inscitiam exponit: at Pscellus pro homine ē dissimilibus constante; siquidem pars nostri rationalem facultatem obtinet, pars brutam naturam sortita est. Nunc ad symbolum veniamus, quod ex Clementis Alexandrini sententia adscribam. Sphinx, inquit libr. 5. Stromatum, pro delubris statuebatur apud Ægyptios, vel quia altis inuolucris operta sit omnis de Deo ratio, & mortalium sensibus obscura atq. imperuia: vel quia amare pariter & timere Deū teneamur. ac diligere quidem ut piis mitem & benignum; metuere verò, ut inexorabilem meritoque iustum vindicem scelerum erga impios: siquidem Sphinx humanam pariter & belluinam speciem repræsentat: ut nimirum ferina forma terribilem eius duritiam & asperitatem in exigenda ab impiis vindicta insinuet: humana facilem atque obuiam erga pios clementiam. Hanc in symbolo interpretationem secutus sum, tametsi aliter exponat Synesius Ptolemæidos Episcopus longē doctissimus in libro De regno, & repetit in libris de Providentia, in hanc ferē sententiam: Sphingem Ægyptia gens ante delubra consecrauit, ut sacrum symbolum conjunctionis virtutum, fortitudinis, & prudentiæ, dum ferina species robur repræsentat; humana prudentiam: robur namque prudentia duce destitutum, temerē citraque consilium & iudicium rapitur, miscens atq. confundens

dens omnia : rursus ingenium & industria aut prudentia , quantumvis magna , nisi manus habeat administras , inutilis est atque euanida. Sed hoc eius interpretamentum ideò respui , quòd aliud huius rei symbolum eadem gens dederit : de quo diximus Emble. XLII.

Emblema XLIII.

UT fulminis, ita & procellæ eadem est ferè natura & vis , ut validissima quæque ac renitentia sternant, evertant, dissipent. Idem est liuoris ingenium. Contra arundinem contumacem aduersus sæuientium nimborum impetus , domitricemque ruentis cæli videmus, nec aliis armis, quàm patientia quadam tutam. Neque verò alia est æquitatis animi ratio, quæ inuictorobore despuit, ac perferendo inuidiam ceteraque mala superat, gloriæ immortalis quæstu opulentissima, ubi temeritas succumbit, quam laudem inuenit sapius, qui vitæ honestati innititur fortiter patiens, is & tutè viuit, & de inimicis triumphat seriò, talisque fortuna etiam adiumento esse solet, quod Cornificius dixit. Picturæ ratio obuia est, ubi ventus aliquis tumidis buccis inspirans, ingentes arbores & confringit medias, & reuulsas radicibus profligat, illæso perstante arundineto.

Emblema XLIIII.

PRODICVS Cæus philosophus librū conscripsit Horarum nomine, in quo fabulatur Herculeam viam ingressum, fortè incidisse in Virtutem

tem

tem ac Vitium; quarum vtraque magno studio illum in suos mores vitæque institutum pertrahere conata fuerint; tandem victum in partes Virtutis concessisse, eiusque sudores antetulisse insidiosis ac titillatricibus Vitij voluptatibus deliciisque. Narrationem omnem licet petas ex Xenophonte, libro commentariorum de dictis factisque Socratis secundo. Meminit Cicero de officiis lib. 1. Silius Italicus eleganter hanc fabulam trātulit lib. 15. Punici belli ad Scipionem, cui de bello in Africam cogitanti, dextra læuaque adsticisse hinc Virtutem, illinc Voluptatem fingit, addita vtrique oratione ad persuadendum efficaci. Simili ratione Lucian. in somno apparuisse sibi Statuariam & Doctrinam comminiscitur; quarum vtraque sui studium illi persuadere conata sit. Simile commentum est apud Poggium de Industria & Pigritia per somnum cuidam apparentibus. Tendunt omnia ad vitæ institutum delectumque, qui à Deo animarum ephoro seu natura, cum pubescimus, proponitur: id namque tempus aptissimum deligitur ad ingrediendam certam aliquam viuendi viam. Neque verò aliud est Paradisi iudicium, quàm delectus adolescentis in persequendo hoc aut illo vitæ instituto, dum aut recta ratio eum ducit ad verorum bonorum, hoc est, Palladiæ vitæ amorem; vél animi affectus vècordia seductus, ad Venereæ & in speciem pulchræ formæ admirationem rapitur & inclinatur.

Ati vult Proclus Diadochus in Platoniciis commentariis.

Emblema XLV.

Hexametrum, cui subiungitur Iambicum dimetrum catalecticum.

A P. V. D. Sain inferioris Aegypti regionis metropolis, in vestibulo fani Mineræ sacrati, hieroglyphicum symbolum exsculptum fuisse hoc ordine cōmemorat Plutarchus in libro De Iside: nimirum Infans, Senex, Accipiter, Piscis, Hippopotamus ordine sequebantur: quo admonebantur à primis vitæ initiis ad extremum vsque eius terminum, animis hominum insidere debere, quòd Deo nihil sit magis inuisum atque exosum, quàm impudentia. Accipiter autem Dei significationem habet, quoniam ea avis ceteras antecellit & acie obtutus, & volatus pernicitate. Piscis verò odij latentem significationem præfert, propter mare elementum humanæ naturæ inimicum. Hippopotamus denique impudentiam notat, vt qui genitori quoque suo non parcat, eoque necato vi matrem inecat. Est autem Hippopotamus siue equus flouialis, soli Nilo cognitum animal, corio & pilis vestitum; vt vitulus marinus, quaternis pedibus, vngulis bifidis, quales bubus dorso equi & iuba, rostro resimo, cauda tortuosa & breui, dentibus aprorum aduncis, animal præ ceteris sagacissimum, vt quod in arundinetis succis cabile ponit, tramitesque à pabulatione auersis ve-

lis vestigiis varios distinguit: & ex voracitate nimia pigrescere se sentiens, arundini præcutæ erure impresso, sanguinis profluvium elicit, eaque inanitione sibi medetur.

Hæc fermè de Hippopotamo ex Ammiano, Plinio, Solino.

Emblema XLVI.

Carmen est Antispasticum tetrametrum, cuius generis quod à Servio Honorato tali exemplo comprobatur:

Mæcenas atavis, Lydia quos fert, genite.

INTER cetera, quæ Leoni sævissimo animalis ferrorem incuriunt, enumerat Plinius lib. 8. cap. 16. circumactos rotarum orbes, & cantus gallinæcorum; sed omnium maxime ignes. Confirmat hoc Orus Apollo, nulla re magis domari atque frangi leonis feritatem, quam accensis facibus. Iræ tumor haud fermè compescitur melius quam documentis præceptisque celestis philosophiæ, quæ facis instar mentem illuminat, & ab indomita præcipitis affectus rabie cogitationem auocat, sanæque doctrinæ suggestionem munit, & animi tranquillitatem conciliat. Præterea & supplicij metus non iram moderatur modo, sed & ceteros affectus velut iniecto freno cohibet. Iræ significatio à tedis non est aliena: nam & definiunt eam sanguinis circa cor ardorem. unde Lucret. lib. 3.

*Est etiam calor ille animo quem sumit in ira,
Cum feruiscit, & ex oculis micat acrius ardor.*

Quod

Quod ad picturam attinet, pingatur fax ardens,
& leo qui auerferet ignem illum.

Emblema XLVII.

Carmen est Alcaicum dactylicum monocolor, con-
stans pentemimeri Iambica, & gemino dactylo,
simile illi Horatiano:

Fauete linguis, carmina non prius.

PINGATUR Ceruus perniciosissimæ cursu
fugiens, sed obliquato nonnihil collo sagittam
vulneri hærentem respectans, ut aliqua ratione
doloris sensus exprimi videatur. Expressum ex
illo Hetrusci poetæ versu, qui etiam non absur-
dè appingi potest: DI DVOL' MI STAVGO, ET
DI TVGGER' MI STANCO. Qui æger
animi peregrinando & trans maria currendæ dolo-
ris fastidium leuare se posse sperat, non ab simili
est huius Ceruus; nam & ægrimoniz vultus animo
circumfert, & opes atterendo, ac in ignota incur-
rendo hospitia, dum malè tractatur, lassescit, cru-
ditatemque vulneris adauget.

Emblema XLVII.

Herbæum est Archilochia tetraetetro adimittim.

DESUMPTUM est ex Plutarcho, libro de
Iside sæpius antea citato, ubi sic ait: In Cæta Io-
uis fuit statua, auribus mutila; quo symbolo in-
nuere voluit artifex, principem & qui ius in om-
nes habeat, non debere alicui aures suas mancipio
dare; hoc est, ita accommodare, ut ab illo posse
videantur, utque illarum obsequio abuti queat.

I

Nihil

Nihil perniciosius est quàm quòd aures in omne
 patentes princeps habeat. id quod Marcellinus
 lib. 16. de Constantino Cæsare prædicat, turpem
 tanto Imperatori maculam adspargens; contrà
 quàm præclarum acroama & elogium Iuliano
 lib. 18. idem tribuit illius patrueli, quo prædicat
 eum personarum indeclinabilem iustit inuisti que
 fuisse distinctorem: addito & documenti vice ex-
 emplo laudabili, quod huiuscemodi est: Nā cum
 Numerius, prouinciae Narbonensis rector, pecu-
 latus infimulatus, rationibus erimen obiectum
 facile dilueret, ac Cephidius orator hominis in-
 nocentiam acerrimè oppugnaret, inops quæ docu-
 mentorum exclamaret: Neminem quenquam
 nocentem fore, si infitiri sufficeret: Iulianus sa-
 pienter ex tempore subiecit, Ecquis tandem in-
 nocens erit, si accusasse sufficiet? Non alienum
 hinc est Alexandri Macedonis factum, altera ma-
 nu opposita aurem obstruentis, ut ore seruaretur
 integra.

Emblema XLIX.

*Trobaicum Soradicum trimetrum accusalectum
 monocolum; quale illud apud Mariū Seruinum:*

Aqua sicca nimbus intrat, ite læti.

C V L I X insectum flammæ splendore mirè
 gaudet: itaque lucernis aduelit, mox quæ exu-
 stis alis concidit, atque interit; vnde & Pyraustæ
 gaudium & interitus, in proverbium abiit. Non
 absimilis est conditio amantis, qui interfusus amo-
 ribus,

us, temeritatis suæ fructus metit, & quem de-
rit, igne perit. quò spectat Æschylus Tragicus
et senarius:

Pyramis inertem pertimesce necam nimis,
Potuit & pudicus amor, huiusce calamitatis
sum incurere, quando Enadna legimus præ-
nio conjugis Capanei amore seipsam vitro py-
ardenti iniecisse: Poruam legitimi amoris sin-
gulare ornamentum, marito Bruto extincto ar-
tribus carbonibus ore haustis, vitam abruptisse,
tante Valerio Maximo; nam Dido se ipsa ser-
consumens dubium in vitramis pariem ex-
plum attulit: ita ut picturæ per se alloqui ma-
est adscribi queat versiculus Italicus,

OSIDI BEN' AMAR PORTO TOR-
MENTO.

Emblema I.

COMPLECTITUR istud emblema ter-
præcipuas uxoris dotes, nimirum, residem do-
luz operam (cuius explicatio XXI. emble-
te elucescit) deinde opum mariti industria
exitarum custodiam, postremo linguæ con-
itiam. Pingatur itaque recto corporis statu
lier, dextra clauum fascem præ se tenens; le-
ri opposita, qua specie Angeronia Dea, silen-
præsul, prænexo obsignatoque ore figuraba-
apud priscos.

Emblema II.

ADAMAS ut inter gemmas facile principa-
tum ob-

rūm obtinet, neque mirum, quippe cui vis indomita nomen Græcæ interpretatione dedit, ita duarum violentissimæ naturæ rerum, Ferri ignisque contempricem vāi singulari prærogativa iam olim possidet, atque auctoritate scriptorum veluti mancipi rectet: quando enim incudes, nedum malleos ferreos dissilire iniquitata sua doriente faciat; hinc est quod adamantem (quem opum gaudium præclaro elogio nuncupat Plinius) reliqua vi omni infragilem atque indictum, solo hircino sanguine, nec nisi recenter à cæde feruente, rumpi posse naturalium rerum ventilatores negant. Emblemata desumptum est (ne quis nobis fascinus à maleuolis obrepāt, qui candidè nostros labores in publicū proferimus) è librorū Pragæ, quæ Bohemiæ copiosissima facile & literarum studiis celeberrima est ciuitas, excusorum frontispicio: vbi annulus pala inclusum habens adamantem, decussatim præfert hinc securim Amazoniam; inde trullam ferream igne ardente coruscā.

Emblema LII.

Chrymen est Heroicum cum Archilochio dactylico Hyperatalectico.

TRES sunt espirales veræ laudis ac honestatis omnis hostes; tres exitiales pestes, Inertia, Gula, Venus. Hæ nimirum sunt pellates illæ Sirenes, quibus sapientiæ adumbrator Vlysses acres obstruxerat; hæ vetæ Gorgones torporem mensindustria que conciliantes: hæ ipsissima Har-

pyia

vis; animorum pabuli depeculatrice, quæ pa-
 ra, hoc est, mētis, bona comedūt, ratione exiunt,
 nimirum lumen exarcent. Pingatur homo. Sar-
 anapali aut Bonosi, cuiuspiam similis, ventricu-
 lis, & obesus, accumbens resupinus in lectulo,
 ibalaribus culcitris innixus, dextram patera in-
 cians in mensa apposita, laeva Venerem expa-
 illatam contrectans: addatur ad latus Gloria fu-
 ientis specie, retrospectans, & aucta manu ve-
 riti valedicens. Porro Gloriæ purpureus habitus,
 et latè conspicuus, aut Attalici generis, tribui de-
 er, cum laurea corona sempiternitatis teste, cuius
 lauris adiscerem talares alas ad modum Mercu-
 ri: paludamentum autem illud purpureum, ac
 puerile, linguis oculisque passim adpersum
 distinguere, tum quia gloria latè in terrarum
 orbem dimanat: tum quia gloria celeberrimū om-
 nium ora loquatur, in eundem omnium con-
 specti sunt oculi:

Emblema, LIII. *Latrum est. Emblemata satyrica. Emblemata satyrica. Emblemata satyrica.*

NEMINEM, neque est in ore verus, pater di-
 tum, Veritas Temporis filia, quod nimirum
 tempus in lucem præferat veritatem. Saturnum
 item pro tempore accipi, id obicitur, est. Jam
 erò constat Democritum dixisse quondam, Veri-
 tatem a dissimulata pueri domestica, atque obsu-
 rim iacere, unde sumptus est fingendi Emblematis
 occasio. Pingatur virgo nuda Veritas, à specu ob-

Securo inter scopulos umbilico tenus emicans,
 quam Saturnus librat in aëre alis volitans, dex-
 tra educit: circumstant hinc inde tres feminae
 specie pestes, Discordia, Calumniæ & Inuidia,
 quæ succinctæ & ligonibus instructæ, manibus
 pedibusque conentur veritatem egesta humo ob-
 ruere. Nunc singulatim personarum habitum ac
 speciem deimus. Veritas virgo pingitur nudo &
 simplici sagisque carente, amiculo induta, puro
 oculorum lumine irradians. Calumniam olim ab
 Apelle pictorum coryphæo ita depictam insinuat
 Lucianus: ut ornata sit pulchro, forma egregia,
 ad spectu ardente: læva ardente tedam præferens;
 dextra supplicem adolescentem per capillos tra-
 hens. Inuidia macie lunda pingatur obliquata
 oculorum acie, viperis circum caput errantibus
 redimita, corque humanum ori admonens come-
 dendum. Discordiæ siue Litis imaginem dabo

Emblema LIII.

Symbole per se discordias est, quam ut
 diserte in re clara esse libens, quæ enim mali om-
 nis parentem discordiam non cecidit, mare celo
 permiscere doctum. Pictam hanc graphicè ex-
 pressit in Satyrarum fragmentis Petronius Arbi-
 ter, quem magna ex parte secutus, cuiusmodi pi-
 cturam

iram dederim. Pingatur mulier laerymis occupata, scisso capillitio, comas viperis imple-
s habens, scabris dentibus & lividis, sanguinea
anu facem ardentem quatens, quæ pedibus
llem deprimat. cuius acrophysion huc caput fo-
lum propinquum excitet cum fumo & flamma.

Emblema LV.

MUSCA, meritò ab Homero impudens di-
a; qua nullum animal minus docile putatur,
inorisque intellectus, impudentes alienæ famæ
attractatores denotat, aut æmulos Zoilos, qui ad
hæc dicta conniunt: in vitio læui aut lubrico la-
u immorantur, illudque suggillant. Apis cap-
di lectoris exemplum est, qui Musarum prava
eruolitat, & vtilem mellificio succum depasci-
r: aut qui Virgiliano more è fimo gemmas col-
git, ex horridè insciteque dictis Veneres dicendi
inquirir. Pingatur hinc musca iumento hulce-
so insidens, virusque depascens: illinc apisthy-
um floresque delibans.

Emblema LVI.

CITAVIMUS in Adagiorum nostrorum
Ætana Centuria prouerbum à Dionysio Longi-
o rhetore usurpatum, ψυχῆς γλατίονεμος δαλναι,
animi scrinium seruitus: quòd ea sit animi reti-
aculum, neque sinat libero nos ore eloqui, & li-
eraliter expromere, quæ animo concepimus,
ddicti magnatum seruitio, vel saltem eorum ty-
annide prohibiti, velut iniecto ori freno cum

libertas eloquentiæ nutritrix sit & c. parens. Nimirum ea tyrannis, ab antiquissimis temporibus inoleuit à principibus usurpata, volentibus flagitia sua virtutibus vel amantibus: teger, perfidiam specioso fidei fūco induci. Ea fauendi vitis consuetudo, vsu stabilita, atque in mores recepta, ingenia scribentium seruitute degeneri ita corrumpit, vt nihil sit ab hac parte sani, vt sacrosancta illa historiarum fides penitus interierit, vt illaudatos Busrides & portentosa cælestibus propè æquemus. Inde excogitata fuit ingeniosa illa pœna & animaduersio, qua libri incendio absumi iussi sunt Senatus consulto in Imperatorum, ne dicam orbis pestium gratiam: quod de Labieni scriptis memorat Seneca, de Cremutij Cordi Tacitus. Emblemata petitum est ex Philostrato in Stopeliani Sophistæ imaginē, qui deprecatus operam à Glazomeniis imperatam, qua domi ludum aperiret, respondet, Lusciniam in cauea cantillare. Pictura per se evidens, lusciniam caueæ inclusam postulat; sed desidem, non volucrem.

Emblema LVII.

DION aurei oris cognomine celebratissimus Græcis Philosophus & Orator, in Diogene siue de famulatio, Emblematis istius occasionem dedit, vbi diuites onerosa famulorum turba stipatos, iūlis (*chenilles*, Gallicè, nisi fallor, millepedas multipedæve Latina lingua nuncupat pileos vermes arcuatim progredientes) assimilat: qui cū pe-

impedum agmen infinitum moueant, reptilium
 non sunt facile tardissimi: ita enim sonant eius
 ba, ἡ τοῦ πρῶτου ὄρου τοῖς ἰσδοῖς, οἱ μαρτυ-
 ραὶ ἔχοντες, βραδύτατοι εἰσὶ τῷ ἰππικῶν. Non
 imili ratione triremes Paridis, quibus Hele-
 nē petebat, ob remorum ordinem multijugum,
 πλῆθος, quasi iuli instar: gressiles appellant.
 aptissime Crassi nostri torquati, mancipis lo-
 letes, & Tantalī fame conturbatrice nobiles
 parantur, qui ansatis lateribus platearum
 iā complent, pellitis abollis, & ferarum tergo-
 s hirsuti, fractoque incessu superbi, multitu-
 dinem affectantium ministrorum puerorumque
 & utrinque attrahunt. Millepeda non igno-
 randa est, ac proinde obuia picturae ratio, ut
 et venustandae illius gratia adiaci superiore in
 lae margine torquatus aliquis multo comi-
 superbus possit.

Emblema LVIII.

GENIUM & industria quid non valet,
 non penetrat, atque peruadit; quò si accedat
 veritas sedula & indefessa, crebris operis can-
 incudem nocte diuque tundentibus, opori-
 is, ne sum rotundum nescio quid & absolu-
 (cuiusmodi orbicularis ille scientiarum du-
 romittit) existat inde necessum est. Verus
 ac veritati consonum est: Crebris ictibus
 um deiici, continuæ atque infatigabilis di-
 iæ argumento, quòd difficillima etiam que-

que ea via superentur adeò & perficiantur; Herculeis ac Theseiis laboribus omnia quamvis ardua, cælum denique ipsum pateant. Verè ille, Labor improbus omnia vincit. Palis & stipitibus, quos fistucæ adegerint, telluris ipsius solum, & *arspulis* (ut Hesiod. canit) pertundi videmus. Hastibi sublicas, Sufianæ quidem familiz insignia, sed easdem pertinacis industriæ symbola, animo infigas velim, Petre fili, ne torpor hinc te reuocet, inde desperatio ad summa euadendi deiiciat; quin potius iusta æmulatione ad domestici exempli gloriam laudisque hæreditatem adspires assiduo studio, quod nocturna diurnaque manu tractatum, cunctas tibi difficultates, velut propitia quædam Lucina, peruias aperiet.

Emblema LVIII.

QVEM AD MODVM petra infesto mari exposita, sine vlla intermissione, aut rabida fluctuum vi pulsatur undique, aut violento procellarum impetu oppugnatur; neque tamen loco cedit tantillumve commouetur, sed intrepida qualescunq. maris ærisque minas præ se contemnens despicit. Ita etiam non minus vtile, quàm necessarium erit, si iuuenilis ætas, malarum artium insolens, petre fortitudinem ex parte aliqua in exemplum, traxerit. Quod tum maximè fiet, cum honestioribus præceptis instituta, ad rectiorem viuendi normam dirigatur; si effrænaui libidinum impetus; quibus ea plerumque ætas obnoxia

orta est, inhibentur, prauorum conciliabula
 uam blandæ Syrenes, præsens alioqui exitium
 turæ, ad Vlyssis exemplum surdis auribus
 errantigantur: denique si titillatrices volu-
 tum illecebræ (quas diuinus Plato malorum
 ium escas venustè appellauit, quòd nimirum
 piantur homines, haud aliter quàm hamatis
 pisces) retunduntur: vt quamuis prematur,
 non opprimatur iuuenilis animus. Tan-
 est vt sub petræ exemplo admoneamur, virtu-
 inimo esse capiendam, contrà verò desidiâ
 cordiam reiiciendam. Porro in eandem sen-
 am scitè admodum Latinum regem varios
 tis populi rumores compescere ac sedare sat-
 tem, rupis fortitudinâ his versibus comparat
 ilius:

*e velut palagi rupes immota resistit:
 pelagi rupes magno veniente fragore
 uâ sese, multis circum latrantibus undis,
 ole tenet, scopulî nequicquâ, & spumea circum
 xia fremunt, laterique illisa refunditur alga.
 iter Mæcenius, cum ab hostibus accuarim
 n irruentibus crebris telorum ictibus impe-
 r, non solum tantam vim parui fecit, sed*

*Velut rupes, vastum qua prædit in æquor,
 via ventorum furis, expositaque ponto,
 canit atque minas perferit calig. marisq,
 immensa manens*

eorum impetum quantumvis vehementer infesto animo sustinuit cedere nescius. An non & Hippolytus (cuius inaudita & inuicta castitas pro uerbis locum fecit) incredibili animi constantia petrae fortitudinem imitasse putandus est; quando Phædræ non erca; nihil inansum aut intentum relinquentis; quò facilius purum priuigium animam ad impuræ pudicitia: crimen deriuaret & quodammodo effascinaret, illicito amoris repugnans, & illices eius blanditias,

Ut dura cantes undique intractabilis

Resistit undis, & laefferentem quas

Longè remittit,

respuens, nec pressio adduci, nec precibus flecti potuit, ut amoris flammis; quibus impotenter flagrabat illa, mutuo igne nutrirer, necdem scintillam animo conceptam admitteret. Poterit etiam non in scitè hæc petrae comparatio ad alium sensum applicari: quandoquidem iuxta D. Paulum petra humani generis Seruatorem Christum mysticè repræsentat, quem nos, quare ipsa Christiani dici volumus, ex omni parte imitari, eiusque sacrosanctis præceptis insistere oportere monet Symbolum. Quid, quod & D. Cyprianus lib. 1. epist. 3. Manere debet, inquit, apud nos fidei robur immobile; & stabilis atque inconcussa virtus contra omnes incurfus atque impetus obstantium fluctuum, velut petrae obliuiscens fortitudine & mole debet obistere. Pictura per se satis euidentis est.

Emblema LX.

LEVEM & desultorium, qui quoque velut ab offi-
ciis peragitur scribendi laborem, brevis flu-
cusque manes honus, at illustria neque nisi expon-
o iudicio eliminata scripta, semper æternum aut certe
mundi interitu simul defuturum conconi-
atur decus, quod immortalibus suis scriptis au-
toras Flaccus, monumentum ære perennius ex-
isse se gloriatur illiusque ad exemplum Quidius
nullis ignibus, nulla vi aut vetustate abolendum
optis perfecisse prælagus cecinit. Vivet etiam tuus
Hondeli immortalis memoria calamus, vixit pe-
niellus præclarissimi prætoris, qui manum de taci-
tilla tollere potuisse negari, industriam singu-
larem representans, & ad immortalis gloriæ spem
idcirco dubiam affectans viam.
Pingatur Fama dea, volucris, toto corpore co-
nclata, quæ calamum laurea relictum dorso in-
er astrâ subuectat.

Emblema LXI.

Quæ si dignam satis præobitum instaurere
deat in celebrando pro meritis laudatissimo mor-
tuo vitæque iustitiam, ornatusque Antoni a
trigh, cui eum ad splendidas divitiarum fortunæ
amulatæ affulas atque a maioribus relictas, ca-
cè essent naturæ benignitas, quæ neque maiorem
esse sperare aliquis possit, neque optare debeas. Illi
emperamentum societas
tu meliorem sortem
est velut in iustitiam
aper, quod la ten-
to opum

to opum splendore inuidiosos illos, & qui à multis cum præsentì interdum vitæ discrimine cunctur honores, non aspernatus modò sis, sed ita fugeris, ut raras in urbe, ruti tranquillam in quieto otio censis procul vitam exegeris hactenus, eundemque etiam teneas vitam cursum. Nimirum prudentissimè consideras quantum tibi molestiarum, quantum sollicitudinis demas, quo te curarum fasce exoneres, quando urbanorum negotiorum vndas, & in civilibus muneribus pericula, securus procul velut è terra despicias? præsertim exulceratissimis hisce temporibus, quibus ac Deus quidem ipse, si mortalem indueret formam, declinare Invidiæ æstum posset. Hoc trilogi primum membrum, **T V O E**, docet: cui ferè consonat alterum **Q V I E S C E**, animi quietem atque otium, non discinctum illud & iners, sed honestum & à turba discretum, insinuans, quod partim studio & lectione suppeditatur, partim in œconomia & rerum familiarium cura diligente consumitur: Nam hebescere ac in otio languescere, ac veluti congelare, nemo unquam sanæ mentis probavit. At tertium, **T A C E**, exemplo Harpocratis, suadet fidele silentium: cui semper rara est merces, ut Horatius cecinit, quando pluribus sua nocuerit garrulitas, nunquam taciturnitas, nisi fortè in modico que importuna. Itaque ut sententiam, quam a mihi videor, in paucis conferam: Mones h esse fugiendos, nedum appe.

appetendos: vitam velut in silentio trahendam,
ut ignoreris, aut certe vocem continendam: & in
otio partis suauiter fruendum. Easdem voces in-
certo auctore sparsas, Arsenium patrisium Rom.
quum attentius secum animo expendisset, ut mo-
nastico otio se manciparet, impulisse olim, inter
exempla inuenio.

Vt autem res oculis fideliter subiciatur, pin-
gatur primo loco vir concitato corporis motu su-
gam intendens: deinde Harpocrates Ægyptius
deus, qui occlusum digitis os obstruendo silen-
tium indicet: postremo deses homo torq infidens.

Emble-

Emblematum

Appendix.

FIDES NE LABET.

AD ISBRANDVM Sparnewoudam V. N.

VT stabili glacies calcesur lubrica gressu,
Dentatis vulgus stapedis vestigia munit.
Maiores, Sparnewoude, cui hoc emblemate figunt.
Vt constans stabilisque fides, nusquam illa vacillet.

BOREALI plagæ subiectarum regionum populis
hybernæ æpore, quo congelatæ stant aquæ, & gla-
cies lubrica securum viatoribus incesum denegat,
mos est subices stapedæve denticulatas plantas
subligare, quarum morsus glaciei impressus vesti-
gia alioqui malè firma confirmet: at qui in gla-
ciem descendunt absque stapedis, facillimè labun-
tur. Istud gentilitiis tuis insignibus ab auorum
memoria symbolum adiunctum videmus, gene-
rose Sparnewoude, sensum non otiosum præ-
ferens, ut ego autumo, quo nimirum firmitas ani-
mi in periculis, constantia in promissis, in amici-
tuenda fides stabilitatis firmamentum ob oculum
ponitur, res sæculi quoque ubique rara, quæ vi-
tutes quasi lumen quæ in te elucescunt. Sym-
bola & illustris est.

